

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΑΝΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Επιβλέπων καθηγητής
Κος Λυγγίτσος Αλέξανδρος

Νοέμβριος 2006

Η εργασία αυτή αφιερώνετε στους γονείς μου και την αδερφή μου

Ανθή , Αθανάσιος, Βασιλική.

Ευχαριστώ για την πολύτιμη βοήθεια τους.

Τον πατέρα μου Μαργαριτόπουλο Αθανάσιο, Εντεταλμένο προϊστάμενο περιφερειακού τομέα Κεντρικής Ελλάδος, Δυτικής Μακεδονίας "Εθνικής Ασφαλιστικής".

Τον φίλο μου Λιάππη Αλέξανδρο, σύμβουλο πωλήσεων "Mapfre Asistencia" για την Κεντρική Ελλάδα.

Τη φίλη μου Δημητρίου Αθανασία, φοιτήτρια Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τον καθηγητή μου Φάββα Γεώργιο, καθηγητή Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας.

Τον καθηγητή μου Λυγγίσο Αλέξανδρο, καθηγητή Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	3
2. Τραπεζικά Δάνεια	8
2.1. Τι είναι Σύμβαση	14
2.2. Τι είναι Όριο	15
2.3. Τι είναι εγγυητής	17
2.4. Τι είναι η προσημείωση.....	18
2.5 Το τελικό επιτόκιο	19
2.6. Νομική Μορφή Επιχείρησης	20
3. Δάνεια προς Νοικοκυριά.....	21
3.1. Στεγαστικά Δάνεια.....	22
3.2. Καταναλωτικά Δάνεια.....	25
3.3 Πιστωτικές Κάρτες	27
3.4. Καταναλωτικά Δάνεια Χωρίς Τακτή Λήξη	28
3.5. Λογαριασμός Υπερανάληψης	29
4. Δάνεια προς Επιχειρήσεις	30
4.1. Βραχυπρόθεσμες Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης	31
4.2. Λογαριασμός Υπερανάληψης	35
4.3. Χρηματοδότηση Ατόκων Δόσεων Πιστωτικών Καρτών	36
4.4. Εταιρική Πιστωτική Κάρτα.....	37
4.5. Κεφάλαιο Κίνησης Μεσομακροπρόθεσμου Χαρακτήρα	38
4.6. Μακροπρόθεσμα Δάνεια Μηχανολογικού Εξοπλισμού.....	39
4.7. Μακροπρόθεσμα Δάνεια Επαγγελματικής Στέγης	40
4.8. Επιδοτούμενα Δάνεια	41
5. Εναλλακτικές Μορφές Χρηματοδοτήσεων για Επιχειρήσεις	42
5.1. Πρακτόρευση Επιχειρηματικών Απαιτήσεων (Factoring).....	43
5.2. Χρηματοδοτική Μίσθωση (Leasing).....	45
5.3. Χρονομίσθωση	47
5.4. Ομολογιακά Δάνεια.....	48
5.5. Κοινοπρακτικά Δάνεια (Syndicate Loans).....	50

5.6. Χρηματοδότηση Σχεδίων (Project Finance).....	51
5.7. Ενέγγυες Πιστώσεις και Εγγυητικές Επιστολές.....	52
5.8. Καρνέ Επιταγών	53
6. Διείσδυση του Τραπεζικού Συστήματος στην Ελληνική Αγορά.....	54
6.1. Καταθέσεις.....	55
6.2. Δάνεια σε Επιχειρήσεις και Ιδιώτες.....	61
6.3. Επιτόκια.....	80
7. Διείσδυση του Τραπεζικού Συστήματος στην Ευρωπαϊκή Αγορά – Στοιχεία από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.....	81
7.1. Καταθέσεις.....	81
7.2. Δάνεια σε Επιχειρήσεις και Νοικοκυριά	85
7.3. Επιτόκια.....	88
8. Το Μέλλον των Τραπεζών – είναι οι Τράπεζες ένας κλάδος σε πτώση;	94
9. Επίλογος	97
10. Βιβλιογραφία	99
11. Παράρτημα.....	101
11.1. Σύμβαση Ανοιχτού Λογαριασμού.....	103
11.2. Σύμβαση Ανοιχτού Καταναλωτικού Δανείου	109
11.3. Σύμβαση Στεγαστικού Δανείου	113
11.4. Σύμβαση Στεγαστικού Δανείου Ευέλικτων Πληρωμών.....	117

1. Εισαγωγή

Για τους περισσότερους ανθρώπους του τραπεζικού κλάδου, τα δάνεια αντιπροσωπεύουν την καρδιά της τραπεζικής εργασίας. Τα δάνεια αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού μίας τράπεζας, ενώ αποτελούν – λόγω των εσόδων από τόκους και προμήθειες – τη βασικότερη πηγή εσόδων. Επιπλέον, η ανώτερη ιεραρχία μίας τράπεζας αποτελείται συνήθως από ανθρώπους που στο παρελθόν ήταν υπεύθυνοι σε θέσεις δανείων.

Πριν προχωρήσουμε, θεωρούμε χρήσιμο να παρουσιάσουμε σύντομα τη σύγχρονη θεωρία για την Τραπεζική λειτουργία. Σύμφωνα με τον Dowd¹, η Τράπεζα είναι ένας χρηματοοικονομικός ενδιάμεσος (financial intermediary) που έχει στην κατοχή του στοιχεία του ενεργητικού και μπορεί ταυτόχρονα να εκδίδει δύο ειδών υποχρεώσεις, δηλαδή μετοχές και χρέος. Άλλοι χρηματοοικονομικοί ενδιάμεσοι είναι τα αμοιβαία κεφάλαια, τα οποία εκδίδουν μόνο μετοχές. Σε έναν τέλειο κόσμο με αγορές που λειτουργούν με πλήρη πληροφόρηση οι χρηματοοικονομικοί ενδιάμεσοι θα υπήρχαν πιθανόν μόνο για μειώνουν τα έξοδα συναλλαγών. Αλλά οι αγορές δεν είναι τέλειες: Ο Ηθικός κίνδυνος (moral hazard – προκαλείται από την τάση του οφειλέτη να μην προσπαθεί τα μέγιστα για το καλύτερο αποτέλεσμα, καθώς μέρος αυτής της προσπάθειας θα είναι προς όφελος του κεφαλαιούχου) και το φαινόμενο ο οφειλέτης να μην είναι σε θέση να ελέγξει ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά ενός πρότζεκτ – που είναι ουσιαστικά όμως για το αποτέλεσμά του – (adverse selection) κάνουν την ύπαρξη χρηματοοικονομικών ενδιάμεσων απαραίτητη. Η Τράπεζα είναι η πιο ολοκληρωμένη μορφή χρηματοοικονομικού ενδιάμεσου ακριβώς επειδή μπορεί να εκδίδει δύο ειδών υποχρεώσεις.

Ένα ακόμα σημαντικό πρόβλημα είναι η επικύρωση της επιτυχίας του πρότζεκτ, μετά την ολοκλήρωσή του (ex-post verification problem). Αυτό υφίσταται όταν ο επιχειρηματίας δεν είναι σε θέση να πείσει τους χρηματοδότες του ότι σε περίπτωση που το πρότζεκτ έχει όντως θετικά αποτελέσματα, θα πληρωθούν τα υποσχεθέντα μερίσματα. Με άλλα λόγια, ο επιχειρηματίας μετά την ολοκλήρωση

¹ Dowd K. (1996): "Competition and Finance", McMillan Press

του πρότζεκτ θα έχει ένα κίνητρο να υποστηρίξει στους χρηματοδότες του ότι αυτό δεν ήταν τόσο επιτυχημένο όσο αναμενόταν, ώστε να μειώσει το ποσό που θα δώσει σε αυτούς².

Υφίστανται δύο βασικές τραπεζικές θεωρίες, η κλασική και η τρέχουσα:

- ❖ Η κλασική τραπεζική θεωρία επικεντρώνεται στο πρόβλημα που δημιουργείται από το χρονικό κενό που δημιουργείται μεταξύ δανειζόμενων και δανειστών (maturity mismatch). Πιο συγκεκριμένα, οι δανειστές προτιμούν να έχουν στα χέρια τους άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία ενεργητικού, ενώ ο δανειζόμενος προτιμούν να μετακινούν τις υποχρεώσεις τους όσο δυνατόν πιο μακριά στο μέλλον³.
- ❖ Η σύγχρονη τραπεζική θεωρία επικεντρώνεται σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με την άνιση πληροφόρηση (asymmetries of information). Αυτή η άνιση πληροφόρηση προκύπτει από το γεγονός ότι ο επιχειρηματίας ξέρει πιο πολλά για το πρότζεκτ που τρέχει από τον χρηματοδότη.

Σε κάθε περίπτωση, και οι δύο θεωρίες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι Τράπεζες μπορούν να επιτελέσουν ένα έργο που είναι σημαντικό, καθώς μπορούν να αντιμετωπίσουν τα προαναφερόμενα προβλήματα. Συνεπώς λοιπόν μπορούμε να καταλήξουμε ότι οι βασικές λειτουργίες μίας Τράπεζας είναι οι εξής:

1. Η Τράπεζα μετατρέπει σχετικά λιγότερα εύκολα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού σε σχετικά εύκολα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του παθητικού⁴. Με άλλα λόγια η πρόταση αυτή αναφέρει ότι οι Τράπεζες δέχονται καταθέσεις (οι οποίες είναι ουσιαστικά διαθέσιμες στους καταθέτες ανά πάσα στιγμή ή εντός λίγων ημερών) από τους πελάτες της και δίνει δάνεια, τα οποία είναι αποπληρωτέα σε αρκετά χρόνια από σήμερα. Πράγματι, σε μία Τράπεζα το 90% του παθητικού της είναι διαθέσιμο στους πελάτες της χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση άμεσα ή το πολύ εντός μίας

² Van Damme E.: "Banking: A survey of Recent Microeconomic Theory"; Oxford Review of Economic Policy, Vol. 10, No4

³ Van Damme E.: "Banking: A survey of Recent Microeconomic Theory"; Oxford Review of Economic Policy, Vol. 10, No4

⁴ Dowd K. (1996): "Competition and Finance", McMillan Press

- εβδομάδας, ενώ το ενεργητικό της μόνο κατά το 10% είναι άμεσα ρευστοποιήσιμο – χωρίς τουλάχιστον να χάσει μεγάλο μέρος της αξίας του.
2. Οι Τράπεζες δημιουργούν σύστημα πληρωμών (δηλαδή τις επιταγές).
 3. Οι Τράπεζες προσφέρουν ασφάλεια ενάντια σε ξαφνικά σκαμπανεβάσματα στην κατανάλωση⁵.
 4. Οι Τράπεζες εξετάζουν πιθανούς οφειλέτες και ελέγχουν υφιστάμενους οφειλέτες εκ μέρους των καταθετών⁶. Με αυτόν τον τρόπο, όταν δίνεται ένα δάνειο από μία Τράπεζα, λειτουργεί ως θετικό σημάδι στις αγορές μετοχών και ομολόγων.

Επειδή τα Τραπεζικά Ιδρύματα θεωρούνται ουσιαστικά για την ομαλή οικονομική ανάπτυξη της χώρας, υπήρχε σε όλες τις χώρες του κόσμου άμεσος ή έμμεσος έλεγχος του Τραπεζικού Συστήματος. Ανάλογα με τις ελευθερίες που δόθηκαν στις Τράπεζες ενός κράτους μπορούμε να χωρίσουμε τα τραπεζικά συστήματα σε universal και non-universal banking. Στην πρώτη περίπτωση, οι τράπεζες μπορούν να ασκούν και χρηματιστηριακές δραστηριότητες (investment banking) μέσω τμημάτων τους ή θυγατρικών τους, ενώ μπορούν να συμμετέχουν και σε ασφαλιστικές εταιρείες ή και σε εταιρείες που δεν ανήκουν απαραίτητα στον ευρύτερο χρηματοοικονομικό τομέα. Κλασικά παραδείγματα είναι τα τραπεζικά συστήματα της Ιαπωνίας και της Γερμανίας (με της οποίας το δικό μας σύστημα ομοιάζει ιδιαίτερα). Στη δεύτερη περίπτωση ανήκαν μέχρι πρόσφατα τα τραπεζικά συστήματα των ΗΠΑ και της Αγγλίας (τη δεκαετία του 1980 άρχισε σημαντική άρση των εμποδίων που έθετε η νομοθεσία)⁷. Θέλοντας να κάνουμε μία σύντομη σύγκριση μεταξύ των δύο συστημάτων, θα λέγαμε ότι το universal banking έχει ως βασικά πλεονεκτήματα την πληρέστερη πληροφόρηση για την εταιρεία (που οδηγεί σε μεγαλύτερη προσφορά δανειακών κεφαλαίων) και οικονομίες από την

⁵ Diamond D.F & Dybvig P.H. (1983): "Bank Runs, Deposit Insurance and Liquidity"; Journal of Political Economy 91, p. 401-419

⁶ Van Damme E.: "Banking: A survey of Recent Microeconomic Theory"; Oxford Review of Economic Policy, Vol. 10, No4

⁷ Santos dos J.C. (1998): "Commercial Banks in the Securities Business: A Review"; Working Paper No 9610, Federal Reserve Bank of Cleveland

προσφορά μεγαλύτερης γκάμας προϊόντων, το οποίο ωφελεί αφ' ενός τις Τράπεζες (λιγότερα έξοδα προσωπικού, μάρκετινγκ κλπ.) και αφ' ετέρου την επιχείρηση (δε χρειάζεται να ψάξει αλλού, δυνατότητα διαπραγμάτευσης), γεγονός που επιβεβαιώθηκε και από εμπειρικές έρευνες (Berger et al (1999)⁸, Berger & Mester (1997)⁹, Calomiris & Ramirez (6/1997)¹⁰). Μειονεκτήματα θεωρούνται συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ τμημάτων (conflicts of interest) και η αύξηση του κινδύνου στην Τράπεζα, αν και ο Kwan (1998)¹¹ βρήκε ότι η επέκταση των τραπεζών σε άλλους τομείς δίνει πλεονεκτήματα διαφοροποίησης και ουσιαστικά μειώνει τον κίνδυνο.

Η δομή της παρούσας εργασίας είναι η εξής:

1. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζουμε κάποιες γενικές κατηγοριοποιήσεις των δανείων, ενώ εξηγούμε κάποιες βασικές έννοιες που θα χρησιμοποιήσουμε στα επόμενα κεφάλαια, και οι οποίες είναι γενικότερα απαραίτητες για να γίνει κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας των δανείων.
2. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα δάνεια που απευθύνονται προς τα νοικοκυριά ή αλλιώς ιδιώτες. Η γκάμα αυτή των δανείων είναι γνωστή στον περισσότερο κόσμο.
3. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι κύριες μορφές δανεισμού που απευθύνονται προς τις επιχειρήσεις.
4. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται κάποιες εναλλακτικές μορφές δανεισμού που απευθύνονται προς τις επιχειρήσεις. Ουσιαστικά εδώ

⁸ Berger A.N., Demsetz R.S. & Strahan P.E. (1999): "The Consolidation of the Financial Services Industry: Causes, Consequences and Implications for the Future"; Journal of Banking and Finance Vol. 23

⁹ Berger A.N. & Mester L.J. (1997): "Inside the Black Box: What Explains the Differences in the Efficiencies of Financial Institutions?"; www.federalreserve.gov

¹⁰ Calomiris C.W. & Ramirez C.D. (6/1997): "The Role of Financial Relationships in the History of American Corporate Finance"

¹¹ Kwan S.H. (1998): "Securities Activities by Commercial Banking Firms' Section 20 Subsidiaries"; www.federalreserve.gov

- εντάσσουμε λιγότερο γνωστές μορφές τραπεζικής δανειοδότησης, πολλές από τις οποίες απευθύνονται σε μικρό αριθμό επιχειρήσεων.
5. Στο έκτο κεφάλαιο παρουσιάζουμε πίνακες όπου φαίνεται η πορεία του τραπεζικού δανεισμού, αλλά και καταθέσεων ανά κατηγορία στην Ελλάδα.
 6. Στο έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζουμε επιλεγμένους πίνακες με την πορεία του τραπεζικού δανεισμού και των καταθέσεων ανά κατηγορία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και συγκριτικά σχεδιαγράμματα με τις δύο άλλες μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες του κόσμου, τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία.
 7. Στο όγδοο κεφάλαιο εξετάζουμε κατά πόσο ο τραπεζικός κλάδος είναι ένας κλάδος σε πτώση. Παρουσιάζουμε σύντομα τους κύριους ανταγωνιστές των τραπεζών, καθώς και επιλεγμένη βιβλιογραφία σε αυτό το θέμα.
 8. Το ένατο κεφάλαιο αποτελεί τον επίλογο της παρούσας εργασίας.

Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζουμε την γκάμα δανείων μίας σύγχρονης τράπεζας. Όταν αναφερόμαστε σε τράπεζα σε όλο το υπόλοιπο κείμενο αναφερόμαστε σε μία εμπορική τράπεζα, όπως αυτές που λειτουργούν στην Ελλάδα και τη λοιπή ηπειρωτική Ευρώπη (Γερμανία, Γαλλία κλπ.), που προσφέρουν δηλαδή όλη την γκάμα των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων, οι ίδιες, ή μέσω θυγατρικών.

2. Τραπεζικά Δάνεια

Τα τραπεζικά δάνεια είναι η κυριότερη εργασία και πηγή εσόδων για μία τράπεζα: Όπως εξηγήσαμε και στην εισαγωγή, η Τράπεζα δέχεται καταθέσεις και μετατρέπει αυτές σε δάνεια και χρηματοδοτεί τους πελάτες της.

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζουμε τις γενικές κατηγοριοποιήσεις των Τραπεζικών δανείων. Επίσης εξηγούμε κάποιες βασικές έννοιες (π.χ. σύμβαση, όριο, εγγυητής, προσημείωση, τελικό επιτόκιο, νομική μορφή επιχείρησης), οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για την εξήγηση των διαφόρων ειδών τραπεζικών χρηματοδοτήσεων που παρουσιάζονται σε επόμενα κεφάλαια.

Μπορούμε να διαχωρίσουμε δύο βασικές κατηγορίες δανείων, και συγκεκριμένα τα δάνεια προς επιχειρήσεις και τα δάνεια προς ιδιώτες ή αλλιώς νοικοκυριά (στο κείμενο χρησιμοποιούνται και οι δύο αυτές λέξεις με το ίδιο νόημα), τα οποία χωρίζονται σε αρκετές κατηγορίες και έχουν πολλές παραλλαγές, τις οποίες και θα αναλύσουμε σε επόμενα κεφάλαια. Από εκεί και πέρα υπάρχουν κάποιες κατηγορίες χρηματοδότησης – κυρίως για επιχειρήσεις – οι οποίες γίνονται συνήθως από θυγατρικές εταιρείες των Τραπεζών ή και ξεχωριστά τμήματα εντός της Τράπεζας (στην Ελλάδα).

Μία άλλη κατηγοριοποίηση είναι αυτή που διαχωρίζει τα δάνεια και τα πιστωτικά όρια. Σε υποκεφάλαιο του παρόντος κεφαλαίου εξηγούμε τη διαφορά τους.

Μία άλλη κατηγοριοποίηση είναι αυτή που διαχωρίζει τα δάνεια σε άμεσα και έμμεσα¹². Τα άμεσα δάνεια είναι αυτά που δίδονται από τον τραπεζικό απ' ευθείας στον πελάτη. Τα έμμεσα δάνεια είναι αυτά που δίδονται στον καταναλωτή χωρίς αυτός να έρθει στο κατάστημα. Τέτοιο παράδειγμα είναι τα δάνεια

¹² Beck R.E. Jr. & Siegel S.M. (2001): "Consumer Lending"; American Bankers Association. Μετάφραση στα Ελληνικά (2005): «Δανειοδότηση Καταναλωτών» Εκδόσεις Ανικούλα

αυτοκινήτων, τα οποία προσφέρονται στις αντιπροσωπείες αυτοκινήτων. Συνήθως αυτή η δεύτερη κατηγορία είναι δάνεια με τακτή λήξη. Γενικότερα, η τάση της αγοράς είναι ο πελάτης να αποφεύγει (λόγω ελλείψεως χρόνου) να επισκεφθεί ένα υποκατάστημα τράπεζας, και ως εκ τούτου τα δάνεια αυτής της κατηγορίας παρουσιάζουν σημαντική ανάπτυξη. Διευκρινίζουμε ότι στα έμμεσα δάνεια η αντιπροσωπεία αυτοκινήτων διαβιβάζει τα απαραίτητα για την έκδοση του δανείου έγγραφα σε μία κεντρική υπηρεσία της τράπεζας (ανάλογα και με την οργάνωση της τράπεζας), η οποία εγκρίνει ή όχι το δάνειο. Τα πλεονεκτήματα των έμμεσων δανείων είναι για την τράπεζα η δυνατότητα για έλεγχο της διαδικασίας εγκρίσεως του δανείου και οι προσωπικές επαφές που δημιουργούνται με τους πελάτες οι οποίες οδηγούν με τη σειρά τους σε σταυροειδείς πωλήσεις, ενώ και για τον πελάτη συνεπάγεται καλύτερη πληροφόρηση. Το βασικό μειονέκτημα των άμεσων δανείων είναι το κόστος που απαιτείται για την εξυπηρέτηση του πελάτη μέσα στο κατάστημα.

Μία άλλη κατηγοριοποίηση είναι αυτή που χωρίζει τα δάνεια σε καλυμμένα και ανοιχτά ή ακάλυπτα. Επιχειρήσεις και ιδιώτες έχουν τη δυνατότητα υπό προϋποθέσεις να λάβουν ένα δάνειο καλυμμένο με κάποιες εξασφαλίσεις ή ακόμα και χωρίς εξασφαλίσεις. Σημειώνουμε ότι οι καλύψεις που αναφέρονται παρακάτω (και για ιδιώτες και για επιχειρήσεις) μπορούν να δοθούν είτε από τον ίδιο τον οφειλέτη είτε από κάποιον εγγυητή. Επίσης, οι καλύψεις που ζητούνται συνήθως υπερβαίνουν το 100% της οφειλής.

Οι βασικότερες μορφές εξασφαλίσεων για ιδιώτες είναι οι εξής:

- ✓ Η προσημείωση ενός ακινήτου. Για παράδειγμα, τα στεγαστικά δάνεια είναι ουσιαστικά πάντα καλυμμένα από προσημείωση στο χρηματοδοτηθέν ακίνητο, ή σε κάποιο άλλο ακίνητο. Σε υποκεφάλαιο που ακολουθεί εξηγούμε την έννοια της προσημείωσης.
- ✓ Η εκχώρηση μίας κατάθεσης ή ομολόγου κλπ. (δηλαδή η δέσμευσή της από την Τράπεζα). Σε αυτήν την περίπτωση ο δικαιούχος της κατάθεσης συνεχίζει να εισπράττει τους τόκους, αλλά δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει κατά το δοκούν το εκχωρημένο χρηματικό κεφάλαιο.
- ✓ Η ενεχυρίαση μετοχών ή μετοχικών – ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων.

- ✓ Η παρακράτηση κυριότητας (ισχύει σε δάνεια αυτοκινήτων).

Στις επιχειρήσεις, οι δυνατότητες καλύψεων και κατ' επέκταση ελιγμών από επιχειρηματίες και τραπεζικούς είναι μεγαλύτερες.

- ✓ Η προσημείωση ενός ακινήτου.
- ✓ Η εκχώρηση μίας κατάθεσης.
- ✓ Η εκχώρηση μεταχρονολογημένων επιταγών. Εδώ σημειώνουμε ότι οι επιταγές είναι κανονικά πληρωτέες επί τη εμφανίσει. Δηλαδή, η επιταγή μπορεί να έχει ημερομηνία λήξης μετά από π.χ. ένα χρόνο, αλλά ο κομιστής (δηλαδή αυτός που την έχει στα χέρια του) μπορεί να την εξαργυρώσει ανά πάσα στη στιγμή (και να τη σφραγίσει αν δε βρει υπόλοιπο).
- ✓ Η εκχώρηση κάποιας γεγεννημένης απαίτησης, αν αυτή προέρχεται από κάποιον οργανισμό του ευρύτερου δημοσίου τομέα ή από κάποια εξαιρετικά φερέγγυα εταιρεία. Γεγεννημένη απαίτηση σημαίνει ότι βάσει μίας σύμβασης έχει εκτελεστεί μέρος ενός έργου, έχει πιστοποιηθεί (για δημόσιους οργανισμούς αυτό συνήθως είναι απαραίτητο) και έχει κοπεί το τιμολόγιο. Η απαίτηση εκχωρείται στην Τράπεζα (απαιτείται και δικαστικός επιμελητής), και βάσει αυτής της εκχώρησης η τράπεζα πληρώνεται και μειώνει στη συνέχεια τις οφειλές της πιστούχου εταιρείας.
- ✓ Εναλλακτικά προς την εκχώρηση γεγεννημένης απαίτησης υπάρχει και το factoring (εκχώρηση τιμολογίων).
- ✓ Μία άλλη μορφή κάλυψης με εκχώρηση γεγεννημένης απαίτησης είναι η κάλυψη χρηματοδότησης με άτοκες δόσεις από ηλεκτρονικά μηχανήματα πιστωτικών καρτών.
- ✓ Εναλλακτικά προς την πιο πάνω είναι η κάλυψη με μη γεγεννημένη απαίτηση από μηχανάκια πιστωτικών καρτών. Ουσιαστικά προεξοφλούνται μελλοντικές πωλήσεις της εταιρείας.
- ✓ Η ενεχυρίαση μετοχών.
- ✓ Η παρακράτηση κυριότητας (ισχύει σε δάνεια μηχανημάτων με leasing).

Οι Beck & Siegel παρουσιάζουν τις εξής τέσσερις μορφές εξασφαλίσεων:

1. Απομειωμένη αξία εγγύησης, όταν η αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρήθηκαν για κάλυψη του δανείου μειώνεται σταδιακά (π.χ. δάνειο για αυτοκίνητο με παρακράτηση κυριότητας).
2. Εγγύηση κυμαινόμενης αξίας, όταν η αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρήθηκαν για κάλυψη του δανείου παρουσιάζει διακυμάνσεις (π.χ. μετοχές).
3. Εγγύηση σταθερής αξίας, όταν η αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρήθηκαν για κάλυψη του δανείου παραμένει σταθερή (π.χ. εκχώρηση κατάθεσης).
4. Εγγύηση αυξανόμενης αξίας, όταν η αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρήθηκαν για κάλυψη του δανείου αυξάνεται σταδιακά (π.χ. δάνειο κατοικίας). Σημειώνουμε ότι υπάρχει ενδεχόμενο και πτώσης της αξίας τέτοιων εγγυήσεων. Τέτοιο παράδειγμα είναι η αγορά της Ιαπωνίας: Τη δεκαετία του 1990 υπήρξε σημαντική πτώση της αξίας των ακινήτων, η οποία μεταφέρθηκε σταδιακά και στις τράπεζες, καθώς αυτές είχαν δώσει δάνεια καλυμμένα με προσημειώσεις, τα οποία ήταν πλέον μόνο μερικώς καλυμμένα.

Τα δάνεια (ή όρια) χωρίς εξασφαλίσεις είναι δάνεια, στα οποία δεν υπάρχουν οι προαναφερόμενες μορφές καλύψεων. Το ερώτημα που δημιουργείται είναι πώς είναι καλυμμένη η τράπεζα σε αυτή την περίπτωση. Η απάντηση έχει τρία σκέλη:

- Η πρώτη και βασικότερη περίπτωση που δίνονται δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις είναι όταν τα έσοδα του ιδιώτη ή της επιχείρησης (ή ακόμα καλύτερα οι ροές) είναι τέτοιες που εγγυώνται από μόνες τους απροβλημάτιστη επιστροφή του κεφαλαίου και των τόκων στην Τράπεζα. Γενικότερα οι Τράπεζες επιλέγουν να δανειοδοτούν πελάτες, των οποίων τα εισοδήματα ή οι ροές είναι τέτοιες που να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς τις Τράπεζες χωρίς προβλήματα (αυτό ονομάζεται λειτουργική πηγή αποπληρωμής). Και ο λόγος είναι ότι το προβληματικό δάνειο αποτελεί μεγάλο κόστος για την Τράπεζα, καθώς για αυτό απασχολούνται ταυτόχρονα πωλησιακοί λειτουργοί του Καταστήματος όπου εκδόθηκε αυτό

το δάνειο, το τμήμα που ασχολείται με τα προβληματικά δάνεια και ο τομέας των δικηγόρων. Και στην περίπτωση που ο οφειλέτης ή κάποιος εγγυητής έχει στην κατοχή του ένα ακίνητο και περάσει στα χέρια της Τράπεζας (μετά από χρονοβόρες διαδικασίες) και αυτό καλύπτει τις σημερινές οφειλές, θα πρέπει να ασχοληθεί η υπηρεσία ακινήτων της Τράπεζας για την αξιοποίηση ή πώλησή του. Με άλλα λόγια, κοστίζει πολύ περισσότερο η δανειοδότηση ενός αφερέγγυου πελάτη. Επιπλέον, πρόσφατα η Τράπεζα της Ελλάδος εξέδωσε οδηγία, η οποία ουσιαστικά επιβάλλει στις τράπεζες να δανειοδοτούν τους (ιδιώτες) πελάτες τους σε τέτοιο βαθμό, ώστε οι μηνιαίες δόσεις τους να μην υπερβαίνουν ένα ποσοστό επί του δηλωθέντος εισοδήματός τους. Στις επιχειρήσεις ισχύει γενικά ο κανόνας ότι οι συνολικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας (στις οποίες περιλαμβάνεται και ο βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός) δεν θα πρέπει να ξεπερνάει το 80-90% των πωλήσεων.

- Υπάρχει περίπτωση ο ίδιος ο οφειλέτης ή κάποιος από τους εγγυητές να έχει σημαντικά εισοδήματα ή/και σημαντική ακίνητη ή κινητή περιουσία.
- Το ύψος του δανείου ή του ορίου είναι χαμηλό σε απόλυτα νούμερα και το επιτόκιο υψηλό και συνεπώς η τράπεζα κατά μέσο όρο θα βγει κερδισμένη. Μία τέτοια περίπτωση είναι οι πιστωτικές κάρτες και τα ανοιχτά καταναλωτικά ή επιχειρηματικά δάνεια.

Γενικότερα στη λήψη απόφασης για τη χορήγηση ή όχι ενός δανείου, σημαντικό ρόλο παίζει η εξέταση των 5 C (Beck & Siegel):

1. Χαρακτήρας (Character)
2. Δυνατότητα (Capacity)
3. Κεφάλαιο (Capital)
4. Εγγύηση (Collateral)
5. Προϋποθέσεις (Conditions)
6. Συνήθως γίνεται η εξέταση και άλλων C: οι βασικοί όροι της πίστωσης (credit), συμφωνούν οι διαδικασίες της τράπεζας (can we?), τι δίνει ο ανταγωνισμός (competition), η γενικότερη συνεργασία με τον πελάτη (customer relationship).

Ειδικά στα επιχειρηματικά δάνεια, δεν είναι δεδομένο ότι η Τράπεζα όντως θα εγκρίνει ένα δάνειο, ακόμα και αν είναι σε θέση να αυξήσει σημαντικά το επιτόκιο. Περιπτώσεις στις οποίες οι Τράπεζες αρνούνται να δώσουν δάνειο ακόμα και αν είναι πλήρως καλυμμένες είναι¹³:

- ❖ Αν ο υποψήφιος οφειλέτης ξέρει πιο πολλά από την Τράπεζα για τη σχέση απόδοσης – κινδύνου.
- ❖ Αν ο υποψήφιος οφειλέτης δεν έχει καλή ιστορία όσον αφορά τη συναλλακτική του συμπεριφορά. Σημαντικό ρόλο παίζει εδώ και το σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, στο οποίο εμφανίζονται τυχόν στοιχεία δυσμενούς συναλλακτικής συμπεριφοράς.
- ❖ Αν οι εξασφαλίσεις που προσφέρονται δεν είναι επαρκείς.
- ❖ Αν ο τραπεζικός λειτουργός θεωρήσει ότι ο υποψήφιος πελάτης (ιδιώτης ή επιχείρηση) έχει μεγάλες οφειλές. Σε αυτό βοηθάει η εφαρμογή του λευκού ΤΕΙΡΕΣΙΑ, όπου αναφέρονται τα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών.

¹³ Bhattaraya S. & Thakor A.V. (1993): “Contemporary Banking Theory”; Journal of Financial Intermediation 3, p.2-50

2.1. Τι είναι Σύμβαση

Κάθε δάνειο που γίνεται στην Τράπεζα συνδέεται με μία Σύμβαση. Στη Σύμβαση αναφέρονται:

- ✓ Η ημερομηνία και ο αριθμός της Σύμβασης.
- ✓ Οι εκπρόσωποι της Τράπεζας.
- ✓ Ο πελάτης με πλήρη στοιχεία.
- ✓ Τυχόν εγγυητές της Σύμβασης.
- ✓ Το ύψος της Σύμβασης και σε τι νόμισμα (Ευρώ, Δολάριο ΗΠΑ) γίνεται αυτή. Πολλές φορές το ποσό που αναγράφεται στη σύμβαση είναι λίγο ανώτερο από το ποσό του δανείου (ή του ορίου), ώστε να καλύπτει τυχόν έξοδα και τόκους που οφείλει ο οφειλέτης, πέραν του αναληφθέντος κεφαλαίου.
- ✓ Όροι και χαρακτηριστικά του Δανείου.
- ✓ Τυχόν έξοδα και επιτόκιο.
- ✓ Λοιποί όροι που αφορούν υποχρεώσεις και δικαιώματα του οφειλέτη και της Τράπεζας.
- ✓ Ημερομηνία λήξης της ισχύος της πίστωσης.

Η σύμβαση είναι το πιο σπουδαίο έγγραφο που συνδέει την Τράπεζα με τον πελάτη της και για αυτό το λόγο οι τράπεζες οφείλουν να την φυλάνε σε ασφαλές μέρος, ακόμα και μετά τη λήξη του δανείου. Ειδικά στα δάνεια των επιχειρήσεων, οποιαδήποτε νέα δανειοδότηση συνδέεται με αυτήν. Οποιαδήποτε δικαστική ενέργεια χρειαστεί να γίνει στο μέλλον, θα έχει ως βάση της τη Σύμβαση.

2.2. Τι είναι Όριο

Πολλές φορές η δανειακή συνεργασία μίας Τράπεζας με έναν πελάτη της (Ιδιώτη ή Επιχείρηση) δεν αφορά την έγκριση ενός δανείου και στη συνέχεια την ανάληψή του και σταδιακή αποπληρωμή του. Για αυτό το λόγο στο σημείο αυτό θα διαχωρίσουμε την έννοια του δανείου από την έννοια του ορίου:

1. Δάνειο είναι ένα ποσό που εγκρίνεται για τη χρηματοδότηση ενός ιδιώτη ή μίας επιχείρησης και θα αφορά την εφ' άπαξ ή τμηματική ανάληψή του και στη συνέχεια εξόφλησή του με τις δόσεις που έχουν συμφωνηθεί – καθοριστεί. Όταν πληρωθεί μία δόση μειώνεται και η οφειλή και ο πελάτης δεν έχει τη δυνατότητα να αναλάβει σε μεταγενέστερη φάση το ποσό που πλήρωσε. Κλασσικές περιπτώσεις δανείων είναι τα στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια των ιδιωτών και τα επενδυτικά δάνεια (π.χ. αγορά ανέγερση ενός επαγγελματικού ακινήτου) των επιχειρήσεων.
2. Όριο είναι ένα ποσό που εγκρίνεται από την τράπεζα και ο πελάτης έχει τη δυνατότητα να το χρησιμοποιήσει αν και όποτε θέλει (συνήθως εντός του τρέχοντος έτους) και κυρίως όσες φορές θέλει. Για παράδειγμα μπορεί να χρησιμοποιήσει όλο το εγκεκριμένο του όριο μία φορά, να το επιστρέψει, και στη συνέχεια να το ξανααναλάβει, έτσι ώστε να ικανοποιήσει τις εκάστοτε βραχυπρόθεσμες ανάγκες του. Κλασσικές περιπτώσεις ορίων είναι το όριο για κεφάλαιο κίνησης στις επιχειρήσεις και το ανοιχτό δάνειο και οι πιστωτικές κάρτες στους ιδιώτες.

Εκ πρώτης όψεως ίσως φαίνεται πιο συμφέρον να παίρνει κανείς από την Τράπεζα ένα όριο και να το χρησιμοποιεί με τον τρόπο που αυτό βολεύει καλύτερα, ενώ για παράδειγμα στις ΗΠΑ τα όρια έχουν πλέον το ίδιο μερίδιο

αγοράς με τα τακτής λήξης δάνεια, με ανοδική τάση¹⁴. Υπάρχουν όμως τρεις βασικοί λόγοι για τους οποίους υφίστανται αυτές οι δύο μορφές χρηματοδότησης:

1. Οι Τράπεζες δεν προσφέρουν όλες τις μορφές χρηματοδότησης με τη μορφή ορίων. Για παράδειγμα δεν υπάρχει όριο για στεγαστικά δάνεια, το οποίο μπορείς να επιστρέφεις και μετά να αναλαμβάνεις (υπάρχουν άλλωστε και νομικοί περιορισμοί για αυτό το θέμα και σχετική εγκύκλιος της Τραπεζικής της Ελλάδος). Γενικά η τάση και επιθυμία των Τραπεζών είναι η χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων αναγκών με μακροπρόθεσμα δάνεια (π.χ. αγορά κάποιου ακινήτου από επιχειρήσεις και ιδιώτες) και σταδιακή εξόφλησή τους και βραχυπρόθεσμων αναγκών (δηλαδή προσωρινή έλλειψη ρευστότητας) με όρια.
2. Πολλές φορές είναι επιθυμία των ίδιων των πελατών να γνωρίζουν ότι κάθε μήνα-τρίμηνο θα έχουν δόσεις ώστε να μειώσουν σταδιακά τις τρέχουσες οφειλές τους. Επιπλέον είναι ένα κομμάτι εν δυνάμει οφειλετών που αποφεύγουν τα όρια για να μην παρασυρθούν στο μέλλον να κάνουν κακή χρήση του και για αυτό επιλέγουν την ανάληψη ενός ποσού εφ' άπαξ και σταδιακή αποπληρωμή του.
3. Ο τρίτος λόγος είναι ότι τα μακροπρόθεσμα δάνεια είναι συνήθως εξασφαλισμένα και για αυτό το λόγο προσφέρονται και με χαμηλότερο επιτόκιο. Επιπλέον, οι τράπεζες δίνουν δυνατότητα επιλογής σταθερού επιτοκίου για κάποιο διάστημα, δυνατότητα που δεν υπάρχει στα όρια.

¹⁴ Beck R.E. Jr. & Siegel S.M. (2001): "Consumer Lending"; American Bankers Association. Μετάφραση στα Ελληνικά (2005): «Δανειοδότηση Καταναλωτών» Εκδόσεις Ανικούλα

2.3. Τι είναι εγγυητής

Εγγυητής είναι το ή τα άτομα ή ακόμα και η επιχείρηση (με την προϋπόθεση ότι το επιτρέπει το καταστατικό της) που υπογράφουν μία σύμβαση και αναγνωρίζουν ότι είναι υπόχρεοι να αποπληρώσουν το χρέος, σε περίπτωση που αυτός που ανέλαβε τα χρήματα δεν είναι σε θέση για κάποιους λόγους να το κάνει.

Πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι όλοι οι εγγυητές ευθύνονται όλοι στο ολόκληρο και με όλη την προσωπική τους περιουσία μέχρι το ύψος της σύμβασης που έχουν υπογράψει για το χρέος του αρχικού οφειλέτη. Αυτό το βασικό χαρακτηριστικό δίνει στην Τράπεζα το δικαίωμα να επιλέξει εναντίον ποιου από τους εγγυητές θα κινηθεί (συνήθως κινείται έναντι όλων ταυτόχρονα) ώστε να καλυφθεί για την απαίτησή της. Σημειώνουμε βέβαια ότι – από όσο είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε – υφίσταται η δυνατότητα η εγγύηση ενός εγγυητή να περιοριστεί σε ένα ύψος χαμηλότερο από τη σύμβαση, π.χ. στο ύψος μίας προσημείωσης που αυτός έχει δώσει.

2.4. Τι είναι η προσημείωση

Προσημείωση είναι η λεγόμενη εγγραφή βάρους πάνω στο ακίνητο, η οποία γίνεται στο Υποθηκοφυλάκειο στο οποίο ανήκει το εν λόγω ακίνητο. Χαρακτηριστικό της προσημείωσης είναι αυτή γράφεται πάνω στο ακίνητο και συνεπώς μεταφέρεται με αυτό: Αν μεταβιβαστεί ένα ακίνητο σε τέκνα ή γενικότερα σε οποιονδήποτε, η προσημείωση παραμένει.

Η προσημείωση εγγράφεται μετά από σχετική δικαστική απόφαση και μπορεί να είναι συναινετική – αν δηλαδή έχουν συμφωνήσει ο οφειλέτης με το δανειστή - ή αναγκαστική – αν έχει δηλαδή γίνει χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη. Η προσημείωση άρεται (δηλαδή βγαίνει) από το ακίνητο συνήθως, αφού εξοφληθούν όλες οι οφειλές που συνδέονται με αυτήν.

Πολλές φορές γίνεται σύγχυση μεταξύ της προσημείωσης και της υποθήκης. Η υποθήκη είναι το επόμενο βήμα από την προσημείωση. Αν δηλαδή καταγγεληθεί το δάνειο (δηλαδή καταστεί ληξιπρόθεσμο και απαιτητό), τότε γίνεται μετατροπή της προσημείωσης σε υποθήκη στο δικαστήριο και στη συνέχεια υπάρχει η δυνατότητα να προχωρήσει η Τράπεζα σε πλειστηριασμό. Ο λόγος που γράφεται προσημείωση και όχι υποθήκη από την αρχή είναι ότι η υποθήκη είναι σημαντικά ακριβότερη (πιο πολλά έξοδα για την εγγραφή της στο Υποθηκοφυλακείο).

Εδώ πρέπει να τονίσουμε το εξής: Η τράπεζα σε περίπτωση που έχει γράψει προσημείωση δεν είναι πλήρως καλυμμένη. Ο λόγος είναι ότι σε περίπτωση που εκπληστηριαστεί ένα ακίνητο, πρώτα εξοφλούνται οι οφειλές προς το Κράτος και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, μετά οι οφειλές προς τους εργαζομένους και μετά οι Τράπεζες. Αυτός είναι ένας ακόμα λόγος για τον οποίο οι Τράπεζες δίνουν βάρος στη λειτουργική πηγή αποπληρωμής (η προσημείωση αποτελεί μη λειτουργική πηγή αποπληρωμής).

2.5. Το τελικό επιτόκιο

Το τελικό επιτόκιο διαμορφώνεται (σε όλα τα είδη χρηματοδοτήσεων) από το επιτόκιο βάσης (όπως αυτό διαμορφώθηκε παραπάνω), το περιθώριο της τράπεζας και την εισφορά του Νόμου 128 (0,12% για ιδιώτες και επιλεγμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες και 0,60% για τις επιχειρήσεις).

Επισημαίνεται ότι το τελικό αυτό επιτόκιο ισχύει για χρηματοδοτήσεις που είναι ενήμερες, δηλαδή δεν παρουσιάζεται καθυστέρηση στην πληρωμή τόκων και δόσης. Σε περίπτωση όμως που παρουσιάζεται καθυστέρηση, τότε το επιτόκιο επιβαρύνεται με ένα επιπλέον ποσοστό περιθωρίου καθυστέρησης, το οποίο μπορεί να ανέλθει – σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία – μέχρι 2,5%. Πολλές όμως τράπεζες σταματούν να τοκίζουν το ποσό οφειλής με το επιτόκιο της Διατραπεζικής Αγοράς και το γυρνάνε αυτόματα στο βασικό επιτόκιο της τράπεζας, με αποτέλεσμα η επιβάρυνση του πελάτη να είναι στην πραγματικότητα πολύ μεγαλύτερη.

2.6. Νομική Μορφή Επιχείρησης

Οι επιχειρήσεις χωρίζονται με βάση τη νομική τους μορφή σε πέντε κατηγορίες:

1. Ατομική επιχείρηση. Είναι η πιο απλή μορφή επιχείρησης, και η πιο συνηθισμένη. Συχνά γίνεται σύγχυση ανάμεσα σε μία ατομική επιχείρηση και σε έναν ιδιώτη πελάτη. Στην ουσία πρόκειται για την ίδια οικονομική μονάδα, αν και έχει διαφορετική αντιμετώπιση, ανάλογα με το τι προϊόν επιθυμεί ο πελάτης. Για παράδειγμα, αν ο πελάτης θέλει ένα δάνειο για να αγοράσει εμπόρευμα για την επιχείρησή του, θα πάρει επιχειρηματικό δάνειο, και ως οικονομικά στοιχεία θα εξεταστούν κατά κύριο λόγο οι δηλώσεις της επιχείρησης κατά τα τελευταία έτη. Αν χρειάζεται δάνειο για αγορά σπιτιού, θα εξεταστούν οι ατομικές δηλώσεις εισοδήματος.
2. Ομόρρυθμη επιχείρηση. Συνίσταται από τουλάχιστον δύο εταίρους, οι οποίοι είναι υπόχρεοι με όλη τους την ατομική περιουσία (ο καθένας) για το σύνολο των οφειλών της εταιρείας.
3. Ετερόρρυθμη επιχείρηση. Συνίσταται από τουλάχιστον δύο εταίρους, εκ των οποίων ο ένας (ο ομόρρυθμος) είναι υπόχρεος με όλη του την ατομική περιουσία για το σύνολο των οφειλών της εταιρείας, ενώ ο ετερόρρυθμος είναι υπόχρεος μέχρι του ποσοστού που κατέχει.
4. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης ή ΕΠΕ
5. Ανώνυμη Εταιρεία ή Α.Ε.

3. Δάνεια προς Νοικοκυριά

Τα δάνεια που απευθύνονται προς τα νοικοκυριά χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, και συγκεκριμένα σε αυτά που έχουν συγκεκριμένες δόσεις και τακτή λήξη και σε αυτά τα οποία λειτουργούν σαν όριο, όπου ο πελάτης έχει δικαίωμα χρήσης και εξόφλησης όπως και όποτε επιθυμεί, με μόνη υποχρέωση την καταβολή κάποιων τόκων και κάποιας μικρής δόσης κεφαλαίου.

Οι βασικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση δανείων από τα νοικοκυριά είναι (Beck & Siegel):

- ❖ Το κοινωνικό – δημογραφικό περιβάλλον.
- ❖ Το κύκλο ζωής των αναγκών σε δάνεια νοικοκυριών (άλλες οι ανάγκες των νέων και άλλες των συνταξιούχων).
- ❖ Το οικονομικό περιβάλλον (σε περιόδους κρίσης – ανεργίας η ζήτηση για δάνεια μειώνεται).
- ❖ Εποχικά ή γεωγραφικά θέματα.
- ❖ Το νομικό περιβάλλον.
- ❖ Το ανταγωνιστικό περιβάλλον.
- ❖ Η τεχνολογία.

Στη συνέχεια περιγράφουμε τις βασικότερες κατηγορίες δανείων που απευθύνονται στα νοικοκυριά, ξεκινώντας από αυτά που έχουν συγκεκριμένη λήξη.

3.1. Στεγαστικά Δάνεια

Τα στεγαστικά δάνεια είναι το σπουδαιότερο είδος δανείου για τις τράπεζες, με την έννοια ότι είναι τα δάνεια με τα μεγαλύτερα υπόλοιπα (σαν σύνολο) στην ελληνική αγορά σήμερα. Επίσης είναι ιδιαίτερα επιθυμητά και από τις ίδιες τις τράπεζες, καθώς παρουσιάζουν πολύ μικρά ποσοστά καθυστερήσεων, ενώ και στην περίπτωση που όντως υπάρχει αδυναμία αποπληρωμής του δανείου από τον οφειλέτη, η αξία του ακινήτου φτάνει για να αποπληρώσει το δάνειο τις περισσότερες φορές.

Ένα μεγάλο πλεονέκτημα των στεγαστικών δανείων για τις τράπεζες είναι ότι μαζί με αυτό ξεκινάει μία ολοκληρωμένη σχέση με τον πελάτη, η οποία θα διαρκέσει τουλάχιστον όση είναι η διάρκεια του δανείου (εκτός αν αυτό εξοφληθεί πρόωρα). Αυτό σημαίνει ότι ο πελάτης θα ανοίξει ένα λογαριασμό από τον οποίο θα πληρώνεται το δάνειο, θα λάβει πιθανόν μία πιστωτική κάρτα, θα λάβει μία τραπεζοασφάλεια για να καλύψει το δάνειό του (δηλαδή σε περίπτωση που συμβεί ολική ανικανότητα ή θάνατος στον πελάτη, το δάνειο αποπληρώνεται από την τραπεζοασφάλεια) και γενικότερα δίνεται η ευκαιρία να χτιστεί μία επικερδής σχέση με την τράπεζα.

Ο σκοπός των στεγαστικών δανείων είναι αγορά, ανέγερση, επέκταση, αποπεράτωση, επισκευή ή/και βελτίωση κυρίας ή εξοχικής κατοικίας, είτε πρόκειται αυτή να χρησιμοποιηθεί από τον ίδιο τον οφειλέτη (ιδιόχρηση) είτε για εκμετάλλευση και επένδυση. Επίσης τα στεγαστικά δάνεια χρηματοδοτούν και την αγορά κλπ. Επαγγελματικής στέγης, με σκοπό πάλι την ιδιόχρηση ή την επένδυση. Μέσα στα πλαίσια του στεγαστικού δανείου εντάσσονται και η αγορά οικοπέδου (με την προϋπόθεση ότι αυτό είναι άρτιο και οικοδομήσιμο) με σκοπό σε δεύτερη φάση την ανέγερση ακινήτου επάνω σε αυτό, καθώς και η αγορά θέσεων στάθμευσης.

Από εκεί και πέρα υπάρχουν διάφορες παραλλαγές και εναλλακτικές επιλογές στα στεγαστικά δάνεια:

- ❖ Υπάρχουν τα κλασσικά στεγαστικά δάνεια, με μέγιστη δυνατή διάρκεια τα σαράντα χρόνια. Συνήθως δίνεται η δυνατότητα περιόδου χάριτος, κατά την οποία ο οφειλέτης δεν κάνει καμία πληρωμή προς την τράπεζα και οι τόκοι κεφαλαιοποιούνται. Η λογική είναι ότι όταν μπαίνει κάποιος σε ένα καινούριο σπίτι, χρειάζεται συνήθως κάποιες μετατροπές (πιθανόν κάποια ανακαίνιση αν το σπίτι είναι μεταχειρισμένο), ενώ χρειάζεται και επίπλωση, και συνεπώς δε θα μπορεί να ανταπεξέλθει στις αυξημένες υποχρεώσεις.
- ❖ Τα στεγαστικά δάνεια είναι δυνατόν να δοθούν με σταθερό επιτόκιο για κάποιο διάστημα (ακόμα και για ολόκληρη τη διάρκεια του δανείου. Αυτά τα δάνεια είναι επιθυμητά από τους πελάτες σε περιόδους (όπως η τωρινή) που αναμένεται αύξηση των επιτοκίων. Εναλλακτικά δίνεται σε αρκετές τράπεζες η δυνατότητα να καλυφθεί με ένα επιπλέον κόστος ο πελάτης έναντι αυξήσεως του επιτοκίου πάνω από ένα όριο για τα επόμενα χρόνια.
- ❖ Υπάρχουν επίσης τα στεγαστικά δάνεια, τα οποία έχουν χαμηλή δόση για μεγάλο μέρος του δανείου. Στις περιπτώσεις αυτές ο οφειλέτης πληρώνει μόνο τόκους (από τον πρώτο μήνα) για το δάνειο, ενώ η αποπληρωμή του κεφαλαίου αρχίζει να γίνεται μετά την παρέλευση του προσυμφωνημένου διαστήματος.
- ❖ Πρόσφατα (την τελευταία τριετία) εμφανίστηκαν και τα στεγαστικά δάνεια που δίνουν τη δυνατότητα στον οφειλέτη να προσαρμόζει τη δόση ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες του. Συνήθως δίνεται η δυνατότητα καταβολής μέχρι του μισού της δόσης, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα καταβολής ποσού ανώτερου της μίας δόσης, η οποία αφαιρείται από τις τελευταίες.
- ❖ Μία μορφή στεγαστικού δανείου είναι και τα λεγόμενα σεισμοδάνεια. Αυτά είναι επιδοτούμενα δάνεια που απευθύνονται σε νοικοκυριά των οποίων η οικία έπαθε ζημιές από κάποιον μεγάλο σεισμό.
- ❖ Τέλος, μία μορφή «στεγαστικού δανείου» είναι τα επισκευαστικά δάνεια, τα οποία όμως είναι στην ουσία καταναλωτικά δάνεια με προσημείωση. Το πλεονέκτημά τους είναι ότι έχουν χαμηλότερο επιτόκιο από τα κλασσικά καταναλωτικά με προσημείωση. Είναι επίσης τα μόνα δάνεια στην

ευρύτερη κατηγορία των στεγαστικών που μπορούν υπό προϋποθέσεις να δοθούν και χωρίς προσημείωση.

Ο ανταγωνισμός στα στεγαστικά δάνεια είναι πολύ οξύς, για τους λόγους που εξηγήσαμε παραπάνω. Για αυτό το λόγο οι τράπεζες βγάλανε τα προγράμματα μεταφοράς στεγαστικών δανείων, τα οποία μάλιστα δίνουν και ένα έξτρα ποσό ως μπόνους ανάλογα με το υπόλοιπο του στεγαστικού που μεταφέρεται, πέραν της δυνατότητας για σημαντική μείωση του επιτοκίου (και ενδεχομένως και κάποια άλλα προνόμια, π.χ. έκπτωση σε καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες).

Τέλος πρέπει να σημειώσουμε ότι δεν έχει το κάθε στεγαστικό δάνειο ίδια τιμολόγηση (επιτόκιο) με το άλλο. Αυτό εξαρτάται από το ύψος του δανείου, τη συνολική σχέση της τράπεζας με τον πελάτη, αλλά και από κάτι πολύ βασικό: Τη σχέση του ύψους του στεγαστικού δανείου προς την εμπορική αξία του ακινήτου. Πιο συγκεκριμένα, η προσημείωση που γράφεται για την κάλυψη ενός στεγαστικού δανείου είναι στο 110-120% του ύψους του δανείου. Αν το δάνειο που θα εγκριθεί ανέρχεται στο 100% της εμπορικής αξίας του ακινήτου, τότε η προσημείωση που θα γραφτεί μπορεί να ανέρχεται στο 110% ή 120% του δανείου, δε θα είναι όμως προσημείωση ουσίας για όλο το ποσό. Με άλλα λόγια, το μεγαλύτερο ποσό που η τράπεζα μπορεί να πάρει σε περίπτωση ρευστοποίησης του σπιτιού είναι η τρέχουσα εμπορική αξία του ακινήτου. Συνεπώς, το υπόλοιπο ποσό της προσημείωσης γράφεται για να γραφτεί. Αυτό είχε προκαλέσει και την παρέμβαση της Τράπεζας της Ελλάδος προ κάποιων μηνών, η οποία απαίτησε μεγαλύτερες προβλέψεις (εξηγούμε τον όρο στο προτελευταίο κεφάλαιο) για τα στεγαστικά δάνεια που δίνονται στο 100% της εμπορικής αξίας. Σημειώνουμε ότι πέραν αυτού, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει εκφράσει επιφυλάξεις για τις τρέχουσες τιμές των ακινήτων και για το κατά πόσο αυτές αναμένεται να διατηρηθούν στα τρέχοντα επίπεδα.

3.2. Καταναλωτικά Δάνεια

Τα καταναλωτικά δάνεια είναι μετά τα στεγαστικά η δεύτερη μεγαλύτερη σε μέγεθος αγορά χρηματοδοτήσεων προς νοικοκυριά των εμπορικών τραπεζών στην Ελλάδα. Οι βασικές τους μορφές – κατηγορίες είναι οι ακόλουθες:

- ❖ Τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς καλύψεις και χωρίς δικαιολογητικά. Είναι η πιο «εύκολη» μορφή καταναλωτικού δανείου, είναι όμως και η πιο ακριβή (από πλευράς επιτοκίου), ενώ και το ύψος του δανείου δεν μπορεί να φτάσει σε υψηλά επίπεδα. Επιπλέον οι τράπεζες έχουν αρχίσει να κλείνουν τη στρόφιγγα και να δίνουν δάνεια σαφώς μικρότερα από το ετήσιο εισόδημα του υποψήφιου πελάτη.
- ❖ Τα καταναλωτικά δάνεια με καλύψεις και χωρίς δικαιολογητικά. Είναι μία σαφώς πιο φθηνή λύση από πλευράς επιτοκίου από ότι η προηγούμενη κατηγορία (με εξαίρεση βέβαια τα έξοδα εγγραφής της προσημείωσης ή τα έξοδα εκχώρησης του λογαριασμού), ενώ και το ύψος του δανείου μπορεί να φτάσει σε αρκετά υψηλότερα επίπεδα. Επιπλέον αυτή η μορφή δανείων δίνει συνήθως τη δυνατότητα περιόδου χάριτος, ενώ η μέγιστη διάρκειά τους είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτήν της προηγούμενης κατηγορίας.
- ❖ Καταναλωτικά δάνεια με κάλυψη μετοχών ή αμοιβαίων κεφαλαίων. Αυτά τα καταναλωτικά δάνεια δεν επιδιώκονται ιδιαίτερα από τις τράπεζες και για αυτό το λόγο έχουν συνήθως αντίστοιχη διάρκεια με τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς καλύψεις, λίγο χαμηλότερο επιτόκιο, ενώ το ύψος του δανείου κυμαίνεται σε μάλλον χαμηλά επίπεδα. Επιπλέον το ποσοστό κάλυψης είναι σημαντικά μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται με προσημείωση. Αυτό βέβαια αφορά τα δάνεια που απευθύνονται προς το ευρύ κοινό. Από εκεί και πέρα, ένας επιχειρηματίας ή γενικότερα ένας υψηλής οικονομικής στάθμης πελάτης είναι δυνατόν να κάνει μία τελείως διαφορετική συμφωνία, όσον αφορά όλους τους όρους του μετοχοδανείου του.
- ❖ Τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς καλύψεις αλλά με δικαιολογητικά. Είναι δάνεια τα οποία απευθύνονται σε ιδιώτες για την κάλυψη συγκεκριμένων

αναγκών, όχι όμως καταναλωτικών. Δηλαδή είναι δάνεια που καλύπτουν για παράδειγμα την εξόφληση οφειλών στην εφορία, ενώ πρόσφατα εμφανίστηκαν και δάνεια για τη δαπάνη που απαιτείται για την εγκατάσταση φυσικού αερίου.

- ❖ Καταναλωτικά δάνεια που συνδυάζονται αποκλειστικά με τη χορήγηση στεγαστικού δανείου. Λειτουργούν συνήθως χωρίς δικαιολογητικά αγοράς, και μπορούν να ανέλθουν μέχρι ένα ποσοστό του δανείου. Το πλεονέκτημα είναι ότι δίνονται με επιτόκιο αντίστοιχο του στεγαστικού δανείου.
- ❖ Καταναλωτικά δάνεια συγκέντρωσης οφειλών. Πρόκειται για αναχρηματοδότηση υφιστάμενων οφειλών των νοικοκυριών, με σημαντικά χαμηλότερο επιτόκιο από τις πιστωτικές κάρτες, το οποίο μπορεί να γίνει ακόμα χαμηλότερο σε περίπτωση που η μεταφορά συνοδεύεται με κάποια προσημείωση ακινήτου. Η τράπεζα είναι σε θέση να δώσει χαμηλότερο επιτόκιο στο συγκεκριμένο πελάτη, καθώς είναι σε θέση να ελέγξει τη συναλλακτική του συμπεριφορά μέσω του Τειρεσία. Επιπλέον, είναι λογικό να υποθέσουμε ότι εφ' όσον ο πελάτης κάνει αυτή την κίνηση, θέλει να αρχίσει σιγά-σιγά να περιορίζει τις υφιστάμενες οφειλές του και συνεπώς η πιθανότητα να μην είναι στο μέλλον συνεπής είναι μικρή.
- ❖ Μία ειδική κατηγορία είναι τα σπουδαστικά δάνεια. Αυτά δίνονται με σχετικά χαμηλότερο επιτόκιο, με την εγγύηση όμως κάποιου γονέα. Σκοπός των τραπεζών δεν είναι να κερδίσουν από τον φοιτητή – σπουδαστή αλλά να χτίσουν μία καλή βάση για συνεργασία στο μέλλον.

3.3. Πιστωτικές Κάρτες

Οι πιστωτικές κάρτες αποτελούν στην ουσία ένα ανοικτό καταναλωτικό δάνειο, χωρίς καλύψεις, το οποίο προορίζεται για την κάλυψη καταναλωτικών αναγκών.

Οι βασικές διαφορές μεταξύ των πιστωτικών είναι το όριο που δίνουν στον πελάτη τους. Από εκεί και πέρα, διαφορές μεταξύ πιστωτικών καρτών υπάρχουν για το αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο στην Ελλάδα, ή και το εξωτερικό (με το σήμα της VISA ή της MASTERCARD).

Το επιτόκιο που έχουν οι πιστωτικές κάρτες είναι συνήθως υψηλό, σημαντικά υψηλότερο και από αυτό των ανοιχτών καταναλωτικών δανείων. Ο λόγος είναι ότι με τις πιστωτικές κάρτες οι καταναλωτές προχωρούν σε αγορές, τις οποίες στην πραγματικότητα πολλές φορές δε χρειάζονται. Ταυτόχρονα, πολλοί ιδιώτες είναι εφοδιασμένοι με παραπάνω από μία κάρτα. Συνεπώς, σε πολλές κάρτες μαζεύονται σχετικά υψηλά υπόλοιπα, τα οποία οι κάτοχοι δεν μπορούν να αποπληρώσουν, το οποίο έχει σαν αποτέλεσμα σημαντικές επισφάλειες για την τράπεζα, οπότε αυτή είναι «αναγκασμένη» να χρεώνει υψηλά επιτόκια.

Σε κάθε περίπτωση όμως, οι πιστωτικές κάρτες αποτελούν μία καλή πηγή εσόδων για μία τράπεζα, όχι μόνο λόγω του αυξημένου τόκου τους, αλλά και λόγω των σημαντικών προμηθειών (ετήσιες συνδρομές).

Μία σχετικά νέα εξέλιξη στις πιστωτικές κάρτες είναι η δυνατότητα μεταφοράς του υπολοίπου των πιστωτικών καρτών άλλων τραπεζών, με σημαντικά μειωμένο επιτόκιο.

Πέραν των κλασικών πιστωτικών καρτών, οι τράπεζες βγάζουν σε συνεργασία με κάποιες εταιρείες πιστωτικές κάρτες με το σήμα τους. Οι κάτοχοι αυτών των καρτών έχουν προνομιακή τιμολόγηση σε αυτές τις εταιρείες.

3.4. Καταναλωτικά Δάνεια Χωρίς Τακτή Λήξη

Τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς τακτή λήξη αποτελούν μία μορφή ορίου προς τον ιδιώτη. Ο Ιδιώτης μπορεί να αναλαμβάνει από τα ΑΤΜ της τράπεζας όποτε χρειάζεται ένα ποσό και να το επιστρέφει όποτε αυτός θέλει, χωρίς ποινή πρόωρης εξόφλησης, ή να πληρώνει μόνο τόκους.

Το πλεονέκτημα αυτών των δανείων είναι η ευελιξία τους. Εγκρίνεται απλά ένα όριο στον πελάτη, ανάλογα με το εισόδημα του, και ο πελάτης μπορεί να το χρησιμοποιεί κατά το δοκούν. Η μόνη υποχρέωση του πελάτη έχει να κάνει με την πληρωμή των τόκων – και σε ορισμένες περιπτώσεις και πληρωμή ενός μικρού ποσοστού του κεφαλαίου.

Η αυξημένη ευελιξία αυτού του δανείου, καθώς και το γεγονός ότι είναι ακάλυπτα, τα καθιστά σχετικά ακριβά. Για αυτό το λόγο τα δάνεια αυτά προτιμώνται από πελάτες, οι οποίοι δεν έχουν σταθερές υποχρεώσεις, ούτε έχουν να πραγματοποιήσουν κάποια σημαντική αγορά.

3.5. Λογαριασμός Υπερανάληψης

Στους ιδιώτες δίνεται η δυνατότητα ο καταθετικός λογαριασμός να συνδεθεί με ένα όριο υπερανάληψης (ή αλλιώς overdraft). Αυτό είναι μία μορφή ορίου που δίνεται από την τράπεζα με σκοπό την κάλυψη μίας έκτακτης ανάγκης, μικρού χρηματικού ύψους.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, ο καταθετικός λογαριασμός που έχει συνδεθεί με όριο υπερανάληψης μπορεί να παρουσιάζει αρνητικό υπόλοιπο. Αυτό το αρνητικό υπόλοιπο κλείνει όταν γίνουν καταθέσεις (π.χ. από μισθοδοσία) στο λογαριασμό.

Όσο διάστημα χρησιμοποιείται αυτό το όριο υπερανάληψης λογίζονται και τόκοι, οι οποίοι είναι μάλιστα και σχετικά υψηλοί (ανάλογοι με αυτούς του ανοικτού καταναλωτικού δανείου), καθώς πρόκειται κατ' ουσίαν για ένα όριο χωρίς καλύψεις, ανάλογο με τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς τακτή λήξη.

Η βασική διαφορά του ορίου υπερανάληψης από τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς τακτή λήξη είναι ότι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο καταθετικός λογαριασμός μπορεί να παραμένει με αρνητικό νούμερο είναι μικρό. Συνήθως πρέπει εντός εξαμήνου το ποσό της υπερανάληψης να επιστρέφεται.

4. Δάνεια προς Επιχειρήσεις

Τα δάνεια που απευθύνονται στις επιχειρήσεις χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, τα μεσομακροπρόθεσμα και τα βραχυπρόθεσμα (τα οποία λειτουργούν συνήθως σαν όριο). Η διαφορά των δύο είναι ότι το μεσομακροπρόθεσμο δάνειο εξυπηρετεί μία εφ' άπαξ ανάγκη της επιχείρησης μακροπρόθεσμου χαρακτήρα, όπως είναι για παράδειγμα η αγορά ενός ακινήτου (το οποίο θα εξυπηρετεί την εταιρεία για αρκετά χρόνια) και η διάρκεια αυτού του δανείου υπερβαίνει το ένα έτος και είναι συνήθως αποπληρωτέο σε δόσεις. Αντίθετα τα βραχυπρόθεσμα όρια έχουν διάρκεια μέχρι ένα έτος.

Στη συνέχεια περιγράφουμε τις βασικότερες κατηγορίες δανείων που απευθύνονται στις επιχειρήσεις, ξεκινώντας από τα βραχυπρόθεσμα.

4.1. Βραχυπρόθεσμες Χρηματοδοτήσεις Κεφαλαίου Κίνησης

Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης αποτελούν τη πιο συχνή μορφή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους. Ουσιαστικά αυτές χρηματοδοτούν το συναλλακτικό κενό της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από τον ετεροχρονισμό εισπράξεων και πληρωμών. Το συναλλακτικό κενό προκύπτει ως εξής:

(Καθαρό κεφάλαιο κίνησης)

+ (υποχρεώσεις προς προμηθευτές)

- (απαιτήσεις από πελάτες και επιταγές εισπρακτέες)

- (αποθέματα)

Το αποτέλεσμα που προκύπτει από την παραπάνω πράξη δηλώνει σε τι ύψος κυμαίνονται οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης της εταιρείας. Συνήθως το όριο που εγκρίνεται από την τράπεζα είναι λίγο υψηλότερο, ώστε να καλύψει τυχόν έκτακτες ανάγκες – πληρωμές, αλλά και μία ενδεχόμενη αύξηση των πωλήσεων επί πιστώσει.

Σημειώνουμε ότι κανονικά χρησιμοποιούνται μέσες ταχύτητες κυκλοφορίας υποχρεώσεων, απαιτήσεων και αποθεμάτων. Καθώς όμως για την ανάλυση χρησιμοποιείται ο ισολογισμός (που ουσιαστικά αποτελεί μία φωτογραφία) και όχι πολλά διαφορετικά χρονικά στοιχεία, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον ανωτέρω τύπο. Η ουσιαστική έννοια αυτής της εξίσωσης είναι ότι η εταιρεία χρηματοδοτεί την αγορά των αποθεμάτων της και την πίστωση που δίνει στους πελάτες της με το κεφάλαιο κίνησης που έχει και την πίστωση που αυτή λαμβάνει από τους προμηθευτές της, ενώ ότι λείπει συμπληρώνεται από Τραπεζικό δανεισμό.

Λέγοντας ετεροχρονισμό εισπράξεων και πληρωμών εννοούμε ότι η εταιρεία κατά μέσο όρο πληρώνει τις οφειλές της νωρίτερα από ότι εισπράττει. Για να γίνει κατανοητή αυτή η φράση, παραθέτουμε τα παρακάτω παραδείγματα:

- ❖ Υποθέτουμε ότι εξετάζουμε εμπορική επιχείρηση, η οποία πραγματοποιεί εισαγωγές από χώρες του εξωτερικού. Οι εισαγωγές συνήθως πληρώνονται τοις μετρητοίς. Επίσης η εταιρεία απασχολεί υπαλλήλους (οι οποίοι επίσης πληρώνονται κάθε δεκαπενθήμερο μήνα). Τέλος, η εταιρεία πρέπει να αποδίδει ΦΠΑ και έξοδα υποχρεωτικής ασφάλισης ΙΚΑ. Η εταιρεία πουλάει σε καταστήματα λιανικής πώλησης και λαμβάνει επιταγές διάρκειας τριών μηνών, ενώ διατηρεί και αποθέματα ασφαλείας. Συνεπώς η εταιρεία πληρώνει τις υποχρεώσεις της τοις μετρητοίς, αλλά εισπράττει μετά από ένα τρίμηνο, ενώ διατηρεί και μία ποσότητα αποθεμάτων. Αυτό το κενό μπορεί να χρηματοδοτηθεί από μία τράπεζα ως κεφάλαιο κίνησης.
- ❖ Υποθέτουμε ότι εξετάζουμε ένα κατάστημα λιανικής πώλησης που αγοράζει όλα τα προϊόντα του από την ανωτέρω εταιρεία. Αγοράζει τα εμπορεύματα και πρέπει να τα πληρώσει εντός τριμήνου, αλλά συνήθως μέχρι να τα πουλήσει περνάει ένα εξάμηνο. Συνεπώς και εδώ υπάρχει κενό μεταξύ εισπράξεων πληρωμών.

Υπάρχουν λίγοι κλάδοι στην ελληνική οικονομία που δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα με το κενό μεταξύ εισπράξεων πληρωμών. Ο πιο σημαντικός από αυτούς είναι ο κλάδος των σούπερ μάρκετ.

Οι τράπεζες μέχρι πρόσφατα ασχολούνταν με τις επιχειρήσεις εκείνες που τηρούσαν τρίτης κατηγορίας βιβλία (δηλαδή ισολογισμό και ισοζύγιο), καθώς αυτά μπορούν να αξιολογηθούν πιο αντικειμενικά. Πλέον όμως, ακόμα και μία πολύ μικρού μεγέθους ατομική επιχείρηση μπορεί να προσεγγίσει μία τράπεζα και να λάβει χρηματοδότηση.

Από εκεί και πέρα υπάρχουν διάφορες εναλλακτικές μορφές του κλασικού κεφαλαίου κίνησης, ανάλογα με τις καλύψεις που απαιτούνται και το επιτόκιο που εφαρμόζεται. Για μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις πολύ συχνά χρησιμοποιείται το κεφάλαιο κίνησης καλυμμένο με εκχωρημένες επιταγές πελατείας (το οποίο ονομάζεται και αλληλόχρεος χορηγητικός λογαριασμός). Σε αυτήν την περίπτωση η χρηματοδοτούμενη επιχείρηση προσκομίζει στην τράπεζα

ένα ποσό σε μεταχρονολογημένες επιταγές από διάφορους πελάτες της, τις οποίες εκχωρεί στην τράπεζα. Όταν αυτές πληρωθούν, μειώνουν σταδιακά το υπόλοιπο του δανείου. Σε περίπτωση που κάποια επιταγή δεν πληρωθεί, η τράπεζα ζητεί από τον πελάτη της αντικατάστασή της, και σε περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα για κάτι τέτοιο, έχει δικαίωμα να στραφεί κατά του πελάτη της, του εκδότη και τυχόν άλλων που έχουν οπισθογράψει τη επιταγή (δηλαδή που η επιταγή περιήλθε κάποια στιγμή στην κατοχή τους. Οι λοιπές μορφές καλύψεων περιγράφηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Οι τράπεζες εφαρμόζουν στους πελάτες κεφαλαίου κίνησης δύο εναλλακτικά επιτόκια. Το πρώτο - και ακριβότερο – είναι το βασικό επιτόκιο χορηγήσεων της κάθε τράπεζας, το οποίο κυμαίνεται ανάλογα με την τράπεζα γύρω στις 5,5-7 μονάδες. Η εναλλακτική και φθηνότερη για τον πελάτη λύση είναι η χρησιμοποίηση του επιτοκίου της Διατραπεζικής Αγοράς (σε ευρώ ή σε κάποιο άλλο νόμισμα), όπως αυτό διαμορφώνεται καθημερινά (οι μεταβολές από μέρα σε μέρα είναι συνήθως αμελητέες), ανάλογα με την προσφορά και ζήτηση διαθεσίμων από τις τράπεζες και τη διάρκεια (αν δηλαδή πρόκειται να κλειστεί αυτό το επιτόκιο για ένα, δύο ή περισσότερους μήνες). Επιπλέον μερικές τράπεζες προσφέρουν το τελευταίο διάστημα ως βάση το επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως αυτό διαμορφώνεται σε συνεδριάσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα. Το συγκεκριμένο επιτόκιο είναι χαμηλότερο από αυτό της Διατραπεζικής Αγοράς. Προφανώς όλοι οι πελάτες θα προτιμούσαν το επιτόκιο της Διατραπεζικής Αγοράς, ή ακόμα καλύτερα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αλλά αυτό προσφέρεται από μία τράπεζα όταν η συνεργασία έχει κάποιο μέγεθος (όχι δηλαδή για μικροδάνεια) και φυσικά όταν ο πελάτης είναι επιθυμητός.

Όταν δίνεται μία χορήγηση κεφαλαίου κίνησης, δίδεται και μία διάρκεια, η οποία σε κάθε περίπτωση οφείλει να καλύπτει το συναλλακτικό κύκλωμα της εταιρείας. Μέχρι πριν μερικά χρόνια, οι πελάτες ήταν υποχρεωμένοι να προσκομίζουν στην Τράπεζα όλο το κεφάλαιο, ώστε να εξοφλούν τη προηγούμενη χρηματοδότηση και στη συνέχεια να τους επαναχορηγείται το εν λόγω ποσό. Η λογική πίσω από αυτή την κίνηση ήταν ότι ο πελάτης κάλυψε τις ανάγκες του,

εισέπραξε τις απαιτήσεις του, και τώρα χρηματοδοτείται για τις ανανεωμένες ανάγκες του. Πλέον όμως αυτή η πρακτική έχει καταργηθεί και ο πελάτης οφείλει μόνο να προσκομίζει τους τόκους, ώστε να του επαναχορηγείται το ποσό.

Η αλλαγή της παλιάς πρακτικής είναι βέβαια πολύ πιο απλή για πελάτες και τράπεζες, έχει όμως προκαλέσει ένα πρόβλημα: Πολλοί πελάτες χρησιμοποιούν το κεφάλαιο κίνησης και για κάλυψη μακροπρόθεσμων αναγκών, επιβαρύνοντας με αυτόν τον τρόπο τη ρευστότητά τους (με άλλα λόγια το κεφάλαιο κίνησης). Για την κάλυψη των μακροπρόθεσμων αναγκών υπάρχουν τα αντίστοιχα δάνεια που θα εξετάσουμε στη συνέχεια.

4.2. Λογαριασμός Υπερανάληψης

Ο λογαριασμός υπερανάληψης (ή αλλιώς overdraft) είναι μία μορφή ορίου που δίνεται από την τράπεζα με σκοπό την κάλυψη μίας έκτακτης ή/και απρόβλεπτης ταμειακής ανάγκης της εταιρείας. Το όριο αυτό συνδέεται με τον καταθετικό λογαριασμό της εταιρείας, συνεπώς αυτός μπορεί να εμφανίσει βραχυχρόνια αρνητικό υπόλοιπο. Η διάρκεια αυτής της έκτακτης χρηματοδότησης είναι συνήθως μικρότερη αυτής των κανονικών χρηματοδοτήσεων κεφαλαίου κίνησης. Άλλωστε και η ίδια η εταιρεία εισπράττει χρήματα από τους πελάτες της, οπότε σύντομα αυτό το αρνητικό ποσό θα κλείσει. Το προϊόν αυτό είναι εξαιρετικά χρήσιμο σε επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν καρτέ επιταγών, ώστε να μη γυρίσει κάποια επιταγή της απλήρωτη.

4.3. Χρηματοδότηση Ατόκων Δόσεων Πιστωτικών Καρτών

Μία σχετικά φθηνή μορφή χρηματοδότησης για όλες τις εταιρείες λιανικής πώλησης – ανεξαρτήτως μεγέθους – είναι η χρηματοδότηση των ατόκων δόσεων πιστωτικών καρτών. Για να γίνει κατανοητός αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης θα πάρουμε σαν παράδειγμα ένα μαγαζί επίπλων: Αυτό πουλάει ένα τραπέζι στον ιδιώτη με 5 δόσεις μέσω πιστωτικής κάρτας. Υφίσταται η δυνατότητα το μαγαζί να πιστωθεί ο λογαριασμός του με όλο το ποσό της πώλησης του τραπεζιού και η οφειλή να αποπληρωθεί από τη μηνιαία χρέωση της πιστωτικής κάρτας του πελάτη (με την ωρίμανση δηλαδή των εκάστοτε δόσεων κεφαλαίου των αγορών που πραγματοποιήθηκαν μέσω ατόκων δόσεων σε πιστωτικές κάρτες).

Το πλεονέκτημα αυτής της μορφής είναι ότι είναι πολύ απλό στη χρήση του, τόσο για την τράπεζα, όσο και για τον πελάτη. Ο πελάτης έχει επίσης τη δυνατότητα να αυξήσει σημαντικά την πελατεία του (για παράδειγμα τα καταστήματα επίπλων και ηλεκτρονικών – ηλεκτρικών συσκευών και γενικότερα ειδών σπιτιού βασίζονται κατά πολύ στις άτοκες δόσεις). Ειδικά για την τράπεζα παρουσιάζει και κάποια άλλα πλεονεκτήματα:

- ❖ Είναι ασφαλές, με την έννοια ότι είναι δεδομένο ότι θα αποπληρωθούν οι δόσεις από τις πιστωτικές κάρτες.
- ❖ Η εταιρεία κερδίζει σημαντικές προμήθειες όταν χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό μηχανάκι της.

4.4. Εταιρική Πιστωτική Κάρτα

Η εταιρική κάρτα είναι μία μορφή χρηματοδότησης της εταιρείας, η οποία κερδίζει έδαφος και στην ελληνική αγορά. Η εταιρική πιστωτική κάρτα απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε επιχειρήσεις που επιθυμούν να τη χορηγούν στα στελέχη τους ως επιπλέον παροχή, καθώς η κάθε μία βγαίνει με ξεχωριστό πιστωτικό όριο, με ή χωρίς τη δυνατότητα αναλήψεως μετρητών.

Το πλεονέκτημα για την τράπεζα είναι ότι η εταιρική πιστωτική κάρτα προσφέρει σημαντικά έσοδα (από προμήθειες και υψηλούς τόκους – ανάλογους συνήθως με αυτούς μίας πιστωτικής κάρτας), ενώ ο κίνδυνός της είναι σαφώς χαμηλότερος, αφού δεν εγκρίνεται σε εταιρείες με όχι ιδιαίτερα καλά οικονομικά στοιχεία.

4.5. Κεφάλαιο Κίνησης Μεσομακροπρόθεσμου Χαρακτήρα

Το κεφάλαιο κίνησης μεσομακροπρόθεσμου χαρακτήρα αποτελεί μία σχετικά πρόσφατη εξέλιξη στην τραπεζική αγορά, η οποία έρχεται να καλύψει τις ανάγκες των εταιρειών σε δύο πολύ βασικούς τομείς:

1. Τη χρηματοδότηση αναγκών, οι οποίες κανονικά εμπίπτουν στην κατηγορία κεφαλαίου κίνησης, αλλά η εξόφλησή τους θα ελαφρύνει την εταιρεία για αρκετές χρήσεις. Ένα χρήσιμο παράδειγμα είναι η περαίωση πολλών παλαιών φορολογικών χρήσεων μαζί.
2. Την αναδιάρθρωση υφιστάμενων βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, με απώτερο σκοπό τη σταδιακή εξόφλησή τους. Αυτό ειδικά βολεύει επιχειρήσεις που χρησιμοποίησαν με λάθος τρόπο τα εγκεκριμένα όρια κεφαλαίου κίνησης που είχαν.

Η ικανοποίηση των αναγκών των επιχειρήσεων με αυτόν τον τρόπο τους προσφέρει σημαντική ρευστότητα και πιο σωστή διάρθρωση των υποχρεώσεών τους.

Αυτή η μορφή δανείων είναι πολύ χρήσιμη και σε ειδικούς κλάδους, όπως για παράδειγμα οι κατασκευαστικές εταιρείες. Αυτές αναλαμβάνουν ένα ποσό για να ολοκληρώσουν π.χ. μία πολυκατοικία, αλλά αρχίζουν να εισπράττουν μετά από δύο περίπου χρόνια, όταν θα αρχίσουν να πουλάνε τα έτοιμα διαμερίσματα.

Αυτού του είδους τα δάνεια προσφέρονται συνήθως από τις Τράπεζες με κάλυμμα κάποια προσημείωση, καθώς η διάρκειά τους συνήθως αγγίζει ή και ξεπερνάει την πενταετία.

4.6. Μακροπρόθεσμα Δάνεια Μηχανολογικού Εξοπλισμού

Τα δάνεια αυτά αφορούν στην αγορά μηχανημάτων που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη της παραγωγικής δυναμικότητας της επιχείρησης. Έχουν όμως προσαρμοστεί στις σύγχρονες ανάγκες των επιχειρήσεων και καλύπτουν την αγορά και άυλων παγίων, όπως για παράδειγμα το know-how από μία άλλη εταιρεία. Χρηματοδοτούνται επίσης τα έξοδα για franchising και άδειες χρήσης προγραμμάτων για Η/Υ (Software). Τέλος, χρηματοδοτείται η αγορά καινούριων (και σε μερικές περιπτώσεις και μεταχειρισμένων) μεταφορικών μέσων).

Αυτού του είδους τα δάνεια – όπως και τα δάνεια κεφαλαίου κίνησης μεσομακροπρόθεσμου χαρακτήρα - προσφέρονται συνήθως από τις Τράπεζες με κάλυμμα κάποια προσημείωση, καθώς η διάρκειά τους συνήθως αγγίζει ή και ξεπερνάει την πενταετία.

4.5. Μακροπρόθεσμα Δάνεια Επαγγελματικής Στέγης

Τα δάνεια αυτά αφορούν σε οτιδήποτε έχει να κάνει με επαγγελματικό ακίνητο που χρησιμοποιεί μία επιχείρηση. Για παράδειγμα τα δάνεια αυτά χρηματοδοτούν:

- ❖ Αγορά έτοιμου επαγγελματικού ακινήτου. Λέγοντας επαγγελματικό ακίνητο εννοούμε καταστήματα, γραφεία, εργοστάσια, αποθηκευτικούς χώρους και γενικά οποιαδήποτε κτιριακή εγκατάσταση που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την επιχείρηση στα πλαίσια των επαγγελματικών της δραστηριοτήτων.
- ❖ Αγορά οικοπέδου όπου θα ανεγερθεί επαγγελματικό ακίνητο – άμεσα ή αργότερα.
- ❖ Ανέγερση επαγγελματικών κτιριακών εγκαταστάσεων. Σημειώνουμε ότι συνήθως είναι δυνατή η χρηματοδότηση της ανέγερσης επαγγελματικών κτιριακών εγκαταστάσεων ακόμα και αν το οικόπεδο δεν ανήκει στην εταιρεία, με την προϋπόθεση να υπάρχει μακροχρόνιο συμβόλαιο μίσθωσης.
- ❖ Επέκταση υφισταμένων επαγγελματικών κτιριακών εγκαταστάσεων.
- ❖ Αποπεράτωση επαγγελματικών κτιριακών εγκαταστάσεων.
- ❖ Επισκευές επαγγελματικών κτιριακών εγκαταστάσεων. Σημειώνουμε και πάλι ότι συνήθως αυτό γίνεται και σε ακίνητα τρίτων, με την προϋπόθεση να υπάρχει μακροχρόνιο συμβόλαιο μίσθωσης.

Αυτού του είδους τα δάνεια προσφέρονται συνήθως από τις Τράπεζες με κάλυμμα κάποια προσημείωση, καθώς η διάρκειά τους συνήθως αγγίζει ακόμα και την εικοσαετία.

4.6. Επιδοτούμενα Δάνεια

Συχνά το κράτος σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση προσφέρει κάποια επιδοτούμενα δάνεια, προκειμένου να υποστηρίξει κάποιον επιχειρηματικό κλάδο, κάποια περιοχή κλπ. Οι τράπεζες αναλαμβάνουν συνήθως σε αυτά και ρόλο συμβούλου (μέσω εξειδικευμένων υπηρεσιών), ενώ προωθούν μέσω αυτών στους πελάτες που υποβάλλουν πρόταση και κάποια από τα προαναφερθέντα δάνεια επιχειρήσεων.

Τα τελευταία χρόνια ενδιαφέρον υπήρξε από πλευράς επιχειρήσεων και τραπεζών για το Γ΄ ΚΠΣ. Επίσης ιδιαίτερο ενδιαφέρον για μεγάλες εταιρείες έδωσε και ο Αναπτυξιακός Νόμος 3299.

Τέλος αξίζει να αναφερθούμε στα δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις, όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση προσφέρει εγγύηση προς την τράπεζα μέχρι κάποιου ποσοστού του δανείου, βοηθώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους νέους επιχειρηματίες.

5. Εναλλακτικές Μορφές Χρηματοδοτήσεων για Επιχειρήσεις

Στο παρόν κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε κάποιες μορφές άμεσης ή έμμεσης χρηματοδότησης των επιχειρήσεων. Αυτοί οι τρόποι χρηματοδότησης δεν είναι απαραίτητα σύγχρονοι, ενώ άλλοι είναι λιγότερο και άλλοι περισσότερο γνωστοί στην αγορά. Σε κάθε περίπτωση όμως αποτελούν μία εναλλακτική πηγή χρημάτων ή ρευστότητας για μία επιχείρηση, αλλά και πηγή εσόδων για την Τράπεζα (ή τη θυγατρική της).

Αυτές οι εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης δεν προσφέρονται συνήθως μέσα από τα καταστήματα των τραπεζών. Η κάθε τράπεζα βέβαια λειτουργεί βάσει του δικού της οργανογράμματος, αλλά η γενικότερη τάση είναι οι εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης να προσφέρονται και να διεκπεραιώνονται από τμήματα εντός της τράπεζας ή από θυγατρικές.

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό αυτών των εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης είναι ότι δεν πάντα είναι διαθέσιμες σε όλη την γκάμα των πελατών της τράπεζας, αλλά μάλλον σε μία μικρή μερίδα αυτών.

5.1. Πρακτόρευση Επιχειρηματικών Απαιτήσεων (Factoring)

Πρακτόρευση Επιχειρηματικών Απαιτήσεων (Factoring) ονομάζεται το χρηματοδοτικό εργαλείο βάσει του οποίου μία επιχείρηση χρηματοδοτείται με εκχώρηση ενός μέρους ή ακόμα και του συνόλου των απαιτήσεών της, οι οποίες προκύπτουν από τις πωλήσεις που πραγματοποιεί επί πιστώσει.

Το Factoring παρέχει μία σειρά υπηρεσίες στην επιχείρηση που το χρησιμοποιεί, οι οποίες αφορούν την ανάληψη, τη διαχείριση, την είσπραξη και την απόδοση των απαιτήσεων αυτών στην εταιρεία προμηθευτή, προεξοφλώντας αυτές τις απαιτήσεις.

Το Factoring μπορεί να χωριστεί – ανάλογα με τα κριτήρια – σε τρεις διαφορετικές υποκατηγορίες:

1. Υπάρχει η δυνατότητα το Factoring να καλύπτει τον πιστωτικό κίνδυνο ή όχι όποτε ονομάζεται Factoring με αναγωγή ή χωρίς αναγωγή. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση – πελάτης του Factoring αποζημιώνεται από την εταιρεία Factoring σε περίπτωση που ο πελάτης της δεν πληρώσει.
2. Υπάρχει η δυνατότητα εμπιστευτικής ή μη εμπιστευτικής χρηματοδότησης τιμολογίων.
3. Υφίσταται το διεθνές Factoring. Αυτό διαιρείται σε εξαγωγικό (με ή χωρίς αναγωγή) και εισαγωγικό Factoring.

Το Factoring απευθύνεται σε επιχειρήσεις που παράγουν ή εμπορεύονται προϊόντα, τα οποία όμως θα πρέπει να είναι σχετικά τυποποιημένα και να μην κινδυνεύουν από αλλοιώσεις, έτσι ώστε να μην υπάρχουν από τους πελάτες των επιχειρήσεων διαμαρτυρίες, μη αποδοχή των προϊόντων κλπ. Η πώληση των προϊόντων πρέπει φυσικά να συνοδεύεται από τιμολόγιο. Γενικά είναι επιθυμητές επιχειρήσεις με ικανοποιητικό πελατολόγιο (από πλευράς όγκου και διασποράς). Σημειώνουμε ότι η εταιρεία Factoring δημιουργεί ένα όριο που χρηματοδοτεί ανά πελάτη, το οποίο έχει ένα εφ' άπαξ κόστος, ενώ εισπράττονται και έξοδα διαχείρισης (πέραν φυσικά του επιτοκίου, το οποίο κυμαίνεται στα επίπεδα του

βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού). Συνεπώς, θα πρέπει η εταιρεία να έχει τουλάχιστον έναν σχετικά μεγάλο και σταθερό πελάτη, για να τη συμφέρει να κάνει Factoring.

Τα βασικά πλεονεκτήματα του Factoring είναι τα ακόλουθα:

- ❖ Η εταιρεία βελτιώνει σημαντικά τη ρευστότητά της.
- ❖ Η χρηματοδότηση των τιμολογίων είναι άμεση, χωρίς να χρειάζεται η εταιρεία να παρέχει επιπλέον εξασφαλίσεις (π.χ. επιταγές πελατείας της).
- ❖ Οι οφειλές στην εταιρεία Factoring δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό, αν αυτές είναι χωρίς αναγωγή (δηλαδή αν η επιχείρηση έχει ασφαλίσει τον πελάτη της για ενδεχόμενη αδυναμία του να αποπληρώσει τις οφειλές του προς αυτήν). Αυτό συνεπώς βελτιώνει σημαντικά την εικόνα του ισολογισμού της εταιρείας.
- ❖ Η εταιρεία Factoring ελέγχει σε σταθερή βάση το πελατολόγιο, το οποίο είναι εκχωρημένη σε αυτήν. Συνεπώς, σε περίπτωση που κάποιος πελάτης της επιχείρησης εμφανίσει μη ικανοποιητική συναλλακτική συμπεριφορά, θα κοπούν τα όρια που έχουν εγκριθεί σε αυτόν και αυτό θα λειτουργήσει ως σήμα για την επιχείρηση ότι δε θα πρέπει να πουλάει με πίστωση σε αυτόν τον πελάτη, γιατί κινδυνεύει να μην εισπράξει τις απαιτήσεις της. Ουσιαστικά δηλαδή το Factoring δουλεύει σαν ένα τμήμα credit control της εταιρείας, με το πλεονέκτημα ότι έχει (θεωρητικά τουλάχιστον) πρόσβαση σε καλύτερες πηγές πληροφόρησης (αγορά, Τειρεσίας κλπ.).

Το πρόβλημα όμως είναι ότι ακόμα και εταιρείες με οργανωμένα λογιστήρια και ικανοποιητική ρευστότητα δε θέλουν να μπαίνει μία εταιρεία Factoring ανάμεσα στη σχέση τους με τον προμηθευτή τους. Ο λόγος είναι ότι νιώθουν σαν να χρωστάνε σε τράπεζα και συνεπώς δεν μπορούν να ζητήσουν για παράδειγμα μία εβδομάδα έκτακτη παράταση στις οφειλές τους. Αντιμετωπίζοντας αυτή την άρνηση, οι εταιρείες Factoring έχουν ανταποκριθεί, γινόμενες πιο ευέλικτες και δίνοντας τη δυνατότητα παράτασης της πληρωμής ακόμα και μέχρι ένα μήνα.

5.2. Χρηματοδοτική Μίσθωση (Leasing)

Χρηματοδοτική μίσθωση ή αλλιώς Leasing είναι το εξής: Η εταιρεία Leasing αγοράζει στο όνομά της ένα μηχάνημα ή ακίνητο (όχι οικόπεδο) ή γενικότερα κάποιον εξοπλισμό και το «νοικιάζει» στον πελάτη της για ένα μίσθωμα για κάποια χρονική περίοδο. Στο τέλος αυτής της περιόδου ο πελάτης (ή καλύτερα ο μισθωτής) έχει δικαίωμα να εξαγοράσει το μίσθιο έναντι κάποιου ποσού, το οποίο έχει συμφωνηθεί όταν καταρτιζόταν η σύμβαση του Leasing.

Το Leasing απευθύνεται σε κάθε νομικής μορφής επιχείρηση και σε ελεύθερους επαγγελματίες (οι τελευταίοι δεν έχουν δικαίωμα αγοράς ακινήτου με Leasing). Η απήχρησή του στην αγορά είναι ικανοποιητική για τους κάτωθι λόγους:

- Δε δεσμεύονται ρευστά της εταιρείας, ούτε λαμβάνονται δάνεια που θα επιβάρυναν την εικόνα του ισολογισμού. Σημειώνουμε ότι σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα, οι οφειλές του Leasing δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό, παρά μόνο αναφέρονται στο προσάρτημα (και πιθανόν και στους λογαριασμούς τάξεως. Αντίθετα, τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα εμφανίζουν τις οφειλές μισθωμάτων για Leasing στις βραχυπρόθεσμες ή τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, ανάλογα με το πότε αυτά είναι πληρωτέα.
- Τα μισθώματα περνάνε (τις περισσότερες φορές) στα έξοδα. Σημειώνουμε ότι στο Leasing ακινήτων αναγνωρίζεται φορολογικά το μέρος εκείνο του μισθώματος που αφορά στο κτίριο και όχι εκείνο που αφορά στο οικόπεδο.
- Ο πελάτης δεν εκταμιεύει άμεσα τον ΦΠΑ, αλλά σταδιακά.

Πρόσφατα (μετά τη σχετική φορολογική τροπολογία) αναπτύχθηκε σημαντικά το sale & lease back. Αυτό γίνεται όταν η εταιρεία κάτοχος ενός παγίου στοιχείου πουλάει το εν λόγω πάγιο στην εταιρεία Leasing και το επαναμισθώνει. Συνεπώς κερδίζει από το γεγονός ότι τα μισθώματα περνάνε σαν έξοδα, αλλά το κυριότερο πλεονέκτημα είναι ότι αναδιαρθρώνει τον ισολογισμό της (συνήθως τα ποσά που λαμβάνει η εταιρεία μειώνουν τον τραπεζικό δανεισμό) και κερδίζει σημαντική ρευστότητα. Ένα ακόμα πλεονέκτημα είναι ότι όταν γίνει sale & lease

back σε ακίνητο της εταιρείας, τότε η διαφορά της λογιστικής απεικόνισης του εν λόγω ακινήτου (που είναι σε τιμή κτήσης πλέον τυχόν αναπροσαρμογών) εμφανίζεται ως αφορολόγητο αποθεματικό στον ισολογισμό ενισχύοντας σημαντικά τα ίδια κεφάλαια.

5.3. Χρονομίσθωση

Η χρονομίσθωση είναι ένας εναλλακτικός τρόπος χρήσης ή/και απόκτησης ενός μη επαγγελματικού αυτοκινήτου, ηλικίας (βάσει του νόμου) κάτω των πέντε ετών στη λήξη της μίσθωσης. Απευθύνεται σε όλες τις νομικές μορφές επιχειρήσεων και τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Η χρονομίσθωση έχει σημαντικά πλεονεκτήματα, γεγονός που εξηγεί και τη σχετικά μεγάλη απήχηση που έχει στις επιχειρήσεις:

- Όλο το μίσθωμα του αυτοκινήτου περνάει σαν έξοδο στην εταιρεία, στο οποίο μίσθωμα περιλαμβάνονται και όλα τα έξοδα συντήρησης του αυτοκινήτου (τέλη κυκλοφορίας, λάστιχα, συντήρηση, μικτή ασφάλιση και ΦΠΑ). Εδώ υφίσταται και η σημαντικότερη διαφορά από το leasing όσον αφορά τη φορολογική του αντιμετώπιση: Στο leasing εκπίπτουν από τη φορολογία ένα μέρος των εξόδων (ανάλογα με τον κυβισμό του αυτοκινήτου), ενώ στη χρονομίσθωση εκπίπτει το 100%.
- Δε δεσμεύονται ρευστά της εταιρεία για αγορά αυτοκινήτων, ούτε λαμβάνονται δάνεια που θα επιβάρυναν την εικόνα του ισολογισμού.
- Η εταιρεία δεν έχει έξοδα διαχείρισης του στόλου.

5.4. Ομολογιακά Δάνεια

Τα ομολογιακά δάνεια είναι μία μορφή δανείων που απευθύνεται σε σχετικά μεγάλες επιχειρήσεις, εναλλακτική προς τις κλασικές μορφές χρηματοδότησης των επιχειρήσεων που αναλύσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Πρόκειται για δάνεια διάρκειας 3 ετών και πάνω. Σε αυτά τα δάνεια, η εταιρεία εκδίδει ομολογίες, τις οποίες η τράπεζα κρατά στην κατοχή της, και όταν λήγει μία δόση του δανείου, η εταιρεία προσκομίζει τα χρήματα και παίρνει πίσω την ομολογία της.

Καθώς η διάρκεια του ομολογιακού είναι διάρκειας άνω των τριών ετών, θεωρούνται μακροπρόθεσμα δάνεια και ως εκ τούτου είναι ιδανικά για την κάλυψη μακροπρόθεσμων αναγκών (π.χ. αγορά ακινήτου). Συχνά όμως χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και για χρηματοδότηση βραχυπρόθεσμων αναγκών, συνήθως με τη μορφή αναχρηματοδότησης υφιστάμενου βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού. Για παράδειγμα πολλές εισηγμένες εταιρείες μετατρέπουν το βραχυπρόθεσμο δανεισμό τους σε ομολογιακό λήξεως μετά από τρία έτη και πληρωτέο στη λήξη του (αυτή η μορφή ομολογιακού ονομάζεται balloon), ενώ κατά τη διάρκεια των τριών των πληρώνουν μόνο τόκους. Στη λήξη της τριετίας γίνεται επαναδιαπραγμάτευση του ποσού και των όρων του ομολογιακού.

Τα πλεονεκτήματα του ομολογιακού δανείου είναι κύρια δύο:

1. Οι τόκοι του ομολογιακού δανείου απαλλάσσονται από την εισφορά του Νομού 128, η οποία ανέρχεται σε 0,60% για τις περισσότερες εταιρείες. Καθώς όμως μιλάμε γενικά για μεγάλου ποσού δάνεια, η διαφορά αυτή είναι σημαντική (είναι έξι χιλιάδες ευρώ ανά εκατομμύριο δανείου το έτος).
2. Βελτιώνονται η εικόνα του ισολογισμού και η ρευστότητα της εταιρείας, καθώς μετατρέπονται βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε μακροπρόθεσμες.

Τα μειονεκτήματα των ομολογιακών δανείων είναι το αυξημένο συνήθως κόστος, καθώς και το γεγονός ότι οι συμβάσεις είναι συνήθως περιοριστικές από

τις τράπεζες και αφορούν τη μη δυνατότητα εγγραφής προσημείωσης από άλλη τράπεζα σε ακίνητα της εταιρείας ή και των εγγυητών, καθώς και την αυστηρή τήρηση κάποιων δεικτών (ρευστότητας, δανειακής επιβάρυνσης κλπ.). Σε περίπτωση που αυτοί οι όροι δεν τηρηθούν, η τράπεζα δύναται να κηρύξει το δάνειο ληξιπρόθεσμο και απαιτητό.

Σημειώνουμε ότι σε περίπτωση πολύ μεγάλου ύψους ομολογιακού δανείου, είναι δυνατή η έκδοσή του μέσα από το Χρηματιστήριο. Σε αυτή την περίπτωση ομολογίες αγοράζουν συνήθως ξένοι επενδυτικοί οίκοι, καθώς ακόμα δεν έχει ξεκινήσει η διαπραγμάτευση ομολόγων, ώστε να μπορούν να τα αγοράσουν και Έλληνες επενδυτές.

5.5. Κοινοπρακτικά Δάνεια (Syndicate Loans)

Κοινοπρακτικά Δάνεια είναι εκείνα τα δάνεια, στα οποία συμμετέχει ένας μεγαλύτερος αριθμός τραπεζών για την έκδοσή τους. Μία τράπεζα (συνήθως αυτή που προτείνει τη λύση του Κοινοπρακτικού Δανείου) αναλαμβάνει την οργάνωση του δανείου (που περιλαμβάνει τον καθορισμό του ύψους και των λοιπών όρων του δανείου, καθώς και την εξεύρεση των λοιπών τραπεζών που θα συμμετάσχουν στο σχήμα) και στη συνέχεια την εκταμίευση, την παρακολούθηση, ενώ είναι η τράπεζα που έχει ανοιχτή επικοινωνία με τον πελάτη της και στη συνέχεια ενημερώνει τις λοιπές συμμετέχουσες τράπεζες αν προκύψει κάτι.

Ας πάρουμε για παράδειγμα μία εταιρεία που χρηματοδοτείται με σημαντικά ποσά από πέντε τράπεζες, και η οποία έχει στην κατοχή της ένα ακίνητο. Αν αυτή η εταιρεία θέλει να μετατρέψει το δανεισμό της σε μακροπρόθεσμο, θα εξετάσει στην αρχή το ενδεχόμενο λήψης ομολογιακού δανείου από μία τράπεζα. Πιθανόν όμως καμία τράπεζα να μη θέλει να χρηματοδοτήσει από μόνη της όλο το δανεισμό της εταιρείας. Συνεπώς, η λύση που προτιμάται είναι η σύναψη ενός κοινοπρακτικού δανείου, όπου η κάθε μία από τις πέντε τράπεζες (και πιθανόν και κάποιες άλλες) θα συμμετέχουν με κάποιο ποσοστό.

Σε περίπτωση που το Κοινοπρακτικό Δάνειο δοθεί καλυμμένο με κάποια προσημείωση επί του ακινήτου της εταιρείας, τότε εγγράφεται παράλληλη προσημείωση υπέρ όλων των τραπεζών. Σε περίπτωση πλειστηριασμού του ακινήτου, οι τράπεζες θα λάβουν από το εκπλειστηρίασμα ποσοστό ανάλογο με εκείνο της συμμετοχής τους στο κοινοπρακτικό δάνειο.

Συνεπώς μπορούμε να πούμε ότι το βασικό πλεονέκτημα του κοινοπρακτικού δανείου είναι η αναδιάρθρωση του βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού, ενώ τα μειονεκτήματα των ομολογιακών δανείων είναι το αυξημένο συνήθως κόστος, καθώς και το γεγονός ότι οι συμβάσεις είναι συνήθως περιοριστικές από τις τράπεζες.

5.6. Χρηματοδότηση Σχεδίων (Project Finance)

Project Finance είναι η χρηματοδότηση ενός επενδυτικού σχεδίου, βασιζόμενη στη βιωσιμότητά του βάσει του αναμενόμενου cash flow (δηλαδή των ροών). Στην ουσία δηλαδή εξετάζεται ένα επενδυτικό σχέδιο μεγάλου μεγέθους, το οποίο αναμένεται μετά την ολοκλήρωση του να αποφέρει σημαντικά κέρδη, έτσι ώστε να αποπληρωθεί απροβλημάτιστα ο τραπεζικός δανεισμός. Σημειώνουμε ότι σε αυτές τις περιπτώσεις είναι απαραίτητο οι αναμενόμενες ροές να είναι αρκετά υψηλότερες από αυτά που απαιτούνται για την αποπληρωμή του δανείου, ώστε η τράπεζα να είναι σχετικά πιο εξασφαλισμένη.

Η πιο γνωστή ίσως περίπτωση Project Finance στην Ευρώπη είναι η σήραγγα της Μάγχης, ενώ στην Ελλάδα είναι η γέφυρά Ρίου – Αντίρριου και το αεροδρόμιο των Σπάτων.

5.7. Ενέγγυες Πιστώσεις και Εγγυητικές Επιστολές

Οι εγγυητικές επιστολές (κυρίως οι «Καλής Πληρωμής») και οι ενέγγυες πιστώσεις είναι μία έμμεση μορφή χρηματοδότησης για την εταιρεία.

Οι εγγυητικές επιστολές «Καλής Πληρωμής είναι μία εγγύηση της τράπεζας, όπου εγγυάται ότι αυτή θα πληρώσει σε περίπτωση που ο πελάτης δεν είναι σε θέση να πληρώσει. Το πλεονέκτημα της εγγυητικής επιστολής είναι ότι ο πελάτης δεν αναγκάζεται να εκταμιεύσει το ποσό άμεσα για να πληρώσει την οφειλή του, αλλά στη συνέχεια, κερδίζοντας ουσιαστικά ρευστότητα, ενώ ταυτόχρονα αποφεύγει να πληρώσει τόκους.

Αντίστοιχη με την εγγυητική επιστολή «Καλής Πληρωμής είναι και η ενέγγυος πίστωση. Η διαφορά είναι ότι η τελευταία απευθύνεται σε έναν οίκο του εξωτερικού από όπου γίνεται μία εισαγωγή επί πιστώσει. Και εδώ τα πλεονεκτήματα είναι ίδια με της εγγυητικής επιστολής, το κόστος όμως είναι σημαντικά υψηλότερο, καθώς αποδίδεται στο κράτος ένα ποσό ίσο με το 1% της ενέγγυου πίστωσης.

5.8. Καρνέ Επιταγών

Το καρνέ επιταγών είναι στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης ένα μέσο πληρωμών, ώστε να αποφεύγονται τα μετρητά. Στην Ελλάδα όμως οι επιταγές είναι ένας ακόμα έμμεσος τρόπος χρηματοδότησης της εταιρείας, καθώς οι επιταγές κόβονται από τις εταιρείες στις περισσότερες των περιπτώσεων ως μεταχρονολογημένες. Με αυτόν τον τρόπο οι εταιρείες αποφεύγουν να πληρώνουν μετρητά και κατά συνέπεια μειώνουν την ανάγκη τους για τραπεζικό δανεισμό.

Όταν δίδεται καρνέ σε μία εταιρεία συνήθως υπάρχει μία συνεργασία με την εταιρεία, ενώ ταυτόχρονα υποδεικνύει ότι η τράπεζα έχει μία εμπιστοσύνη στην εταιρεία ότι δε θα μετατρέψει το μέσο πληρωμών που της προσφέρει σε χαρτί για πέταμα. Συνεπώς η επιταγή υποκρύπτει σημαντική αξία (πέραν αυτής που αναγράφεται πάνω σε αυτή), την οποία συνήθως υποτιμούμε.

6. Διείσδυση του Τραπεζικού Συστήματος στην Ελληνική Αγορά

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζουμε τη διείσδυση του Τραπεζικού Συστήματος στην Ελληνική Αγορά. Αυτό γίνεται με την παρουσίαση πινάκων που αφορούν τα συνολικά δάνεια των ελληνικών τραπεζικών ιδρυμάτων προς τα ελληνικά νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Οι πίνακες που ακολουθούν προήλθαν από την ιστοσελίδα της Τραπέζης της Ελλάδος και για αυτό το λόγο τα παρουσιαζόμενα στοιχεία είναι εξαιρετικά πρόσφατα.

6.1. Καταθέσεις

Επειδή η κύρια πηγή χρημάτων για τη δανειοδότηση νοικοκυριών και επιχειρήσεων είναι οι ίδιες οι καταθέσεις, παρουσιάζουμε πρώτα επιλεκτικά τρεις πίνακες που αφορούν αυτό το θέμα. Σημειώνουμε ότι οι καταθέσεις είναι για μία Τράπεζα εξίσου σπουδαίο ζήτημα με τα δάνεια που δίνει, καθώς η κλασική μορφή κατάθεσης (το ταμιευτήριο και γενικότερα οι χαμηλότοκοι λογαριασμοί καταθέσεων επιχειρήσεων και ιδιωτών) αποτελούν μία πηγή άντλησης φθηνού χρήματος για την κάθε τράπεζα. Σε διαφορετική περίπτωση η Τράπεζα θα πρέπει να προστρέξει στη Διατραπεζική Αγορά, όπου το κόστος χρήματος είναι σαφώς ανώτερο από το μέσο επιτόκιο των καταθέσεων, ή εναλλακτικά θα πρέπει η Τράπεζα να προσφέρει υψηλά επιτόκια για να δελεάσει υποψήφιους καταθέτες.

Από τους πίνακες που ακολουθούν προκύπτει ότι τα συνολικά κατατεθειμένα κεφάλαια στα Τραπεζικά Ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα ακολουθούν ανοδική πορεία, καθώς το τελευταίο έτος αυτά έχουν αυξηθεί κατά 16% και ανέρχονται σε 158,7 δις ευρώ. Οι ποσοστιαίες μεταβολές είναι ευκρινέστερες και στο διάγραμμα που ακολουθεί μετά τον πίνακα. Το «πρόβλημα» για τις τράπεζες είναι ότι αυτές οι αποταμιεύσεις κατευθυνθήκαν από τις χαμηλότοκες καταθέσεις όψεως και ταμιευτηρίου σε προθεσμιακές καταθέσεις, εκμεταλλευόμενες και την ανοδική τάση των επιτοκίων. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ οι καταθέσεις όψεως και ταμιευτηρίου παρουσιάζουν μέσα στο 2006 πτωτική πορεία, οι καταθέσεις προθεσμίας έχουν σαφή ανοδική τάση, με ανοδικό ρυθμό. Σημειώνουμε ότι τα μεγαλύτερα μερίδια στις καταθέσεις κατέχει η ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας (πάνω από 50%).

Πίνακας 1V.9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

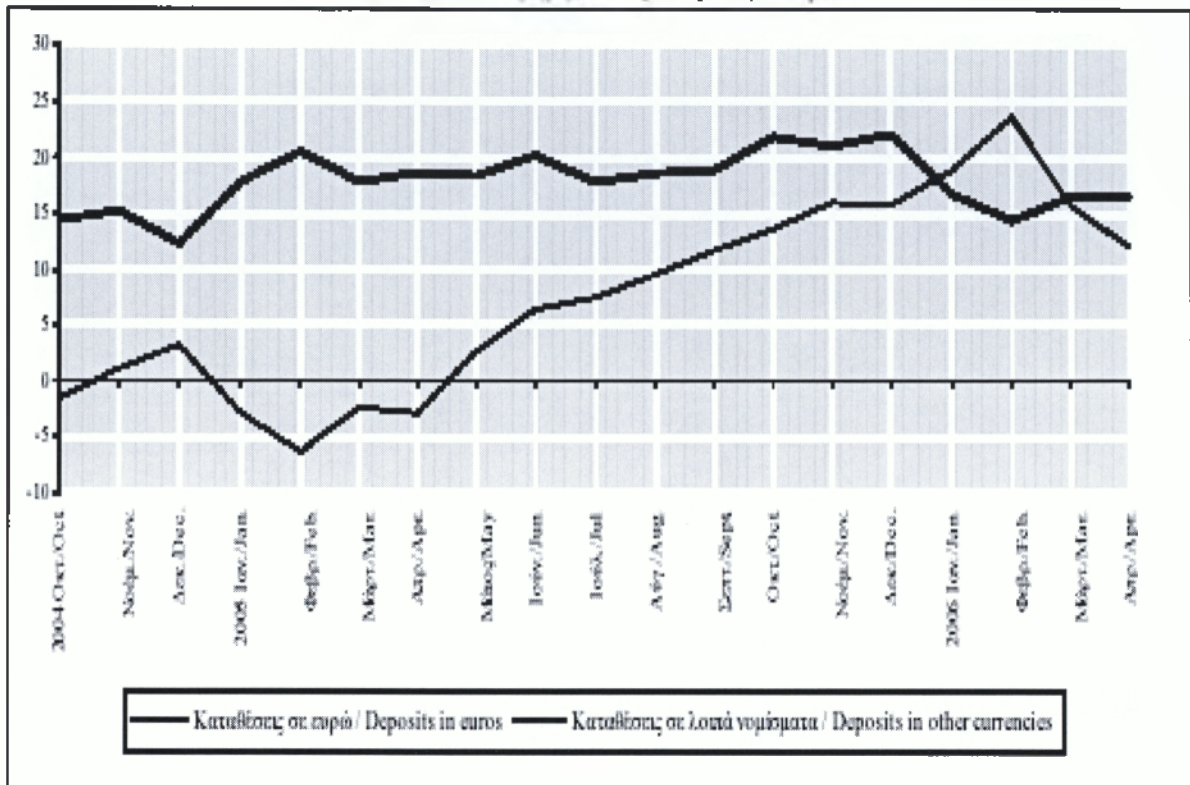
Table IV.9. DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND HOUSEHOLDS BY CURRENCY AND TYPE

Τέλος περιόδου End of period	Σύνολο καταθέσεων/ Total deposits		Ανάλυση κατά νόμισμα / Breakdown by currency						
	Υπόλοιπο (εξαιρ. εφθμ) Outstanding balances (mil. Euro)	(% Μεταβολή/ Change Δεκεμβρίου Προηγούμενος έτος December Previous year)	Σε ευρώ (I) In euros (I)		Σε λοιπά νομίσματα In other currencies				
			Υπόλοιπο (εξαιρ. εφθμ) Outstanding balances (mil. Euro)	(% Μεταβολή/ Change Δεκεμβρίου Προηγούμενος έτος December Previous year)	Υπόλοιπο (εξαιρ. εφθμ) Outstanding balances (mil. Euro)	(% Μεταβολή/ Change Δεκεμβρίου Προηγούμενος έτος December Previous year)	Υπόλοιπο (εξαιρ. εφθμ) Outstanding balances (mil. Euro)	(% Μεταβολή/ Change Δεκεμβρίου Προηγούμενος έτος December Previous year)	
2001	501809,5	12,2	12,2	79566,0	7,9	7,9	22243,5	30,7	30,7
2002	104761,1	2,9	2,9	87732,3	10,3	10,3	17028,8	-23,4	-23,4
2003	115750,1	10,5	10,5	9819,3	11,8	11,8	17630,8	3,5	3,5
2004	128424,6	10,9	10,9	10206,7	12,3	12,3	18217,9	3,3	3,3
2005	155698,1	21,2	21,2	134637,7	22,1	22,2	21060,4	15,6	15,6
2004 IV	128424,6	10,9	10,9	10206,7	12,3	12,3	18217,9	3,3	3,3
2005 I	134801,9	5,0	14,7	116303,2	5,5	17,9	18498,7	1,5	-2,2
II	142951,8	11,3	18,1	123548,2	12,1	20,2	19403,6	6,5	6,5
III	145473,2	13,3	17,8	124504,3	13,0	18,9	20968,9	15,1	11,6
IV	155698,1	21,2	21,2	134637,7	22,1	22,2	21060,4	15,6	15,6
2006 I	156735,1	0,7	16,3	135347,1	0,5	16,4	21388,0	1,6	15,6
2004 Οκτ./Oct.	122971,8	7,1	11,6	105394,3	7,4	14,3	18577,5	5,4	-1,5
Νοέμ./Nov.	124675,8	7,9	12,8	106408,6	6,4	15,2	18467,2	4,7	1,0
Δεκ./Dec.	128424,6	10,9	10,9	10206,7	12,3	12,3	18217,9	3,3	3,3
2005 Ιαν./Jan.	131749,7	2,6	14,6	114232,0	3,7	17,8	17517,7	-3,8	-2,8
Φεβ./Feb.	134068,9	4,4	16,1	116771,1	6,0	20,3	17317,8	-4,9	-6,2
Μαρτ./Mar.	134801,9	5,0	14,7	116303,2	5,5	17,9	18498,7	1,5	-2,2
Απρ./Apr.	138854,8	6,6	15,2	118083,9	7,2	18,6	18766,9	3,0	-2,8
Μάι./May	137472,3	7,0	15,9	118223,8	7,3	18,3	19248,5	5,7	2,7
Ιούν./Jun.	142951,8	11,3	18,1	123548,2	12,1	20,2	19403,6	6,5	6,5
Ιουλ./Jul.	142253,9	10,8	16,2	122248,8	10,9	17,8	20005,1	9,8	7,5
Αύγ./Aug.	143123,5	11,4	17,3	123629,8	11,3	18,7	20493,7	12,5	9,5
Σεπτ./Sept.	145473,2	13,3	17,8	124504,3	13,0	18,9	20968,9	15,1	11,6
Οκτ./Oct.	149303,2	16,3	20,4	128222,6	16,3	21,7	21080,6	15,7	13,5
Νοέμ./Nov.	150251,5	17,0	20,3	128846,7	16,9	21,1	21404,8	17,5	15,9
Δεκ./Dec.	155698,1	21,2	21,2	134637,7	22,1	22,2	21060,4	15,6	15,6
2006 Ιαν./Jan.	154214,4	-1,0	17,1	133389,5	-0,9	16,8	20824,9	-1,1	18,9
Φεβ./Feb.	155054,9	-0,4	15,6	133663,5	-0,7	14,5	2139,4	1,6	23,5
Μαρτ./Mar.	156735,1	0,7	16,3	135347,1	0,5	16,4	21388,0	1,6	15,6
Απρ./Apr.	158730,2	1,9	16,0	137609,9	2,3	16,6	21040,3	-0,1	12,1

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(I) Μέχρι τις 31.12.2001 περιλαμβάνονται οι καταθέσεις σε δραχμές και στα λοιπά εθνικά νομίσματα τα οποία αποτελούν εθνικές υποδιαίρεσεις του ευρώ / Up to 31.12.2001 deposits in drachmas and in other national denominations of the euro are included.

(%) Μεταβολή έσοδων απορροφούμενων / Change over previous year

Πίνακας IV.9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (συνέχεια)

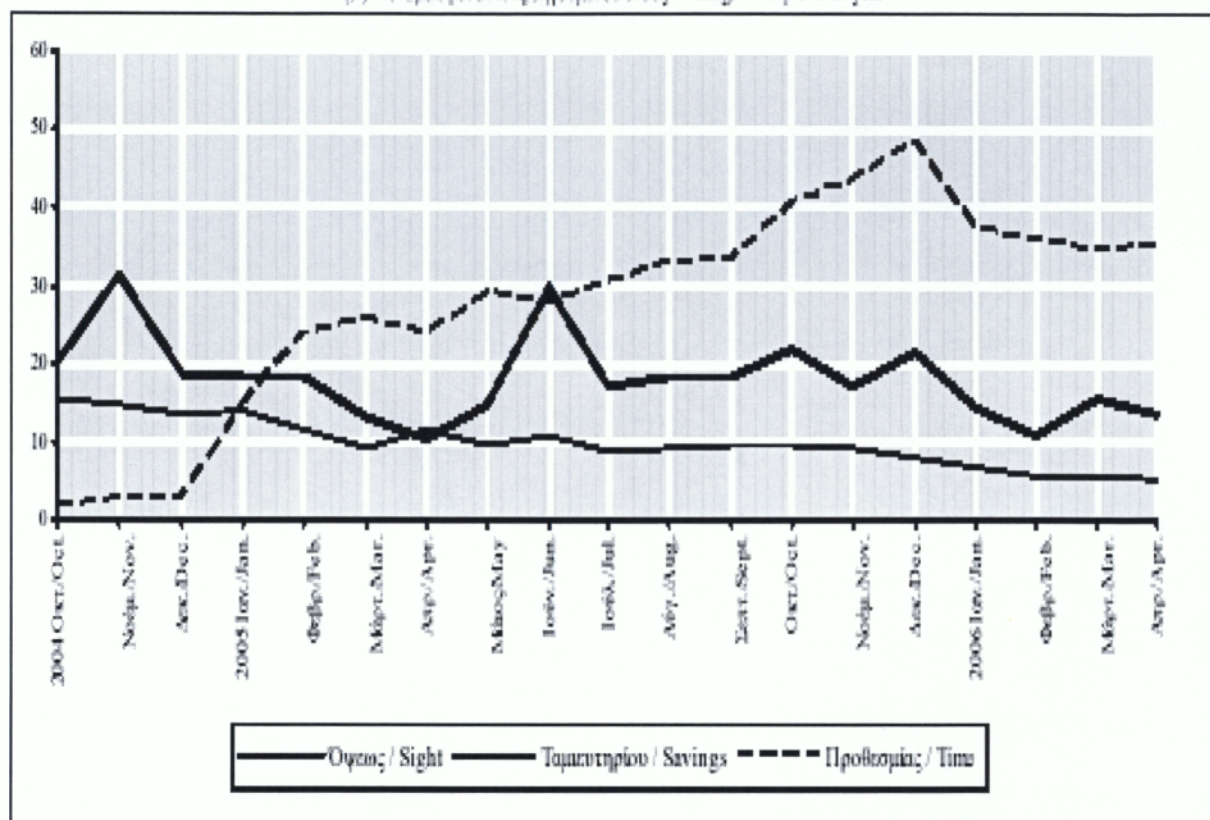
Table IV.9. DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND HOUSEHOLDS BY CURRENCY AND TYPE (continued)

Τέλος περιόδου End of period	Ανάλυση κατά κατηγορία / Breakdown by type								
	Όμοια Sight			Τομολογίου Savings			Πρόθεσμος (1) Time (1)		
	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding balances (million euros)	%(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding balances (million euros)	%(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding balances (million euros)	%(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	
2001	13385,2	21,6	21,6	58323,1	14,5	14,5	30101,1	4,5	4,5
2002	13367,3	-0,1	-0,1	60406,1	3,6	3,6	30987,7	2,9	2,9
2003	15395,8	15,2	15,2	65141,1	7,8	7,8	35233,2	13,6	13,6
2004	18274,2	18,7	18,7	73954,2	13,5	13,5	36196,1	2,8	2,8
2005	22180,2	21,4	21,4	79800,8	7,9	7,9	53717,1	48,4	48,4
2004 IV	18274,2	18,7	18,7	73954,2	13,5	13,5	36196,1	2,8	2,8
2005 I	17521,9	-4,1	13,2	73527,1	-0,6	9,2	43752,9	30,9	35,8
II	20868,4	14,2	29,8	77036,6	4,2	10,6	45046,9	14,5	27,7
III	19789,0	8,3	18,2	77143,1	4,3	9,6	48540,1	34,1	33,6
IV	22180,2	21,4	21,4	79800,8	7,9	7,9	53717,1	48,4	48,4
2006 I	20229,2	-8,8	15,5	77611,2	-2,7	5,6	58894,6	9,6	34,6
2004 Οκτ./Oct.	16840,4	9,4	20,1	70992,6	8,4	15,7	36537,8	3,8	1,4
Νοβ./Nov.	17304,0	12,4	31,5	70903,5	8,8	14,6	36668,3	4,1	2,8
Δεκ./Dec.	18274,2	18,7	18,7	73954,2	13,5	13,5	36196,1	2,8	2,8
2005 Ιαν./Jan.	17586,6	-3,8	18,2	73515,5	-0,6	13,7	40647,6	12,3	14,6
Φεβ./Feb.	17846,2	-2,2	18,4	74096,0	0,2	11,7	42136,7	16,4	23,6
Μαρτ./Mar.	17521,9	-4,1	13,2	73527,1	-0,6	9,2	43752,9	20,9	35,8
Απρ./Apr.	17333,7	-5,1	10,5	74453,3	0,7	11,6	45068,0	14,5	23,6
Μαΐου/May	17389,9	-5,9	14,6	75046,6	1,5	9,5	45235,8	25,0	28,9
Ιουν./Jun.	20868,4	14,2	29,8	77036,6	4,2	10,6	45046,9	14,5	27,7
Ιουλ./Jul.	19144,9	4,8	17,0	76318,4	3,2	8,7	46790,5	29,3	30,6
Αύγ./Aug.	18436,6	0,9	18,3	76764,9	3,8	9,0	47922,0	32,4	32,8
Σεπτ./Sept.	19789,0	8,3	18,3	77143,1	4,3	9,6	48540,1	34,1	33,6
Οκτ./Oct.	20542,1	12,4	22,0	77351,8	4,6	9,6	51409,2	42,0	40,7
Νοβ./Nov.	20228,8	10,7	16,9	77297,6	4,5	9,0	52725,1	45,7	43,8
Δεκ./Dec.	22180,2	21,4	21,4	79800,8	7,9	7,9	53717,1	48,4	48,4
2006 Ιαν./Jan.	20097,8	-9,4	14,3	78361,8	-1,8	6,6	55754,9	3,8	37,2
Φεβ./Feb.	19797,5	-10,7	10,8	78144,4	-2,1	5,4	57143,1	6,4	35,6
Μαρτ./Mar.	20229,2	-8,8	15,5	77611,2	-2,7	5,6	58894,6	9,6	34,6
Απρ./Apr.	19707,4	-11,1	12,7	75607,7	-2,1	5,0	60662,1	13,3	35,0

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Περιλαμβάνονται και οι διαμεινόμενες καταθέσεις / Including blocked deposits.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Πίνακας IV.10. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΕΠΑΝΑΓΟΡΑΣ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟ (υπόλοιπα τέλους περιόδου, σε εκατομ. ευρώ) (1)

Table IV.10. DEPOSITS AND REPOS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND HOUSEHOLDS BY TYPE AND PREFECTURE (End-of-period balances, in million euro) (1)

Νομός Prefecture	Γενικό Σύνολο Grand total	Σύνολο καταθέσεων Total deposits	Ανάλυση κατά κατηγορία : Breakdown by type			Συμφωνίες επαναγοράς Repos
			Όψεως Sight	Του εισπραχίου Savings	Προθεσμίας Time	
2005 Ιούνιος/June	146602,8	142957,9	20808,4	77036,6	45046,9	3650,9
Περιφέρεια Πρωτεύουσας/Greater Athens	76781,2	74437,7	14964,9	32753,3	26730,5	2343,5
Αττικής (υπόλοιπο)/Attiki (rest)	5631,7	5527,8	448,6	3593,0	1486,2	103,9
Αιτωλοακαρνανίας/Etolia and Akarnania	1372,5	1336,4	78,8	951,4	306,1	36,1
Βοιωτίας/Boiotia	946,7	935,7	82,1	690,3	203,3	11,1
Ευβοίας/Evia	1789,9	1757,3	103,8	1236,2	407,3	32,6
Ευρυτανίας/Evritania	178,3	178,3	5,2	103,7	69,3	0,0
Φθιώτιδας/Phthiotida	1248,2	1226,1	70,4	890,3	275,4	22,0
Φωκίδας/Fokida	231,2	222,9	12,9	178,9	31,0	8,4
Αργολίδας/Argolida	953,0	924,2	78,8	640,6	204,8	28,7
Αρκαδίας/Arkadia	1067,9	1048,8	56,4	687,4	311,0	19,1
Αργιφίας/Argolis	2006,5	2842,3	363,4	2035,6	563,3	62,2
Ηλείας/Hlia	975,9	957,1	63,8	698,7	194,6	38,8
Κορινθίας/Korinthia	1259,1	1234,4	104,6	829,2	300,5	24,7
Λοκρινίας/Lokonia	985,6	966,6	31,7	600,3	334,6	13,9
Μεσσηνίας/Messinia	1502,9	1461,0	85,4	992,2	383,4	41,9
Ζακύνθου/Zakynthos	378,2	373,3	29,4	260,7	83,2	4,9
Κεφαλονιάς/Kefalonia	1091,1	1068,2	114,6	725,4	228,2	22,9
Κεφαλληνίας/Kefallinia	533,1	516,3	26,2	340,1	150,0	16,8
Λευκάδας/Lefkada	242,7	239,9	15,5	182,3	42,1	2,9
Αρτας/Arta	510,1	494,9	44,2	333,9	116,7	15,2
Θεσπρωτίας/Thesprotia	494,5	488,1	20,1	286,7	181,4	6,3
Ιωννίνων/Ionnia	1729,3	1700,9	133,2	1117,9	449,8	28,4
Πρέβεζας/Preveza	471,5	461,6	14,3	327,0	120,3	9,9
Καρδίτσας/Karditsa	703,8	698,4	34,7	523,0	140,8	5,3
Λάρισας/Larisa	2225,4	2198,2	175,4	1469,5	553,2	37,2
Μαγνησίας/Magnessia	1630,4	1604,5	140,8	1079,6	384,1	25,9
Τρικάλων/Trikala	1042,2	1031,8	64,1	679,5	288,2	10,4
Γρεβενών/Grevena	275,2	271,3	16,7	176,8	77,7	3,8
Δράμας/Drama	975,1	958,2	55,0	551,5	351,8	16,9
Ημαθίας/Imathia	1001,0	979,0	114,0	646,7	218,2	22,1
Θεσσαλονίκης/Thessaloniki	13577,1	13281,1	1733,9	7471,5	4075,7	295,9
Καβάλας/Kavala	1374,1	1356,3	115,0	798,8	442,5	17,8
Καστοριάς/Kastoria	543,2	524,4	31,3	291,4	201,7	28,7
Κιλίκης/Kilkis	521,4	511,4	24,9	359,4	127,1	10,1
Κοζάνης/Kozani	1281,3	1259,3	89,9	837,4	332,0	22,1
Πέλλας/Pella	940,1	926,3	72,5	601,1	252,7	13,8
Πιερίας/Pieria	898,3	872,7	50,7	599,1	223,0	15,6
Σερρών/Serres	1510,1	1485,4	86,4	963,0	436,0	24,7
Φλώρινας/Florina	352,3	340,8	30,8	229,9	89,1	11,5
Χalkidiki	659,3	639,5	35,4	490,5	113,6	13,8
Έβρου/Evros	1286,7	1265,7	82,8	805,3	377,6	21,0
Ξάνθης/Xanthi	716,9	709,3	74,7	493,7	140,8	7,6
Ροδόπης/Rodopi	663,0	648,8	60,5	469,1	119,2	12,2
Δυοδεκτημόνου/Dodekanisos	2097,5	2061,2	194,6	1289,4	577,2	36,3
Κυκλάδων/Kyklades	1306,1	1275,1	98,3	961,4	215,3	33,0
Λέσβου/Lesvos	1163,1	1152,0	58,6	666,0	427,4	11,1
Σάμου/Samos	414,8	410,5	19,4	265,4	125,6	4,3
Χίου/Chios	741,3	737,0	46,8	437,6	252,7	4,3
Ηρακλείου/Heraklio	2686,8	2651,8	281,5	1633,0	737,4	35,0
Λασιθίου/Lassithi	719,9	702,1	56,0	523,4	132,7	7,8
Ρεθύμνου/Rethymno	618,8	610,6	52,0	445,2	113,4	8,1
Χανίων/Chanis	414,8	389,5	13,2	92,1	348,1	25,4
Σύνολο χώρας/Country total	146602,8	142957,9	20808,4	77036,6	45046,9	3650,9

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Το στοιχείο είναι διαθέσιμο σε εξάμηνια βάση / Data are available on a half-yearly basis.

6.2. Δάνεια σε Επιχειρήσεις και Ιδιώτες

Ο πρώτος πίνακας που ακολουθεί αναφέρεται στη χρηματοδότηση των εγχωρίων επιχειρήσεων (εκτός των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων) και των νοικοκυριών. Βλέπουμε ότι η τάση είναι ανοδική και με σχετικά σταθερούς ρυθμούς (γύρω στο 17%) την τελευταία πενταετία, τάση που συνεχίζεται με ελαφρά επιταχυνόμενο ρυθμό και μέσα στο 2006.

Αν και ο ρυθμός αύξησης των χορηγήσεων δανείων προς τα νοικοκυριά είναι σαφώς υψηλότερος (σχεδόν τριπλάσιος) από αυτόν των επιχειρήσεων, παρατηρούμε ότι τα δάνεια προς επιχειρήσεις είναι αυτά που παρουσιάζουν επιτάχυνση του ρυθμού αύξησής τους εντός του 2006. Σημειώνουμε ότι μέρος αυτής της αύξησης οφείλεται στην τάση των τραπεζών να αρχίσουν να χρηματοδοτούν – τουλάχιστον πιο εύκολα από ότι παλαιότερα - μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ο λόγος είναι ότι η αγορά αυτή είναι σχετικά ανεκμετάλλευτη, ενώ παρουσιάζει και σημαντικά περιθώρια κέρδους. Ένας επιπλέον λόγος είναι ότι οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις είναι σε θέση να διαπραγματευτούν με τις τράπεζες όχι μόνο το επιτόκιο, αλλά και την κάθε προμήθεια. Αντιθέτως οι μικρές επιχειρήσεις δεν έχουν αντίστοιχη διαπραγματευτική δύναμη. Επιπλέον τα μικροδάνεια είναι πιο καλά καλυμμένα (ακόμα και μία προσωπική εγγύηση κάποιου συγγενή είναι αρκετή για να αποπληρωθεί το δάνειο σε περίπτωση που ο πιστούχος δεν μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του), ενώ και το προσωπικό που απαιτείται για τη διαπραγμάτευση και πώληση αυτών των δανείων δε χρειάζεται σημαντική εξειδίκευση και εμπειρία, ούτε χρειάζεται η υποστήριξη – έλεγχος – έγκριση της πιστοδότησης από ανώτερα κλιμάκια (συνεπώς το κόστος προσωπικού για τις τράπεζες είναι σημαντικά χαμηλότερο).

Ένα ακόμα σημείο που χρήζει προσοχής είναι ότι ακόμα και σήμερα, μετά από τόσα χρόνια αύξησης των δανείων προς τα νοικοκυριά, οι συνολικές χορηγήσεις προς αυτά ανέρχονται στα επίπεδα των 70 δις ευρώ ενώ στις επιχειρήσεις στα 74 δις ευρώ. Αν βέβαια συνεχιστεί η επέκταση στα νοικοκυριά, σύντομα οι συνολικές χορηγήσεις προς αυτά θα ξεπεράσουν τις συνολικές χορηγήσεις προς επιχειρήσεις.

Ο επιχειρηματικός κλάδος που έχει λάβει τα περισσότερα δάνεια από Τράπεζες είναι η γεωργία, ενώ έπονται ο κλάδος των λοιπών δραστηριοτήτων, η βιομηχανία και το εμπόριο. Σημειώνουμε πάντως ότι σημαντική αύξηση το τελευταίο έτος παρουσιάζει ο κλάδος των λοιπών δραστηριοτήτων και ο κλάδος της ναυτιλίας, γεγονός που δικαιολογείται από τη σημαντική αύξηση των ναύλων και κατά συνέπεια και της αξίας των πλοίων τα τελευταία χρόνια.

Πίνακας IV.11. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΜΗ ΝΧΙ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΧΙ

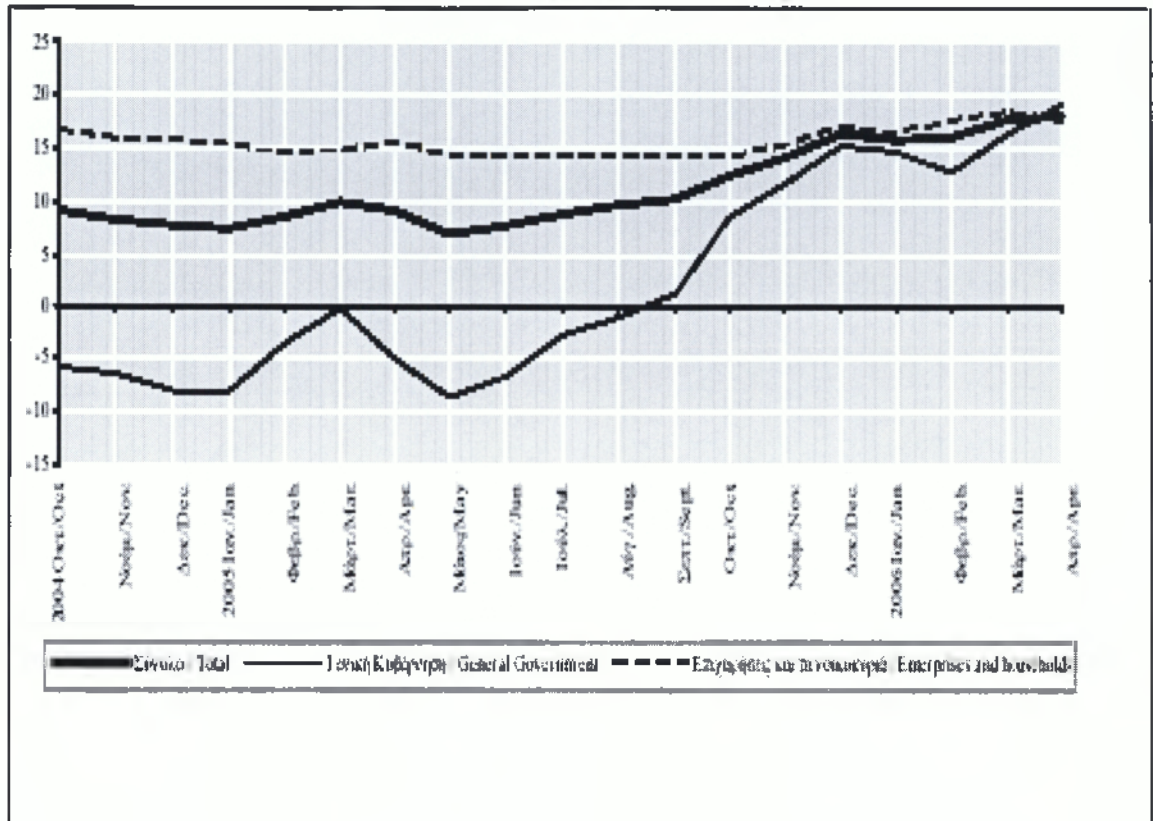
Table IV.11. FINANCING OF DOMESTIC NON-MFI BY DOMESTIC MFI

Περίοδος	Συνολική χρηματοδότηση			Χρηματοδότηση της Γενικής Κυβέρνησης (1)			Δάνεια προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά		
	Total credit			Credit to General Government (1)			Loans to enterprises and households		
	Συναρτηθείσα επιστ. ε.π.μ. Cumul. change (trillion euros)	(%) Μεταβολή Δεκεμβρίου December	Προηγούμενο έτος Previous year	Συναρτηθείσα επιστ. ε.π.μ. Cumul. change (trillion euros)	(%) Μεταβολή Δεκεμβρίου December	Προηγούμενο έτος Previous year	Συναρτηθείσα επιστ. ε.π.μ. Cumul. change (trillion euros)	(%) Μεταβολή Δεκεμβρίου December	Προηγούμενο έτος Previous year
2001	0,0	9,3	9,3	-3056,1	-4,6	-4,6	14697,5	24,8	24,8
2002	0,0	8,5	8,5	-877,8	-1,3	-1,3	12483,1	16,9	16,9
2003	0,0	3,0	3,0	-10040,0	-36,1	-16,1	14667,6	17,0	17,0
2004	11834,1	7,7	7,7	-4189,5	-8,0	-8,0	16023,6	15,8	15,8
2005	27256,4	16,4	16,4	7476,7	15,3	15,3	19779,7	16,9	16,9
2004 IV	11834,1	7,7	7,7	-4189,5	-8,0	-8,0	16023,6	15,8	15,8
2005 I	2484,6	1,5	10,0	-1018,9	-2,1	-0,2	3503,5	3,0	14,7
II	7526,8	4,5	7,6	-723,8	-1,5	-6,7	8250,6	7,0	14,2
III	14986,1	9,0	30,1	2679,9	5,5	1,1	12306,2	10,5	14,2
IV	27256,4	16,4	16,4	7476,7	15,3	15,3	19779,7	16,9	16,9
2006 I	5042,6	2,6	17,7	-608,5	-1,1	16,4	5652,1	4,1	18,2
2004 Οκτ./Οετ.	10365,0	6,8	9,0	-3225,0	-6,4	-5,7	13690,0	13,5	16,7
Νοέμ./Νοε.	11773,2	7,7	8,1	-2685,2	-5,1	-6,3	14458,4	14,3	15,8
Δεκ./Δεκ.	11834,1	7,7	7,7	-4189,5	-8,0	-8,0	16023,6	15,8	15,8
2005 Ιαν./Ιαν.	643,9	0,4	7,4	-542,7	-1,1	-8,1	1185,6	1,0	15,2
Φεβρ./Φεβ.	1519,8	0,9	8,6	-184,9	-0,4	-3,4	1704,7	1,5	14,4
Μαρτ./Μαρ.	2484,6	1,5	30,0	-1018,9	-2,1	-0,2	3503,5	3,0	14,7
Απρ./Απρ.	4511,4	2,7	9,1	-1224,1	-2,7	-4,9	5635,5	5,0	15,6
Μάιος/Μαΐ	5209,3	3,1	6,9	-1817,8	-3,7	-8,7	7027,1	6,0	14,1
Ιούν./Ιουν.	7526,8	4,5	7,6	-723,8	-1,5	-6,7	8250,6	7,0	14,2
Ιούλι./Ιουλ.	10521,3	6,3	8,8	507,7	1,0	-2,7	10013,6	8,5	14,0
Αύγ./Αυγ.	11235,5	6,8	9,5	648,7	1,3	-1,1	10598,8	9,0	14,2
Σεπτ./Σεπτ.	14986,1	9,0	30,1	2679,9	5,5	1,1	12306,2	10,5	14,2
Οκτ./Οετ.	18975,1	11,4	12,4	5065,1	10,3	8,5	13910,0	11,9	14,1
Νοέμ./Νοε.	22218,6	13,9	14,0	7204,3	14,9	11,5	15904,3	13,6	15,1
Δεκ./Δεκ.	27256,4	16,4	16,4	7476,7	15,3	15,3	19779,7	16,9	16,9
2006 Ιαν./Ιαν.	-125,0	-0,1	15,9	-875,2	-1,5	14,7	750,2	0,5	16,3
Φεβρ./Φεβ.	1336,5	0,7	16,1	-1407,1	-2,5	12,8	2733,6	2,0	17,5
Μαρτ./Μαρ.	5042,6	2,6	17,7	-608,5	-1,1	16,4	5652,1	4,1	18,2
Απρ./Απρ.	7919,9	4,1	17,9	304,0	0,5	19,0	7611,9	5,6	17,5

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Περιλαμβάνει τα δάνεια και τις τοποθετήσεις σε χρεόγραφα του Ελληνικού Δημοσίου / Including loans and holdings of securities issued by the Greek State.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

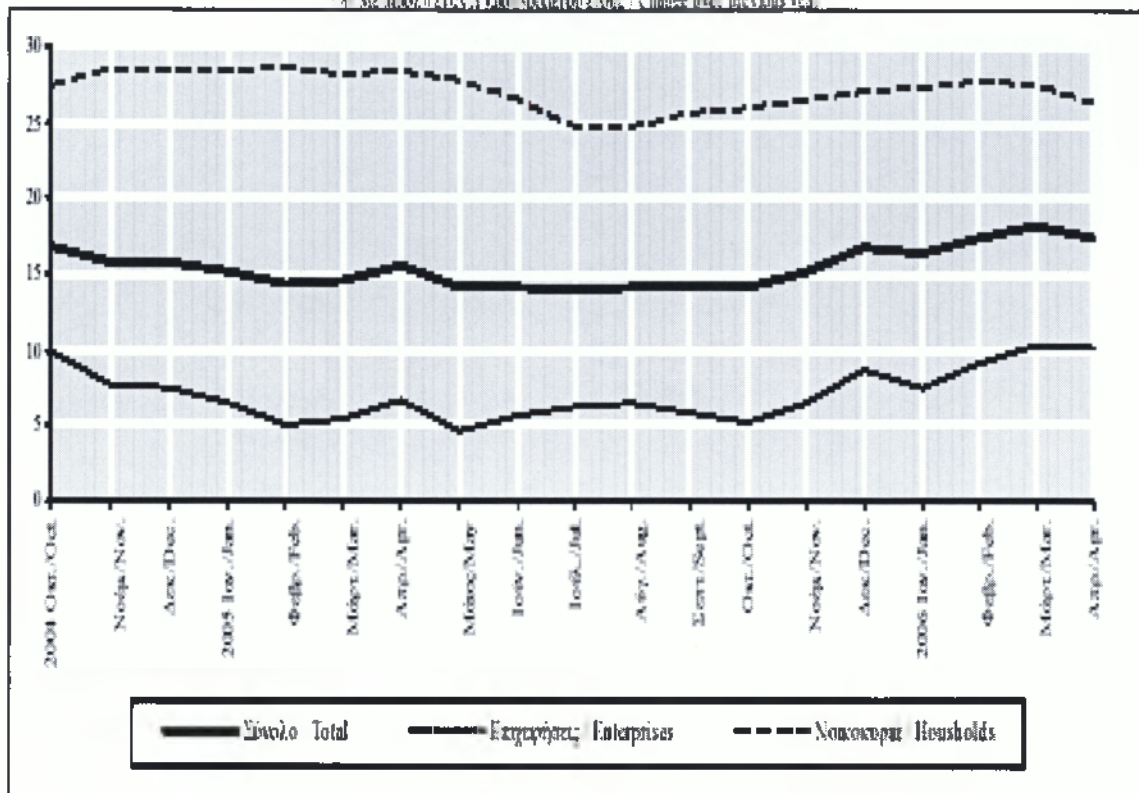
Πίνακας IV.12. ΔΑΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΧΙ

Table IV.12. DOMESTIC MFI LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND HOUSEHOLDS

Τέλος περιόδου	Σύνολο / Total			Επιχειρήσεις / Enterprises			Νοικοκυριά / Households		
	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding balances (million euros)	(% Μεταβολή Change Διασπασίτις Πρωτογενή έτος December Previous year		Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding balances (million euros)	(% Μεταβολή Change Διασπασίτις Πρωτογενή έτος December Previous year		Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding balances (million euros)	(% Μεταβολή Change Διασπασίτις Πρωτογενή έτος December Previous year	
		December	Previous year		December	Previous year		December	Previous year
2001	74027,4	34,8	24,8	50190,7	18,5	18,5	23828,7	40,4	40,4
2002	86510,5	16,9	16,9	55012,2	9,6	9,6	31498,3	32,2	32,2
2003	101170,1	17,0	17,0	60979,3	10,8	10,8	40190,8	27,6	27,6
2004	117201,7	15,8	15,8	65566,3	7,5	7,5	51635,4	28,5	28,5
2005	136901,1	16,9	16,9	71282,9	8,7	8,7	65698,2	27,2	27,2
2004 IV	117201,7	15,8	15,8	65566,3	7,5	7,5	51635,4	28,5	28,5
2005 I	120704,9	3,0	14,7	66096,9	0,8	5,5	54606,0	5,8	28,1
II	125452,3	7,0	14,2	68474,1	4,4	5,6	56978,2	10,3	26,6
III	129507,9	10,5	14,2	69305,5	5,7	5,9	60202,4	16,6	25,5
IV	136901,1	16,9	16,9	71282,9	8,7	8,7	65698,2	27,2	27,2
2006 I	142632,2	4,1	18,2	72960,4	2,4	10,4	69672,8	6,0	27,6
2004 Oct./Oct.	114860,1	13,5	16,7	69943,5	8,1	9,9	48924,6	21,7	27,4
Νοέμ./Nov.	115636,5	14,3	15,8	65492,4	7,4	7,8	50144,1	24,7	28,4
Δεκ./Dec.	117201,7	15,8	15,8	65566,3	7,5	7,5	51635,4	28,5	28,5
2005 Ιαν./Jan.	116387,3	1,0	15,2	65985,6	0,6	6,5	52401,7	1,5	28,4
Φεβ./Feb.	118906,4	1,5	14,4	65511,9	-0,1	5,0	53384,5	3,4	28,6
Μαρ./Mar.	120704,9	3,0	14,7	66096,9	0,8	5,5	54606,0	5,8	28,1
Απρ./Apr.	122037,2	5,0	15,6	67097,9	2,3	6,7	55939,3	8,3	28,4
Μάιο/ May	124220,8	6,0	14,1	67257,5	2,6	4,6	56971,3	10,3	27,9
Ιουν./Jun.	125452,3	7,0	14,2	68474,1	4,4	5,6	56978,2	10,3	26,6
Ιουλ./Jul.	127215,3	8,5	14,0	68613,6	6,2	6,4	57601,7	11,6	24,7
Αύγ./Aug.	127781,5	9,0	14,2	69212,3	5,6	6,6	58576,2	13,4	24,7
Σεπ./Sept.	129507,9	10,5	14,2	69305,5	5,7	5,9	60202,4	16,6	25,5
Οκτ./Oct.	131111,7	11,9	14,1	69462,4	5,9	5,3	61649,3	19,4	26,0
Νοέμ./Nov.	133136,0	13,6	15,1	69791,5	6,4	6,6	63344,5	22,7	26,2
Δεκ./Dec.	136901,1	16,9	16,9	71282,9	8,7	8,7	65698,2	27,2	27,2
2006 Ιαν./Jan.	137731,3	0,5	16,3	70999,2	-0,4	7,6	66732,1	1,6	27,2
Φεβ./Feb.	139714,7	2,0	17,5	71491,8	0,3	9,1	68221,9	3,8	27,8
Μαρ./Mar.	142632,2	4,1	18,2	72960,4	2,4	10,4	69672,8	6,0	27,6
Απρ./Apr.	144592,0	5,6	17,5	73944,7	3,7	10,2	70648,3	7,5	26,2

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας / Source: Bank of Greece

5) Μεταβολή έσοδα εποχικότητας (Change over previous year)

Πίνακας IV.13. ΔΑΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΟΙ

Table IV.13. DOMESTIC MFI LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND HOUSEHOLDS BY MATURITY AND CURRENCY

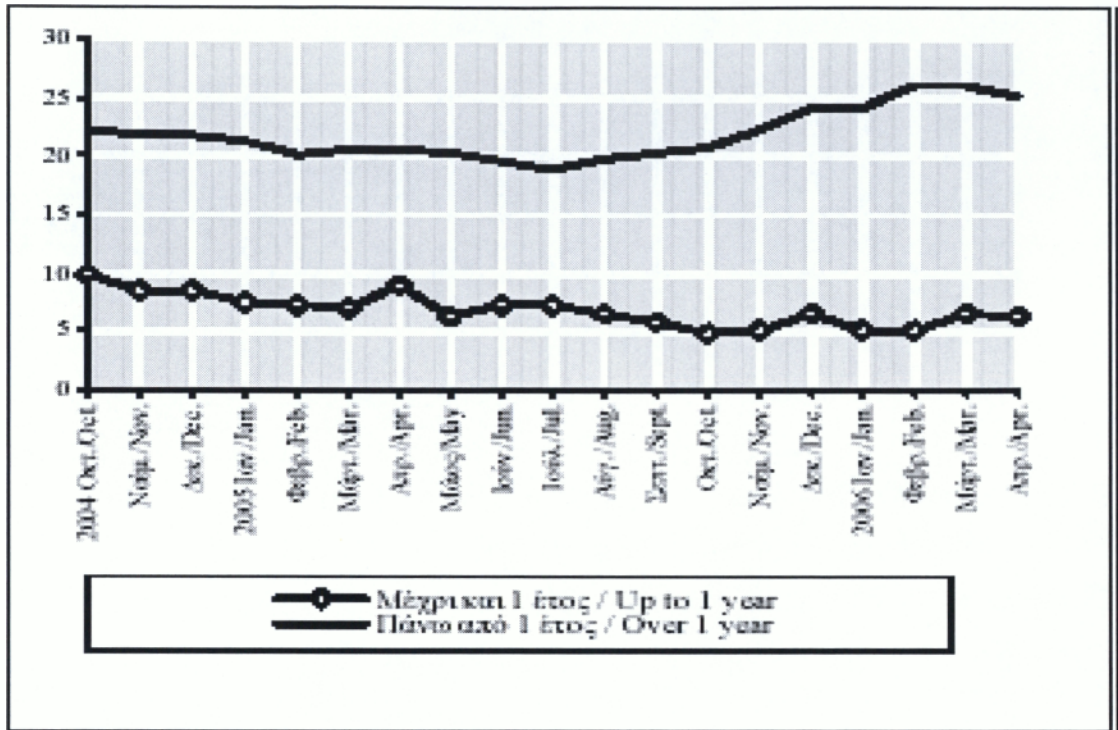
Τέλος Περίοδου End of Period	Ανάληξη κατά αρχική διάρκεια (1) / By original maturity (1)						Ανάληξη κατά νόμισμα (2) / By currency					
	Μέχρι και 1 έτος Up to 1 year			Πάνω από 1 έτος Over 1 year			Σε ευρώ (2) In euros (2)			Σε άλλα νομίσματα In other currencies		
	Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(% Μεταβολή) Δεκαετήσιος Προηγούμενος έτους December Previous year		Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(% Μεταβολή) Δεκαετήσιος Προηγούμενος έτος December Previous year		Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(% Μεταβολή) Δεκαετήσιος Προηγούμενος έτος December Previous year		Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(% Μεταβολή) Δεκαετήσιος Προηγούμενος έτος December Previous year	
2001	39259,1	21,0	21,0	34668,3	29,4	29,4	66722,6	33,3	33,3	7304,8	-21,2	-21,2
2002	41760,3	6,6	6,6	44750,2	28,3	28,3	80099,7	30,0	26,0	6410,8	-12,2	-12,2
2003	44626,8	6,9	6,9	56551,3	26,4	26,4	95494,4	19,4	19,4	5528,7	-13,8	-13,8
2004	48362,5	8,4	8,4	68839,2	21,7	21,7	119591,1	17,0	17,0	5250,6	-5,0	-5,0
2005	51528,8	6,5	6,5	85452,2	24,1	24,1	130273,5	16,4	16,4	6707,6	27,7	27,7
2004 IV	48362,5	8,4	8,4	68839,2	21,7	21,7	119591,1	17,0	17,0	5250,6	-5,0	-5,0
2005 I	49230,7	1,8	6,9	71474,2	3,8	20,7	114825,5	2,6	15,6	5879,4	12,0	-0,2
II	50949,6	5,3	7,3	74502,7	8,2	19,5	119070,9	6,4	14,4	6361,4	2,5	11,7
III	50377,6	4,2	5,9	79130,3	14,9	20,2	123157,5	10,0	14,2	6350,4	20,9	14,0
IV	51528,8	6,5	6,5	85452,2	24,1	24,1	130273,5	16,4	16,4	6707,6	27,7	27,7
2006 I	53423,8	1,7	6,5	90209,4	5,6	26,2	135412,0	3,9	17,9	7221,2	7,7	22,8
2004 Dec./Dec.	46152,9	7,9	10,0	66715,2	18,0	22,1	109490,7	14,5	18,4	5378,0	-2,7	-0,2
Nov./Nov.	48026,2	7,6	6,5	67610,3	19,6	21,7	110275,4	15,3	17,3	5361,1	-3,0	-7,3
Oct./Dec.	48362,5	8,4	8,4	68839,2	21,7	21,7	119591,1	17,0	17,0	5250,6	-5,0	-5,0
2005 Inv./Jan.	48702,9	0,7	7,6	69464,4	1,2	21,2	129491,1	0,8	16,4	5538,2	5,5	-4,0
Feb./Feb.	48778,6	0,9	7,2	70127,8	1,9	20,1	134263,3	1,3	15,5	5480,1	4,4	-3,6
Mar./Mar.	49230,7	1,8	6,9	71474,2	3,8	20,7	114825,5	2,6	15,6	5879,4	12,0	-0,2
Apr./Apr.	50081,8	3,6	6,9	73955,4	6,0	20,6	117025,9	4,5	16,4	6021,3	14,7	1,8
Μάιος/May	50123,0	3,6	6,2	74105,8	7,7	20,2	118054,2	5,5	14,4	6174,6	17,6	6,8
Ιούν./Jun.	50949,6	5,3	7,3	74502,7	8,2	19,5	119070,9	6,4	14,4	6361,4	2,5	11,7
Ιούλι./Jul.	50949,0	5,3	7,3	76266,3	10,8	18,9	120827,5	7,9	14,0	6367,8	2,7	13,1
Αύγ./Aug.	50248,2	3,9	6,5	77540,3	12,6	19,8	123323,1	8,4	14,2	6465,4	23,1	13,8
Σεπτ./Sept.	50377,6	4,2	5,9	79130,3	14,9	20,2	123157,5	10,0	14,2	6350,4	20,9	14,0
Οκτ./Oct.	50455,2	4,3	4,8	80656,5	17,2	20,9	124806,1	11,5	14,0	6305,6	20,1	17,2
Νοέμ./Nov.	50450,1	4,3	5,0	82685,9	20,1	22,3	126444,5	12,9	14,7	6691,5	27,4	24,8
Δεκ./Dec.	51528,8	6,5	6,5	85452,2	24,1	24,1	130273,5	16,4	16,4	6707,6	27,7	27,7
2006 Inv./Jan.	51022,2	-0,7	5,1	86539,1	1,3	24,2	130962,4	0,5	16,1	6768,9	0,9	22,2
Feb./Feb.	51267,4	-0,5	5,1	88447,3	3,5	26,1	132557,8	1,8	16,9	7156,9	6,7	30,6
Mar./Mar.	52423,8	1,7	6,5	90209,4	5,6	26,2	135412,0	3,9	17,9	7221,2	7,7	22,8
Apr./Apr.	53240,0	3,3	6,3	91353,0	6,9	25,2	137503,9	5,6	17,5	7089,1	5,7	17,7

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Μέχρι τον Αύγουστο 2002, τα στοιχεία των δανείων κατά αρχική διάρκεια μέχρι και 1 έτος και πάνω από 1 έτος, εκδόθηκαν σε κβάρτηρη βάση / Up to August 2002, the data on loans by original maturity up to 1 year and over 1 year, had been completed on a quarterly basis.

(2) Μέχρι τις 31.12.2001 περιλαμβάνονται τα δάνεια σε δραχμές, αλλά και τα δάνεια σε νομίσματα σε άλλα κράτη που εθνικές μονάδες / Up to 31.12.2001 loans in drachmas and in other national denominations of the euro are included.

Ποσοστό μεταβολής ετήσιων απορροφούμενων έργων / Change over previous year

Πίνακας IV.14. ΔΑΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΧΙ

Table IV.14. DOMESTIC MFI LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES BY BRANCH OF ECONOMIC ACTIVITY

Τέλος Περιόδου End of Period	Γεωργία Agriculture			Βιομηχανία (1) Industry (1)			Εμπόριο (2) Trade (2)		
	Υπόλοιπο (εξαιρ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(% Μεταβολή / Change)		Υπόλοιπο (εξαιρ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(% Μεταβολή / Change)		Υπόλοιπο (εξαιρ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(% Μεταβολή / Change)	
		Δεκέμβριος December	Προηγούμενος έτος Previous year		Δεκέμβριος December	Προηγούμενος έτος Previous year		Δεκέμβριος December	Προηγούμενος έτος Previous year
2001	3724,2	-4,1	-4,1	13614,9	6,7	6,7	15524,3	25,5	25,5
2002	3224,7	-13,4	-13,4	14264,0	13,9	13,9	15670,8	0,9	0,9
2003	3082,7	1,9	1,9	15065,1	10,5	10,5	16514,4	5,4	5,4
2004	3248,0	5,4	5,4	15675,6	-1,2	-1,2	18821,6	14,0	14,0
2005	2954,0	-9,1	-9,1	15752,8	0,5	0,5	19958,4	6,0	6,0
2004 IV	3248,0	5,4	5,4	15675,6	-1,2	-1,2	18821,6	14,0	14,0
2005 I	3079,3	-5,2	-0,5	15505,9	-0,7	-1,7	19209,8	2,6	13,5
II	3096,1	-4,7	-4,9	15918,8	1,6	0,6	20142,8	7,0	12,2
III	2929,4	-9,5	-13,6	15674,2	0,0	-0,4	19985,6	6,2	9,0
IV	2954,0	-9,1	-9,1	15752,8	0,5	0,5	19958,4	6,0	6,0
2006 I	3086,1	4,5	0,2	15955,2	1,3	2,5	19843,2	-0,6	2,8
2004 Οκτ./Οκτ.13'	3397,8	10,2	9,0	15986,2	0,8	3,3	18687,8	13,2	14,0
Νοέμ./Νοε.	3302,2	7,2	6,8	15795,2	-0,7	-0,2	18612,8	12,7	11,9
Δεκ./Δεκ.	3248,0	5,4	5,4	15675,6	-1,2	-1,2	18821,6	14,0	14,0
2005 Ιαν./Jan	3237,8	-0,3	6,0	15645,2	-0,2	-2,2	19921,1	0,5	22,5
Φεβ./Feb	3161,6	-2,7	3,9	15622,8	-0,3	-2,0	19204,7	1,5	12,0
Μάρτ./Mar.	3079,3	-5,2	-0,5	15505,9	-0,7	-1,7	19209,8	2,6	13,5
Απρ./Apr.	3099,3	-5,8	-2,9	15926,1	1,6	1,2	19865,9	4,0	14,2
Μάιος/May	3036,1	-6,5	-6,3	15872,9	1,3	-0,5	19520,5	3,7	9,8
Ιούν./Jun.	3096,1	-4,7	-4,9	15918,8	1,6	0,6	20142,8	7,0	12,2
Ιουλ./Jul.	3119,2	-4,0	-6,8	16123,2	2,9	0,8	20352,3	8,1	11,7
Αύγ./Aug.	3123,3	-3,8	-7,5	15838,2	1,0	0,6	20027,5	6,4	10,9
Σεπτ./Sept.	2929,4	-9,5	-13,6	15674,2	0,0	-0,4	19985,6	6,2	9,0
Οκτ./Oct.	2884,1	-11,2	-15,1	15757,2	0,5	-1,4	19905,6	5,8	6,5
Νοέμ./Nov.	2919,6	-10,1	-11,6	15712,5	0,2	-0,3	19717,1	4,8	5,9
Δεκ./Dec.	2954,0	-9,1	-9,1	15752,8	0,5	0,5	19958,4	6,0	6,0
2006 Ιαν./Jan	2948,7	-0,2	-8,9	15690,0	-0,4	0,3	19672,8	-1,4	4,0
Φεβ./Feb.	2957,3	0,1	-6,5	15747,6	0,0	0,8	19389,1	-2,9	1,5
Μάρτ./Mar.	3086,1	4,5	0,2	15955,2	1,3	2,5	19843,2	-0,6	2,8
Απρ./Apr.	3098,7	4,9	1,3	16099,3	4,1	3,0	20160,3	1,0	3,0

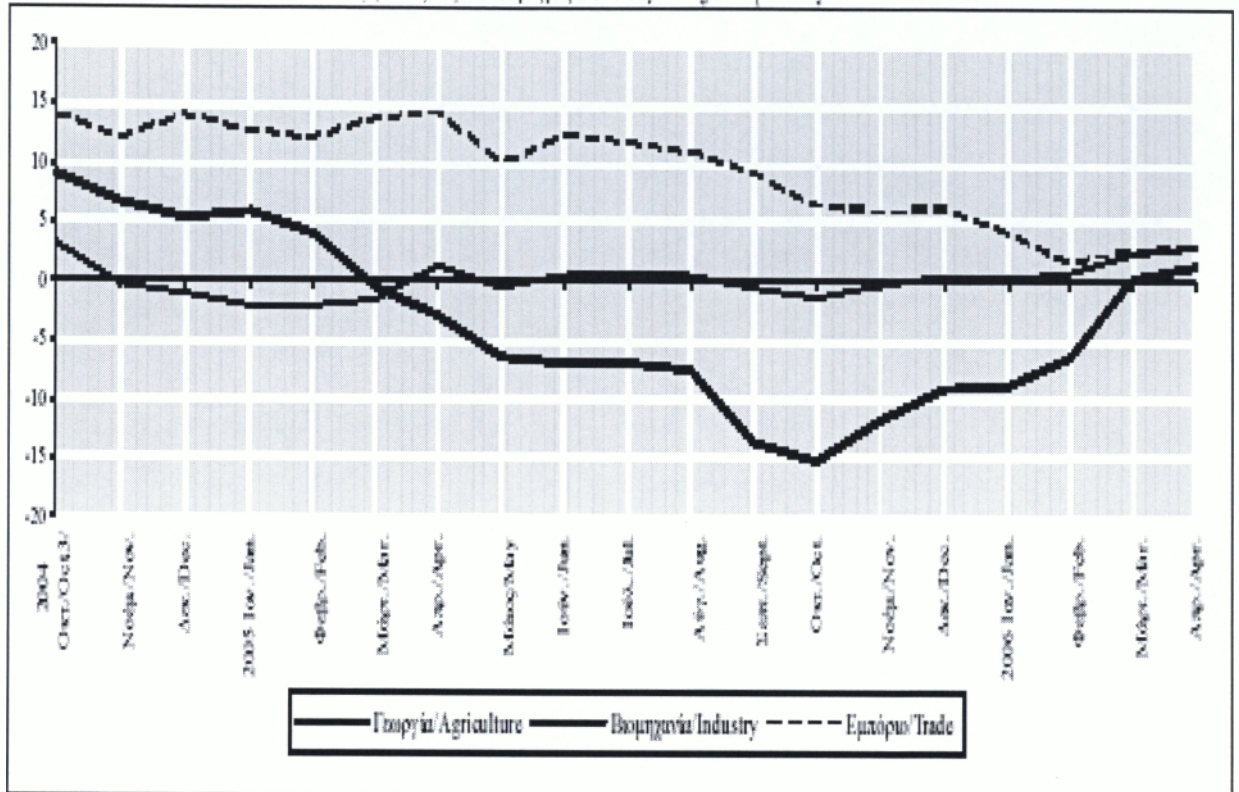
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Περιλαμβάνει τους κλάδους της γεωργίας (βιομηχανία βιομηχανία) και των μεταλλείων (including manufacturing (industry, small-scale industry) and mining)

(2) Το Σεπτέμβριο 2002, λόγω αλλαγής του τρόπου ταξινόμησης των στοιχείων ορισμένες τράπεζες προχώρησαν σε ανακατάταξη δανείων από τη κατηγορία "δάνεια προς το εμπόριο" στα "λοιπά δάνεια" και επομένως από το μήνη αυτό οι σχετικές στοιχεία δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα με προηγούμενες περιόδους / In September 2002, owing to a change in the reporting forms, some banks reclassified loans from "trade loans" to "other loans". Thus, from that month onwards, relevant data are not fully comparable with those of previous periods.

(3) Για το έτος 2003, οι ρυθμοί μεταβολής των κατηγοριών "δάνεια προς τη γεωργία" και "λοιπά δάνεια" υπολογίζονται αφού ληφθεί υπόψη η μεταφορά, λόγω ανακατάταξης, ποσού 200 εκατ. ευρώ από την πρώτη κατηγορία δανείων στη δεύτερη / For the year 2003, rate of changes of the categories "agricultural loans" and "other loans" are calculated taking into account the fact that an amount of 200 million euros was transferred, due to reclassification, from the first category of loans to the second.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

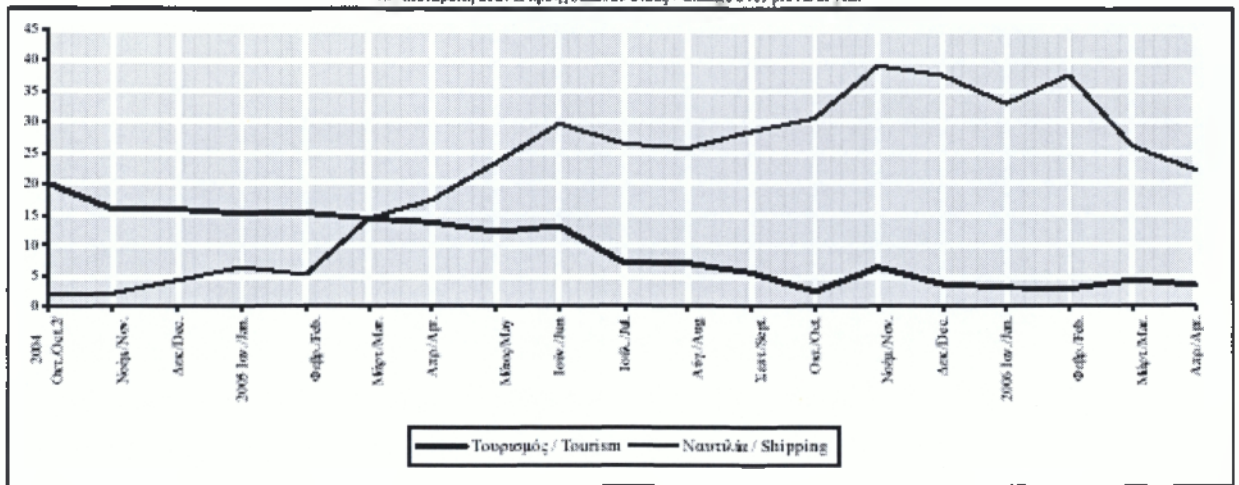
Πίνακας IV.14. ΔΑΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΧΙ (συνέχεια)

Table IV.14. DOMESTIC MFI LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES BY BRANCH OF ECONOMIC ACTIVITY (continued)

Τέλος Περίοδος	Τουρισμός Tourism		Στέγηση Savings			Άλλα Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα Other Financial Institutions			Άλλα (1) Other (1)		
	Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (in million euros)	(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(%) Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(%) Μεταβ. / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(%) Μεταβ. / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	Υπόλοιπο (σε εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(%) Μεταβ. / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	
2001	2171,3	19,7	4103,5	13,5	13,5	1699,9	149,3	149,3	10360,6	26,9	26,9
2002	2902,2	33,7	4147,0	1,1	1,1	2609,2	68,8	68,8	11623,3	14,2	14,2
2003	3486,2	20,2	4316,7	4,1	4,1	3767,2	-3,6	-3,6	14945,0	24,2	24,2
2004	4040,0	15,8	4494,8	4,1	4,1	2692,0	-2,7	-2,7	16592,3	11,0	11,0
2005	4089,6	3,7	6053	37,6	37,6	2236,0	-17,0	-17,0	20005,6	20,6	20,6
2004 IV	4040,0	15,8	4494,8	4,1	4,1	2692,0	-2,7	-2,7	16592,3	11,0	11,0
2005 I	4180,6	3,5	5249,4	16,8	14,3	1729,1	-35,4	-38,0	16972,6	2,3	8,6
II	4293,7	6,3	5614,5	34,9	29,8	1768,2	-34,3	-42,5	17640,0	6,3	6,9
III	4073,7	0,8	5909,7	29,3	28,7	1980,1	-26,5	-33,8	18428	13,6	13,7
IV	4089,6	3,7	6053	37,6	37,6	2236,0	-17,0	-17,0	20005,6	20,6	20,6
2005 I	4356,4	4,0	6620,5	7,0	26,1	2049,1	-8,4	17,8	21049,9	5,2	34,0
2004 Oct./Oct.2	3987,5	14,3	4468,7	3,5	2,2	2991,1	4,5	21,8	16522,4	10,6	10,6
Nov./Nov.	3930,4	12,7	4466,8	3,5	2,1	2726,9	-1,5	7,6	16697,1	11,7	11,7
Dec./Dec.	4040,0	15,8	4494,8	4,1	4,1	2692,0	-2,7	-2,7	16592,3	11,0	11,0
2005 Inv./Jan.	4079,3	1,0	4741,3	5,5	6,4	2407,6	-10,6	-12,0	16952,3	2,2	10,6
Feb./Feb.	4129,9	2,2	4768,8	6,1	5,2	1855,9	-31,1	-31,7	16877,2	1,7	9,0
Mar./Mar.	4190,8	3,5	5249,4	16,8	14,3	1729,1	-35,4	-38,0	16972,6	2,3	8,6
Apr./Apr.	4211,2	4,2	5403,5	20,2	17,3	1715,7	-36,3	-4,1	17216,2	3,8	10,2
Μάιος/May	4225,7	4,6	5510,9	22,6	23,5	1726,3	-35,9	-4,2	17363,1	4,6	7,8
Ιούνι/Jun.	4293,7	6,3	5614,5	34,9	29,8	1768,2	-34,3	-42,5	17640,0	6,3	6,9
Ιούλι/Jul.	4135,7	2,4	5998,7	26,8	26,4	1968,2	-30,6	-37,3	18016,3	10,4	10,8
Αύγ./Aug.	4110,4	1,7	5749,0	27,9	25,8	1842,4	-31,6	-37,7	18522,5	11,6	12,9
Σεπτ./Sept.	4073,7	0,8	5909,7	29,3	28,7	1980,1	-26,5	-33,8	18428	13,6	13,7
Οκτ./Oct.	4089,4	1,2	5939,9	29,9	30,7	1980,1	-26,5	-31,5	19006,1	14,5	15,0
Νοέμ./Nov.	4184,2	3,6	6224,1	38,5	29,3	1852,3	-31,2	-32,1	1985,7	15,6	14,9
Δεκ./Dec.	4089,6	3,7	6053	37,6	37,6	2236,0	-17,0	-17,0	20005,6	20,6	20,6
2006 Inv./Jan.	4205,7	0,4	6312,7	2,1	33,1	2096,6	-6,2	-12,9	20727,7	0,3	18,4
Feb./Feb.	4248,8	1,4	6568,8	6,2	37,7	2054,7	-8,1	10,7	20525,5	2,6	21,6
Μάρτ./Mar.	4356,4	4,0	6620,5	7,0	26,1	2049,1	-8,4	17,8	21049,9	5,2	24,0
Απρ./Apr.	4352,3	3,9	6602,0	6,8	22,2	1997,5	-10,7	16,4	21333,6	6,6	23,9

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

% Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change one: previous year

Τα δάνεια προς νοικοκυριά χωρίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες, συγκεκριμένα τα στεγαστικά, τα καταναλωτικά και τα λοιπά. Παρατηρώντας την εξέλιξη των υπολοίπων αυτών των δανείων κατά την τελευταία πενταετία παρατηρούμε ότι τη μεγαλύτερη ανάπτυξη έχουν η στεγαστική πίστη με ρυθμούς αύξησης άνω του 30%, ενώ κατά τη διάρκεια του 2004 αντίστοιχους ρυθμούς αύξησης είχε η καταναλωτική πίστη. Γενικά, άνω του 60% των χορηγήσεων προς νοικοκυριά αφορά στεγαστικά δάνεια. Αυτό το γεγονός έχει αλληλεπίδραση με τη σημαντική αύξηση των τιμών της κατοικίας κατά την τελευταία πενταετία: Η εύκολη και πολύ φθηνότερη από παλαιότερα πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό ώθησε πολλά νοικοκυριά να προβούν στην αγορά ακινήτου μέσω στεγαστικού δανείου. Αυτό προκάλεσε αύξηση των τιμών των ακινήτων, γεγονός που με τη σειρά του αύξησε το ποσό που ζητά το κάθε νοικοκυριό για στεγαστικό δάνειο.

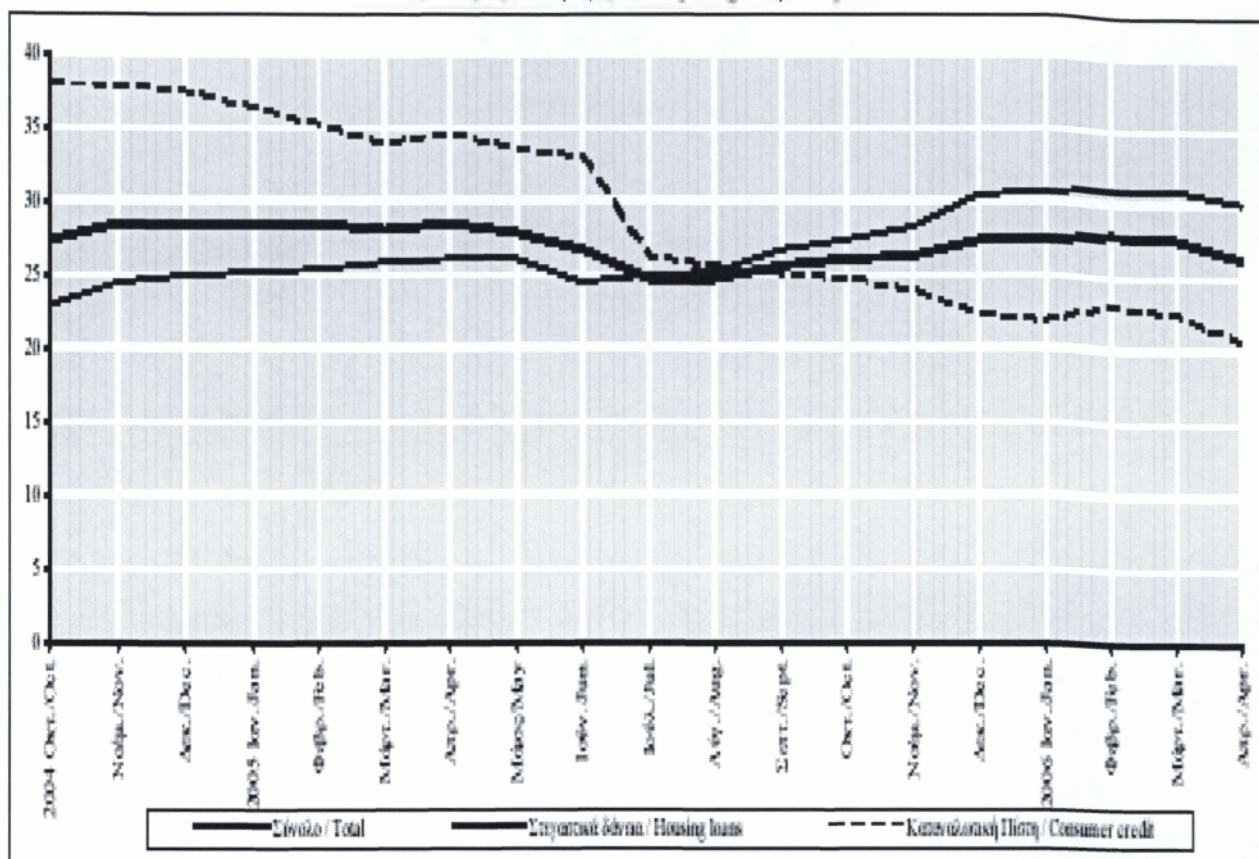
Πίνακας IV.15. ΔΑΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΧΙ

Table IV.15. DOMESTIC MFI LOANS TO DOMESTIC HOUSEHOLDS BY TYPE

Τέλος Περίοδου	Σύνολο		Σταθερά δάνεια			Κυκλοφορούντα δάνεια			Άλλα			
	Υπόλοιπο (κατ. ευρώ)	(% Μεταβολή) Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους	Υπόλοιπο (κατ. ευρώ)	(% Μεταβολή) Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους		Υπόλοιπο (κατ. ευρώ)	(% Μεταβολή) Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους		Υπόλοιπο (κατ. ευρώ)	(% Μεταβολή) Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους		
				Δεκεμβρίου	Προηγούμενου έτους		Δεκεμβρίου	Προηγούμενου έτους		Δεκεμβρίου	Προηγούμενου έτους	
2001	23828,7	40,4	40,4	15652,2	36,9	36,9	7852,0	42,5	42,5	324,5	74,0	74,0
2002	31498,3	32,2	32,2	21224,7	35,6	35,6	9755,4	24,2	24,2	508,2	59,7	59,7
2003	40196,8	27,6	27,6	26574,2	25,0	25,0	12409,6	27,2	27,2	1295,0	142,2	142,2
2004	51635,4	28,5	28,5	33226,8	24,8	24,8	17053,8	37,4	37,4	1454,8	15,9	15,9
2005	65698,2	27,2	27,2	43099,4	30,4	30,4	20850,0	22,2	22,2	1648,8	13,3	13,3
2004 IV	51635,4	28,5	28,5	33226,8	24,8	24,8	17053,8	37,4	37,4	1454,8	15,9	15,9
2005 I	54608,0	5,8	28,1	35091,5	5,9	25,8	17995,6	5,5	33,9	1520,9	4,5	17,5
II	56978,2	30,3	26,6	36102,8	9,0	24,3	19386,6	13,7	32,9	1488,8	2,3	8,8
III	60202,4	16,6	25,5	39022,1	17,8	26,6	19628,5	15,1	24,8	155,8	6,7	9,5
IV	65698,2	27,2	27,2	43099,4	30,4	30,4	20850,0	22,2	22,2	1648,8	13,3	13,3
2006 I	69672,8	6,0	27,6	45919,6	6,3	30,9	22045,2	5,7	22,5	1708,0	3,6	12,3
2006 Οκτ./Δεκ.	48924,6	22,7	27,4	31404,7	18,4	22,9	16114,1	29,9	38,1	1405,8	12,0	19,0
Νοτ./Νοβ.	50144,1	24,7	28,4	32198,9	21,1	24,5	16580,3	23,6	37,4	1424,9	13,5	19,5
Δεκ./Δεκ.	51635,4	28,5	28,5	33226,8	24,8	24,8	17053,8	37,4	37,4	1454,8	15,9	15,9
2005 Ιαν./Ιαν.	52401,7	1,5	28,4	33672,4	1,6	25,2	17275,8	1,2	36,1	1453,5	-0,1	19,5
Φεβ./Φεβ.	53384,5	3,4	28,6	34281,6	3,5	25,4	17610,7	3,2	35,0	1492,2	2,6	29,7
Μαρτ./Μαρ.	54608,0	5,8	28,1	35091,5	5,9	25,8	17995,6	5,5	33,9	1520,9	4,5	17,5
Απρ./Απρ.	55939,3	8,3	28,4	35878,7	8,3	26,0	18550,0	8,8	34,4	1530,6	3,8	14,7
Μαΐο./Μαΐ.	56978,2	30,3	27,9	36610,2	10,5	25,9	18896,4	10,8	33,4	1464,7	0,7	12,2
Ιούν./Ιούν.	56978,2	30,3	26,6	36102,8	9,0	24,3	19386,6	13,7	32,9	1488,8	2,3	8,8
Ιουλ./Ιουλ.	57601,7	11,6	24,7	37238,6	12,4	24,9	18897,0	10,8	26,1	1466,1	0,8	7,2
Αύγ./Αύγ.	58576,2	13,4	24,7	37850,0	14,3	25,1	19245,1	12,8	25,6	146,1	1,8	6,9
Σεπτ./Σεπτ.	60202,4	16,6	25,5	39022,1	17,8	26,6	19628,5	15,1	24,8	155,8	6,7	9,5
Οκτ./Οκτ.	61649,3	19,4	26,0	40000,4	20,7	27,4	20080,7	17,7	24,6	1588,2	7,8	11,6
Νοτ./Νοβ.	62344,5	22,7	26,3	41244,2	24,5	28,3	20501,7	20,3	23,7	1588,6	9,2	12,5
Δεκ./Δεκ.	65698,2	27,2	27,2	43099,4	30,4	30,4	20850,0	22,2	22,2	1648,8	13,3	13,3
2006 Ιαν./Ιαν.	66732,1	1,6	27,3	44010,6	1,9	30,7	21047,7	0,9	21,8	1673,8	1,5	15,2
Φεβ./Φεβ.	68222,9	3,8	27,8	44873,8	3,9	30,9	21627,5	3,8	22,9	1711,6	3,8	14,7
Μαρτ./Μαρ.	69672,8	6,0	27,6	45919,6	6,3	30,9	22045,2	5,7	22,5	1708,0	3,6	12,3
Απρ./Απρ.	70848,3	7,5	26,2	46812,7	7,9	29,9	22344,3	7,2	20,5	1692,3	2,6	12,0

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος | Source: Bank of Greece

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Στην αγορά των στεγαστικών δανείων δραστηριοποιούνται τόσο εμπορικές τράπεζες (π.χ. Εθνική, Εμπορική, Alpha, Eurobank, Πειραιώς) όσο και ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί. Παρατηρώντας τον πίνακα που ακολουθεί, είναι προφανής ο πρωτεύων ρόλος των εμπορικών τραπεζών, οι οποίες και ενισχύουν συνεχώς το μερίδιό τους έναντι των ειδικών πιστωτικών ιδρυμάτων (καθώς ο ρυθμός αύξησης των χορηγήσεών τους υπερβαίνει αυτόν των ειδικών πιστωτικών ιδρυμάτων).

Πίνακας IV.16. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΦΟΡΕΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΝΧΙ

Table IV.16. BREAKDOWN OF DOMESTIC MFI HOUSING LOANS BY TYPE OF MFI

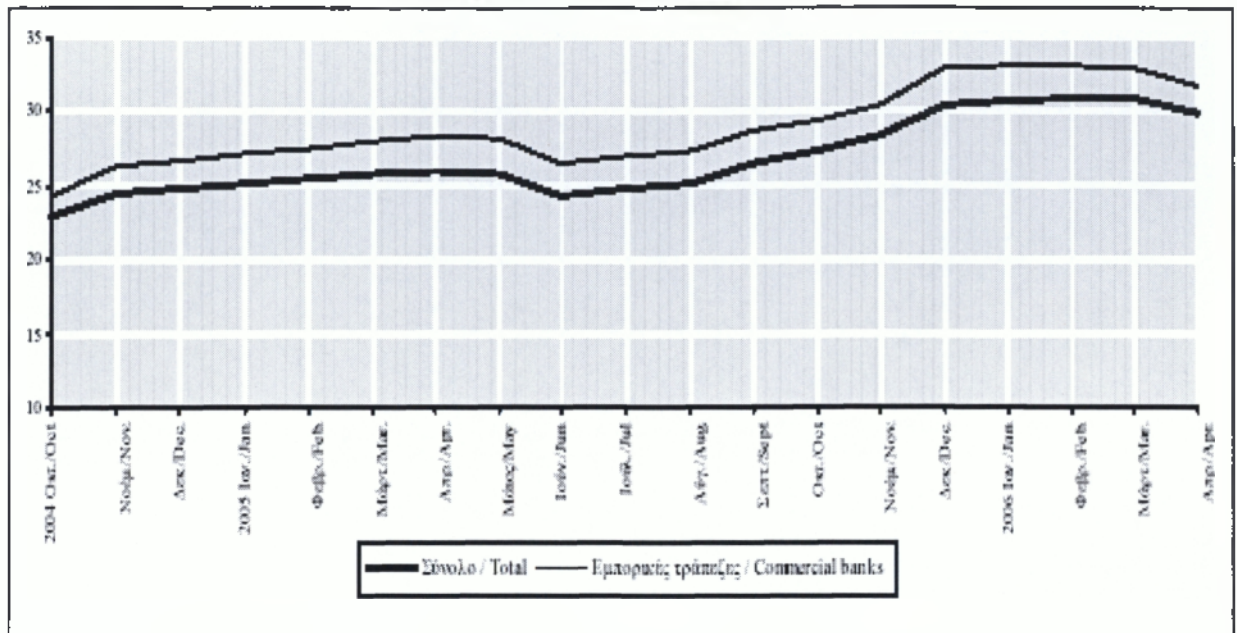
Τέλος Περίοδος	Σύνολο			Εμπορικές τράπεζες			Ειδικές πιστωτικές οργανώσεις (1)			Υποστηθιζόμενα στεγαστικά δάνεια (2)
	Total			Commercial banks			Specialised credit institutions (1)			Securitized housing loans (2)
	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(%) Μεταβολή / Δεκεμβρίου Change December	Προηγούμενο έτος Previous year	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(%) Μεταβολή / Δεκεμβρίου Change December	Προηγούμενο έτος Previous year	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)	(%) Μεταβολή / Δεκεμβρίου Change December	Προηγούμενο έτος Previous year	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ) Outstanding Balances (million euros)
2001	19652,2	34,9	30,9	12453,3	42,2	42,2	3198,9	27,3	27,3	-
2002	21224,7	35,6	35,6	17486,9	40,4	40,4	3737,8	16,8	16,8	-
2003	26534,2	25,0	25,0	22002,5	25,8	25,8	4531,7	21,2	21,2	243,9
2004	33126,8	24,8	24,8	27579,7	26,7	26,7	5547,1	15,8	15,8	925,4
2005	43199,4	30,4	30,4	37090,8	32,9	32,9	6408,6	17,2	17,2	2220,4
2004 IV	33126,8	24,8	24,8	27579,7	26,7	26,7	5547,1	15,8	15,8	925,4
2005 I	34991,5	5,9	25,8	29481,1	6,5	26,0	5402,4	3,0	15,1	892,9
II	36102,8	9,0	24,3	30430,5	9,2	26,5	5652,3	7,7	13,8	1242,3
III	39022,1	17,8	26,6	33184,6	19,0	26,8	5837,5	11,3	15,4	2288,4
IV	43199,4	30,4	30,4	37090,8	32,9	32,9	6408,6	17,2	17,2	2220,4
2006 I	45919,6	6,3	30,9	39476,8	6,5	33,0	6442,8	4,8	19,3	217,5
2004 Oct./Oct.	31404,7	18,4	22,9	26330,2	19,7	24,2	3074,5	12,0	16,2	944,3
Nov./Nov.	32138,9	21,1	24,5	27016,2	22,8	26,3	5222,7	12,0	15,8	935,5
Dec./Dec.	33126,8	24,8	24,8	27579,7	26,7	26,7	5547,1	15,8	15,8	925,4
2005 Inv./Jan.	33672,4	1,6	25,2	28270,7	1,8	27,1	5300,7	1,0	15,6	911,0
Feb./Feb.	34200,6	3,5	25,4	28944,3	3,8	27,5	5333,2	1,6	15,0	901,7
Μάρτ./Mar.	34991,5	5,9	25,8	29481,1	6,5	28,0	5402,4	3,0	15,1	892,9
Apr./Apr.	35878,7	8,3	26,0	30430,5	9,1	28,4	5452,6	3,9	14,3	833,8
Μάιος/May	36410,2	10,5	25,9	31092,2	11,6	28,2	5501,0	4,8	14,2	872,9
Ιούν./Jun.	36102,8	9,0	24,3	30430,5	9,2	26,5	5652,3	7,7	13,8	1242,3
Ιούλι./Jul.	37238,6	12,4	24,9	31508,9	13,0	27,0	5729,7	9,2	14,3	1342,3
Αυγ./Aug.	37850,0	14,3	25,1	32086,0	15,1	27,3	5764,0	9,9	14,3	1327,1
Σεπτ./Sept.	39022,1	17,8	26,6	33184,6	19,0	26,8	5837,5	11,3	15,4	2288,4
Oct./Oct.	40000,4	20,7	27,4	34087,6	22,1	29,5	5912,8	12,7	16,5	2278,4
Nov./Nov.	41244,2	24,5	28,3	35230,6	26,4	30,5	5993,6	14,2	17,0	2240,5
Dec./Dec.	43199,4	30,4	30,4	37090,8	32,9	32,9	6408,6	17,2	17,2	2220,4
2006 Inv./Jan.	44010,6	1,9	30,7	37785,7	2,0	33,2	6224,9	1,2	17,4	2186,8
Feb./Feb.	44873,8	3,9	30,9	38555,9	4,1	33,2	6317,9	2,8	18,5	2146,2
Μάρτ./Mar.	45919,6	6,3	30,9	39476,8	6,5	33,0	6442,8	4,8	19,3	217,5
Apr./Apr.	46612,7	7,9	29,9	40079,8	8,2	31,7	6532,9	6,3	19,8	2084,3

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece

(1) Περιλαμβάνονται: Ταχυδρομικό Ταμείο-έφημο, Ταμείο Παρακαταθήκων και Δανείων, ΕΤΒΑ (μέχρι το τέλος του 2001), ΕΤΕΒΑ (μέχρι το τέλος του 2002) και η Τράπεζα της Ελλάδος / Including: Postal Services Bank, Deposits and Loans Fund, HEDB (up to the end of 2001), NIBID (up to the end of 2002) and Bank of Greece

(2) Τα πιστοποιημένα στεγαστικά δάνεια δεν περιλαμβάνονται στο σύνολο των στεγαστικών δανείων / Securitized housing loans are not included in total housing loans

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change on the previous year

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατηρούμε την εξέλιξη των διαφόρων ειδών καταναλωτικών δανείων. Παρατηρούμε ότι η πιο «επιτυχημένη» μορφή καταναλωτικής πίστης είναι τα προσωπικά δάνεια, ενώ έπονται τα δάνεια με δικαιολογητικά.

Είναι άξιο προσοχής ότι ενώ τα προσωπικά δάνεια και τα δάνεια με δικαιολογητικά αναπτύσσονται το τελευταίο έτος με ρυθμούς σχεδόν 50%, οι πιστωτικές κάρτες παρουσιάζουν μία πτώση. Αυτό θεωρούμε ότι οφείλεται σε δύο βασικούς λόγους:

1. Οι πιστωτικές κάρτες έχουν πολύ υψηλό επιτόκιο, οπότε οι καταναλωτές αποφεύγουν να αφήνουν σημαντικά υπόλοιπα σε αυτές.
2. Οι περισσότερες τράπεζες έχουν βγάλει προγράμματα μεταφοράς υπολοίπων πιστωτικών καρτών, τα οποία προσφέρουν σημαντικά χαμηλότερο επιτόκιο και δόση από μία πιστωτική κάρτα και αρκετά νοικοκυριά έχουν καταφύγει σε αυτή τη λύση.

Πίνακας IV.17. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΧΟΡΙΑ ΝΧΙ

Table IV.17. BREAKDOWN OF DOMESTIC MFI CONSUMER CREDIT BY TYPE OF LOANS

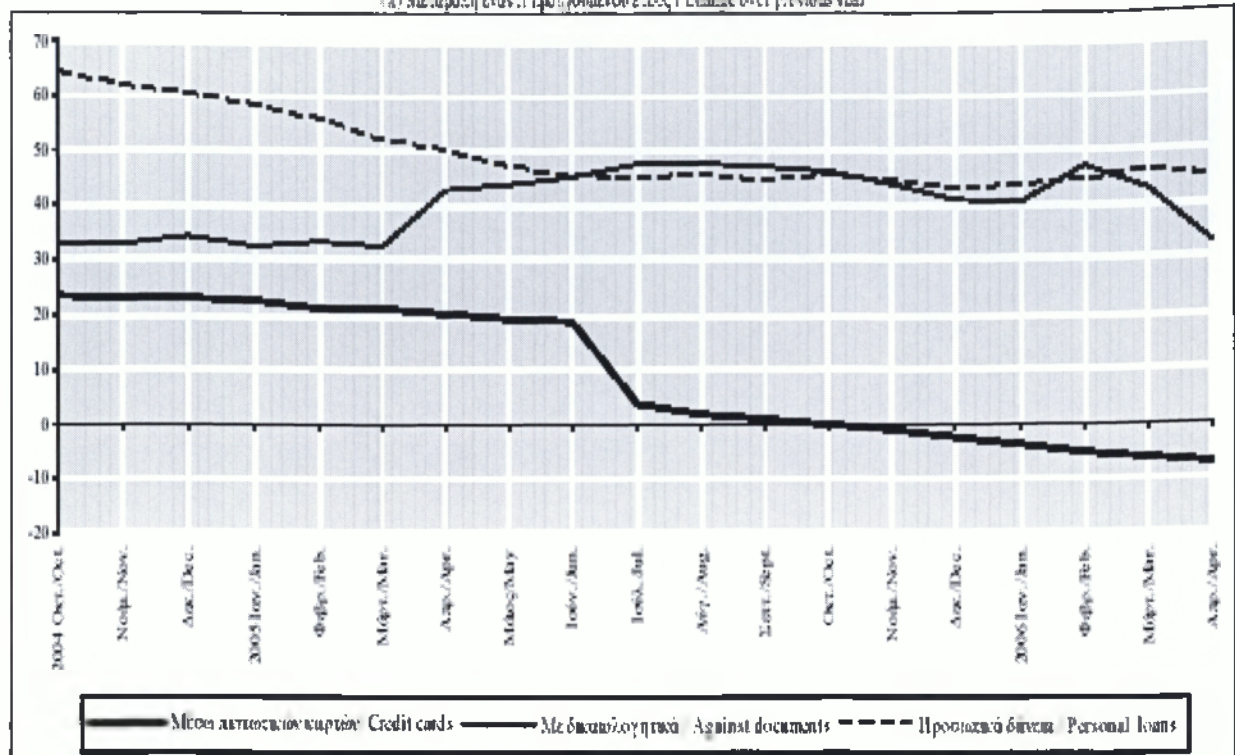
Τέλος Περιόδου	Σύνολο		Μέσω πιστωτικών καρτών				Με εγγυητή (1)				Προσεταιρικά δάνεια (1)				Τετρανομήσιο αντιστάθμισμα δάνεια (2)
	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)	Δι. μεταβ. Ποσ. (2002)	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)	Δι. μεταβ. Ποσ. (2002)	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)	Δι. μεταβ. Ποσ. (2002)	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)	Δι. μεταβ. Ποσ. (2002)	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)	Δι. μεταβ. Ποσ. (2002)	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)	Δι. μεταβ. Ποσ. (2002)	Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)	Δι. μεταβ. Ποσ. (2002)	
2001	7152,0	42,5	3725,7	62,7	1956,5	35,1	3169,8	22,4	-	-	-	-	-		
2002	9755,4	24,2	4957,2	33,1	1766,4	-9,6	3029,8	29,6	-	-	-	-	-		
2003	12409,6	27,2	6222,4	25,5	2089,7	18,2	4097,5	35,2	-	-	-	-	-		
2004	17053,8	37,4	7665,4	23,2	2810,5	34,5	6577,9	60,5	-	-	-	-	-		
2005	20850,0	22,3	7470,4	-2,5	3972,4	41,3	9408,2	43,0	975,1	-	-	-	-		
2004 IV	17053,8	37,4	7665,4	23,2	2810,5	34,5	6577,9	60,5	-	-	-	-	-		
2005 I	17995,6	5,5	7927,5	3,4	2997,6	6,7	7070,5	7,5	-	-	-	-	-		
II	19286,6	13,7	8777,5	6,7	3499,8	23,1	7748,3	17,8	-	-	-	-	-		
III	19628,5	15,1	7327,0	-4,4	3765,4	34,0	8536,1	29,8	968,0	-	-	-	-		
IV	20850,0	22,3	7470,4	-2,5	3972,4	41,3	9408,2	43,0	975,1	-	-	-	-		
2006 I	22045,2	5,7	7419,7	-0,7	4290,1	8,0	10325,4	9,9	956,2	-	-	-	-		
2006 Oct./Oct.	16114,1	29,9	7374,7	18,5	2677,8	25,3	6122,6	49,4	-	-	-	-	-		
Nov./Nov.	16580,3	33,6	7512,9	20,7	2714,2	29,9	6352,2	35,1	-	-	-	-	-		
Dec./Dec.	17053,8	37,4	7665,4	23,2	2810,5	34,5	6577,9	60,5	-	-	-	-	-		
2006 Inv./Jan.	17275,8	1,3	7722,5	0,7	2844,3	1,2	6709,1	2,0	-	-	-	-	-		
Feb./Feb.	17610,7	3,3	7821,0	2,0	2917,3	3,8	6872,4	4,5	-	-	-	-	-		
Mar./Mar.	17995,6	5,5	7927,5	3,4	2997,6	6,7	7070,5	7,5	-	-	-	-	-		
Apr./Apr.	18590,0	8,8	7981,5	6,1	3276,2	16,6	7292,3	10,9	-	-	-	-	-		
May/May	18896,4	10,8	8053,9	5,1	3376,2	20,1	7466,3	13,5	-	-	-	-	-		
Jun./Jun.	19286,6	13,7	8777,5	6,7	3499,8	23,1	7748,3	17,8	-	-	-	-	-		
Jul./Jul.	18897,0	10,8	7397,3	-6,8	3598,9	27,8	8007,8	2,7	952,4	-	-	-	-		
Aug./Aug.	19245,1	12,8	7261,8	-5,3	3695,2	31,5	8280,1	26,0	962,7	-	-	-	-		
Sept./Sept.	19628,5	15,1	7327,0	-4,4	3765,4	34,0	8536,1	29,8	968,0	-	-	-	-		
Oct./Oct.	20080,7	17,7	7363,1	-3,9	3826,8	36,2	8890,8	35,2	968,0	-	-	-	-		
Nov./Nov.	20911,7	20,3	7638,4	-3,0	3902,4	38,9	9170,9	29,4	971,0	-	-	-	-		
Dec./Dec.	20850,0	22,3	7470,4	-2,5	3972,4	41,3	9408,2	43,0	975,1	-	-	-	-		
2006 Inv./Jan.	21047,7	0,9	7432,6	-8,5	4002,0	0,8	9613,1	2,2	973,1	-	-	-	-		
Feb./Feb.	21637,5	3,8	7430,6	-0,8	4299,4	8,3	9927,5	5,5	967,8	-	-	-	-		
Mar./Mar.	22045,2	5,7	7419,7	-0,7	4290,1	8,0	10325,4	9,9	956,2	-	-	-	-		
Apr./Apr.	22344,3	7,2	7412,6	-0,8	4352,0	9,6	10579,7	12,5	949,8	-	-	-	-		

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Το Σεπτέμβριο 2002, λόγω αλλαγής του τρόπου υποβολής των στοιχείων, ορισμένες τράπεζες προχώρησαν σε ανασκατάτωση δανείων μεταξύ των δύο κατηγοριών και κατά συνέπεια από το μήνα αυτό τα σχετικά στοιχεία δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα με προηγούμενες περιόδους. / In September 2002, owing to a change in the reporting forms, some banks reclassified loans between the two types of loans. Thus, from that month onwards, relevant data are not fully comparable with those of previous periods.

(2) Τα τετρανομήνια καταναλωτικά δάνεια ορισμένων δανειολητών μέσω πιστωτικών καρτών και δεν συμπεριλαμβάνονται στο σύνολο των καταναλωτικών δανείων. / Securitised consumer loans refer to loans through credit cards and they are not included in total consumer loans.

(%) Μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους / Change over previous year

Μία σχετικά νέα μορφή δανειοδότησης των επιχειρήσεων είναι τα ομολογιακά δάνεια. Η μορφή αυτή των δανείων προσφέρει τα πλεονεκτήματα της ρευστότητας και της μείωσης του επιτοκίου, μέσω αποφυγής της εισφοράς του 0,60%. Η εμφάνισή τους στην ελληνική τραπεζική αγορά είναι πολύ πρόσφατη, οπότε δεν υπάρχουν σημαντικά υπόλοιπα ακόμα, ούτε συγκριτικά στοιχεία. Προς το παρόν απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, αναμένεται όμως σύντομα να περάσουν και σε μικρότερες.

Πίνακας IV.18. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΝΧΙ ΣΕ ΟΜΟΛΟΓΑ ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΑΠΟ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΠΑΛΗΝ ΝΧΙ (1)

Table IV.18. OMFH HOLDINGS OF BONDS ISSUED BY DOMESTIC ENTERPRISES OTHER THAN MFIs, BREAKDOWN(1)

Τέλος περιόδου End of period	Σύνολο Total		Βιομηχανία (2) Industry (2)			Εμπόριο Trade			
	Υπόλοιπο (σε ευρώ) Outstanding balances (millions)	(% Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενος ετους December Previous year		Υπόλοιπο (σε ευρώ) Outstanding balances (millions)	(% Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενος ετους December Previous year		Υπόλοιπο (σε ευρώ) Outstanding balances (millions)	(% Μεταβολή / Change Δεκεμβρίου Προηγούμενος ετους December Previous year	
2002	832,2	17,0	17,0	-	-	-	-	-	-
2003	2641,3	217,4	217,4	-	-	-	-	-	-
2004	5966,7	122,1	122,1	-	-	-	-	-	-
2005	9726,6	65,8	65,8	279,2	-	-	2362,6	-	-
2004 IV	5966,7	122,1	122,1	-	-	-	-	-	-
2005 I	7148,2	21,8	143,0	1786,5	-	-	856,3	-	-
II	7943,6	35,4	112,7	1978,8	-	-	965,9	-	-
III	8295,5	41,4	97,1	2064,8	-	-	1029,0	-	-
IV	9726,6	65,8	65,8	279,2	-	-	2362,6	-	-
2006 I	10851,9	11,6	5,8	2418,7	-	-	1538,5	-	-
2004 Οκτ./Oct.	4480,4	69,6	104,5	-	-	-	-	-	-
Νοβ./Nov.	4907,6	85,8	114,8	-	-	-	-	-	-
Δεκ./Dec.	5966,7	122,1	122,1	-	-	-	-	-	-
2005 Ιαν./Jan.	6243,2	6,4	113,5	-	-	-	-	-	-
Φεβ./Feb.	7151,1	21,9	145,9	-	-	-	-	-	-
Μάρτ./Mar.	7148,2	21,8	143,0	1786,5	-	-	856,3	-	-
Απρ./Apr.	7386,1	25,1	119,8	1811,2	-	-	904,5	-	-
Μαΐος/May	7400,1	26,1	109,6	1814,7	-	-	907,1	-	-
Ιούν./Jun.	7943,6	35,4	112,7	1978,8	-	-	965,9	-	-
Ιούλ./Jul.	7963,7	35,7	104,7	2087,1	-	-	903,3	-	-
Αύγ./Aug.	8036,0	37,0	93,1	2008,1	-	-	951,8	-	-
Σεπτ./Sept.	8295,5	41,4	97,1	2064,8	-	-	1029,0	-	-
Οκτ./Oct.	8241,6	42,2	86,2	2036,8	-	-	1068,0	-	-
Νοβ./Nov.	8723,0	48,7	77,7	2008,9	-	-	1200,4	-	-
Δεκ./Dec.	9726,6	65,8	65,8	279,2	-	-	2362,6	-	-
2006 Ιαν./Jan.	9901,6	1,8	50,6	2153,2	-	-	1362,7	-	-
Φεβ./Feb.	10065,4	3,5	40,8	2198,6	-	-	1394,2	-	-
Μάρτ./Mar.	10851,9	11,6	5,8	2418,7	-	-	1538,5	-	-
Απρ./Apr.	11019,4	13,3	50,2	2411,7	-	-	1539,6	-	-

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

(1) Μέχρι το Φεβρουάριο του 2005 δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία κατά κλάδο / Up to the end of February 2005, statistical data by branch do not exist.

(2) Περιλαμβάνει τους κλάδους της μεταποίησης (βιομηχανία, βιοτεχνία) και των μεταλλείων / Including manufacturing (industry, small-scale industry) and mining.

Πίνακας IV.18. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΝΧΙ ΣΕ ΟΜΟΛΟΓΑ ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΑΠΟ ΕΓΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΗΝ ΝΧΙ (1), (συνέχεια)

Table IV.18. OMFH HOLDINGS OF BONDS ISSUED BY DOMESTIC ENTERPRISES OTHER THAN MFIs, BREAKDOWN (1) (continued)

Τέλος περιόδου End of period	Λοιπά Χρηματοϊκικά Ιδρύματα Other Financial Institutions		Ηλεκτρισμός, Φωτισμός, Υδροδότηση Electricity, Gas, Water Supply		Λοιπά Others	
	Υπόλοιπο (εκατομμύρια) Outstanding balances (million euros)	(% Μεταβολή) Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year		Υπόλοιπο (εκατομμύρια) Outstanding balances (million euros)	(% Μεταβολή) Change Δεκεμβρίου Προηγούμενου έτους December Previous year	
		December	Previous year		December	Previous year
2002	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-
2005	3960,0	-	685,2	-	1539,6	-
2004 IV	-	-	-	-	-	-
2005 I	3027,4	-	500,2	-	909,8	-
II	3331,3	-	581,0	-	1079,6	-
III	3357,4	-	552,6	-	1291,7	-
IV	3960,0	-	685,2	-	1539,6	-
2006 I	4239,6	-	785,3	-	1869,8	-
2004 Οκτ./Oct.	-	-	-	-	-	-
Νοέμ./Nov.	-	-	-	-	-	-
Δεκ./Dec.	-	-	-	-	-	-
2005 Ιαν./Jan.	-	-	-	-	-	-
Φεβ./Feb.	-	-	-	-	-	-
Μάρτ./Mar.	3027,4	-	500,2	-	909,8	-
Απρ./Apr.	3095,2	-	567,2	-	960,0	-
Μάι/ May	3146,7	-	564,1	-	967,5	-
Ιούν./Jun.	3331,3	-	581,0	-	1079,6	-
Ιουλ./Jul.	3260,8	-	584,4	-	1128,1	-
Αυγ./Aug.	3309,7	-	582,2	-	1183,2	-
Σεπτ./Sept.	3357,4	-	552,6	-	1291,7	-
Οκτ./Oct.	3395,5	-	55,9	-	1290,6	-
Νοέμ./Nov.	3649,1	-	650,7	-	1313,9	-
Δεκ./Dec.	3960,0	-	685,2	-	1539,6	-
2006 Ιαν./Jan.	3957,5	-	775,5	-	1652,7	-
Φεβ./Feb.	3991,6	-	775,4	-	1705,6	-
Μάρτ./Mar.	4239,6	-	785,3	-	1869,8	-
Απρ./Apr.	4346,2	-	795,9	-	1926,0	-

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος / Source: Bank of Greece.

1) Μέχρι το Φεβρουάριο του 2005 δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία κατά κλάδο / Up to the end of February 2005, statistical data by branch do not exist.

6.3. Επιτόκια

Η πιστωτική επέκταση των τραπεζών στην Ελλάδα συνδέθηκε με τη ραγδαία πτώση των επιτοκίων, μετά την ένταξη της χώρας στη ζώνη του ευρώ. Τα επιτόκια έφτασαν στα χαμηλότερα επίπεδα το Μάιο του 2005, και έκτοτε άρχισε εκ νέου μία ανοδική πορεία, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Πάντως από τα στοιχεία που παρουσιάσαμε παραπάνω, προκύπτει ότι η αύξηση των επιτοκίων δεν έχει ακόμα επιφέρει κάποιο πλήγμα στην πιστωτική επέκταση των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα.

7. Διείσδυση του Τραπεζικού Συστήματος στην Ευρωπαϊκή Αγορά – Στοιχεία από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζουμε συνοπτικά τη διείσδυση του Τραπεζικού Συστήματος στην Ευρωπαϊκή Αγορά, όπως αυτά παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

7.1. Καταθέσεις

Στον πίνακα 4 που ακολουθεί παρουσιάζουμε συνοπτικά την εξέλιξη καταθέσεων και χορηγήσεων προς νοικοκυριά και εταιρείες που δεν ανήκουν στο χρηματοπιστωτικό τομέα για επιλεγμένους μήνες του 2005 και του 2006, για τη ζώνη του ευρώ. Είναι προφανής η αύξηση τόσο των καταθέσεων, όσο και των συνολικών χορηγήσεων.

Πίνακας 4

Υφιστάμενα υπόλοιπα τραπεζικών καταθέσεων από και δανείων προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ

(σε εκατ. ευρώ, στο τέλος του μήνα, μη εποχικώς διορθωμένα)

			Μαρ - 05	Απρ - 05	Μάιος - 05	Δεκ - 05	Μαρ - 06	Απρ - 06
Καταθέσεις σε ευρώ								
Από νοικοκυριά								
1	Με συμφωνημένη διάρκεια	Έως 2 έτη	20,758	21,471	21,170	28,307	32,517	33,813
2		Άνω των 2 ετών	2,225	2,182	2,143	2,358	2,375	2,310
Από μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις								
3	Με συμφωνημένη διάρκεια	Έως 2 έτη	4,569	4,641	4,738	4,699	4,704	4,843
4		Άνω των 2 ετών	333	289	294	321	337	326
5	Συμφωνίες επαναγοράς (repos) σε ευρώ		3,842	3,384	3,544	2,048	1,939	1,821
Δάνεια σε ευρώ								
Προς νοικοκυριά								
6	Στεγαστικά δάνεια	Με διάρκεια έως 1 έτος	141	141	146	206	225	229
7		Με διάρκεια άνω του ενός και έως 5 έτη	487	475	479	490	500	499
8		Με διάρκεια άνω των 5 ετών	34,075	34,876	35,598	42,124	44,815	45,506
9	Καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	Με διάρκεια έως 1 έτος	11,566	11,769	11,960	12,463	12,578	12,649
10		Με διάρκεια άνω του ενός και έως 5 έτη	6,096	6,358	6,409	6,622	6,989	6,913
11		Με διάρκεια άνω των 5 ετών	1,722	1,800	1,859	3,290	4,059	4,342
Προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις								
12		Με διάρκεια έως 1 έτος	33,578	34,085	33,924	34,144	34,877	35,730
13		Με διάρκεια άνω του ενός και έως 5 έτη	10,225	10,186	10,224	10,509	10,222	10,240
14		Με διάρκεια άνω των 5 ετών	15,152	15,567	15,679	18,108	19,000	19,293

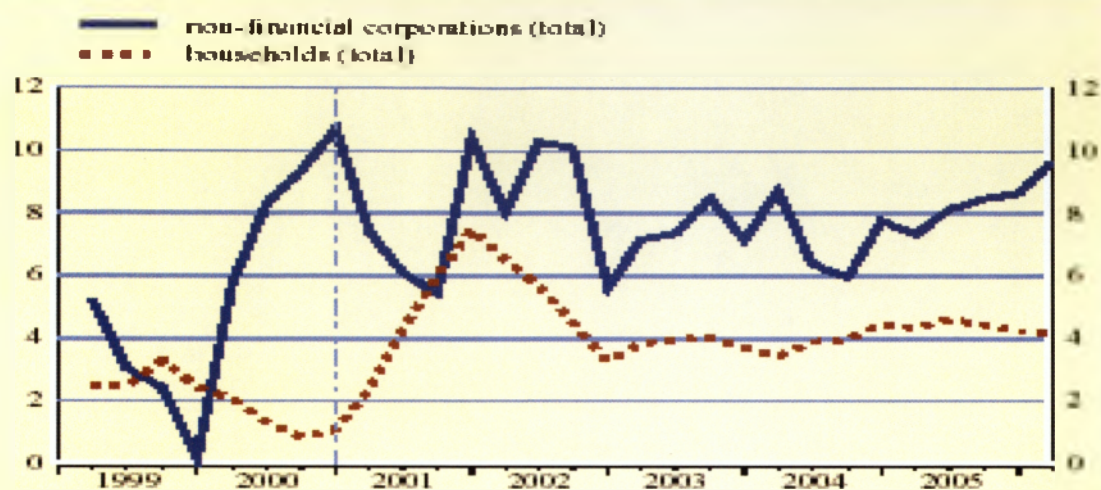
2.5 Deposits held with MFIs, breakdown¹⁾

(EUR billions and annual growth rates, outstanding amounts and growth rates at end of period, transactions during period)

2. Deposits by non-financial corporations and households

	Non-financial corporations							Households ²⁾						
	Total	Overnight	With agreed maturity		Redeemable at notice		Repos	Total	Overnight	With agreed maturity		Redeemable at notice		Repos
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Outstanding amounts														
2003	1 050.1	633.3	290.2	67.6	38.1	1.0	30.0	3 978.6	1 311.8	544.0	600.8	1 379.2	89.9	52.9
2004	1 114.6	674.7	291.1	73.8	44.2	1.3	29.7	4 362.0	1 403.1	515.0	634.3	1 466.1	88.0	55.6
2005 Q1	1 096.3	675.3	290.2	72.1	44.0	1.3	23.6	4 176.4	1 308.6	513.2	632.8	1 481.9	88.7	51.2
Q2	1 133.5	722.2	274.1	71.9	41.6	1.5	22.1	4 246.0	1 429.3	511.2	630.8	1 336.3	87.2	51.2
Q3	1 152.8	719.6	296.9	68.8	43.9	1.2	22.4	4 245.6	1 626.2	515.2	626.9	1 341.8	83.9	51.6
Q4	1 212.0	769.3	305.2	67.2	44.5	1.2	24.6	4 342.0	1 685.9	532.7	630.7	1 355.4	84.5	52.8
2006 Jan.	1 183.5	740.6	302.2	66.7	47.2	1.2	25.5	4 336.9	1 668.6	534.4	628.6	1 366.9	85.2	53.2
Feb.	1 179.5	737.4	304.6	67.4	46.8	1.2	22.0	4 341.5	1 667.1	541.3	625.7	1 368.3	85.5	53.7
Mar. ³⁾	1 199.3	745.7	312.2	71.8	46.4	1.2	21.9	4 355.2	1 674.0	548.4	623.4	1 368.0	86.3	55.1
Transactions														
2003	70.4	40.9	19.7	3.9	10.2	0.0	-4.2	141.9	95.3	-45.8	10.4	117.4	-13.7	-21.8
2004	80.8	48.5	17.1	6.6	8.0	0.7	-0.2	178.1	90.5	-29.6	31.1	85.2	-1.9	2.7
2005 Q1	-20.0	-0.5	-12.1	-1.1	-6.2	0.0	-6.1	14.2	4.9	-2.0	-0.1	15.8	0.2	-4.5
Q2	33.3	41.3	-7.7	0.2	1.1	-0.1	-1.5	67.1	63.3	-3.6	-2.3	11.1	-1.4	0.0
Q3	20.4	-1.6	22.8	-3.1	2.2	-0.3	0.3	-0.8	-3.2	3.8	-4.0	5.5	-3.3	0.4
Q4	63.1	49.7	8.4	2.4	0.6	0.0	1.9	96.0	60.0	16.7	3.8	13.6	0.6	1.2
2006 Jan.	-27.1	-28.0	-2.2	-0.4	2.7	0.0	0.9	-4.2	-17.0	2.3	-2.1	11.6	0.7	0.4
Feb.	-5.2	-3.9	1.9	0.7	-0.4	0.0	-3.5	3.9	-1.7	6.4	-2.9	1.3	0.3	0.5
Mar. ³⁾	21.4	9.0	8.4	4.5	-0.4	0.0	-0.1	14.5	7.2	7.6	-2.3	-0.2	0.8	1.4
Growth rates														
2003 Dec.	7.2	6.7	7.5	6.2	41.5	-3.9	-12.4	3.7	7.9	-7.7	1.8	9.3	-13.2	-29.2
2004 Dec.	7.8	7.7	6.2	9.9	21.2	72.2	-0.8	4.5	6.9	-5.4	5.2	6.2	-2.1	5.2
2005 Mar.	7.4	9.3	3.7	4.3	15.2	68.0	-8.3	4.4	6.6	-2.7	3.8	5.6	0.1	-1.3
June	8.1	10.6	4.4	3.3	14.9	-5.8	-13.4	4.6	7.8	-1.3	2.9	4.8	1.1	1.5
Sep.	8.5	9.1	10.7	-1.7	16.5	-26.5	-12.7	4.4	7.8	0.5	1.8	4.6	-2.4	-4.0
Dec.	8.7	13.1	3.9	-2.0	9.0	-29.0	-18.2	4.2	8.5	2.9	-0.4	3.3	-4.5	-5.1
2006 Jan.	10.3	11.9	9.2	-1.0	18.8	-27.9	1.2	4.0	7.6	3.4	-1.0	3.4	-3.4	1.9
Feb.	10.5	11.7	11.3	0.1	15.9	-27.7	-4.7	3.9	7.2	4.4	-1.5	3.3	-3.7	4.0
Mar. ³⁾	9.6	9.8	11.3	6.5	14.2	-27.5	-8.4	4.2	7.4	6.5	-1.5	3.1	-2.7	7.6

C10 Total deposits by sector (annual growth rates)

Source: ECB.

- 1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on ESA 95.
- 2) Including non-profit institutions serving households.
- 3) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
- 4) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

7.2. Δάνεια σε Επιχειρήσεις και Νοικοκυριά

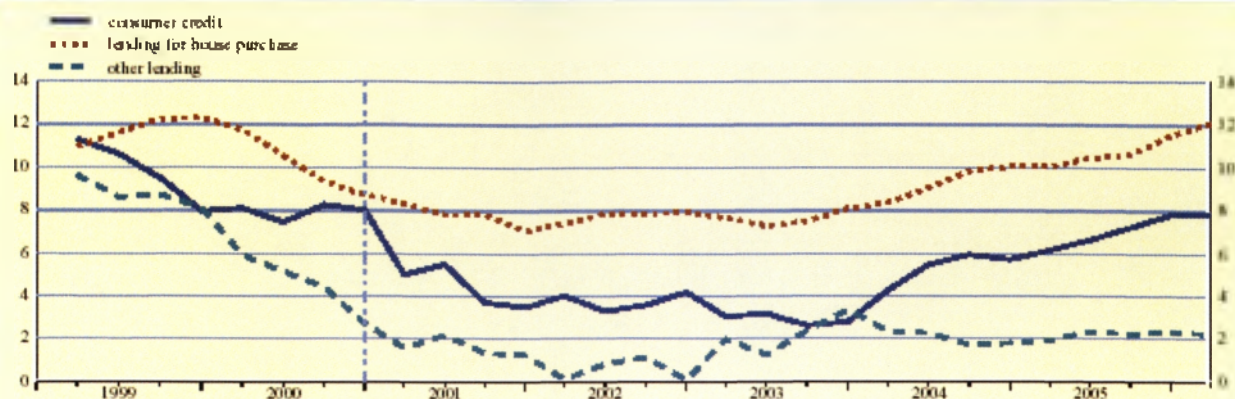
Τα τραπεζικά δάνεια προς τα νοικοκυριά άρχισαν να αυξάνουν τους ρυθμούς ανόδου τους το 2004, μετά από μία πρόσκαιρη μείωσή τους. Στο προσκήνιο βρίσκονται τα στεγαστικά δάνεια και ακολουθεί η καταναλωτική πίστη. Πρέπει πάντως να σημειώσουμε ότι η ελληνική τραπεζική αγορά παρουσιάζει πολύ μεγαλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης στις συγκεκριμένες κατηγορίες δανείων. Ο λόγος είναι ότι οι αγορές της ζώνης του ευρώ (ιδιαίτερα οι μεγαλύτερες χώρες όπως η Γαλλία) παρουσιάζουν πολύ σημαντική διείσδυση των Τραπεζών, καθώς τα δάνεια αυτών πολλές φορές ξεπερνούν το συνολικό ΑΕΠ των χωρών αυτών. Αντίθετα τα δάνεια προς επιχειρήσεις παρουσιάζουν την τελευταία διετία μία πτώση, η οποία οφείλεται στη σχετικά αργή ανάπτυξη που παρουσιάζει η ζώνη του ευρώ.

Σε δις. Ευρώ

2. Loans to households⁴⁴

	Total	Consumer credit				Lending for home purchase				Other lending			
		Total	Up to 1 year	Over 1 year and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 year and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 year and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Outstanding amounts													
2003	3,520.6	484.5	112.0	181.0	191.5	2,360.5	14.4	63.3	2,282.7	675.6	145.0	95.5	435.1
2004	3,806.4	515.4	126.3	189.6	205.6	2,598.5	14.6	65.8	2,511.1	701.5	144.1	99.2	458.2
2005 Q1	3,800.4	519.3	120.2	191.1	208.0	2,640.3	14.3	67.1	2,558.9	700.9	144.4	98.7	457.8
Q2	3,991.3	537.3	124.4	197.3	215.6	2,737.2	14.8	66.2	2,656.2	716.8	149.9	101.0	465.8
Q3	4,079.5	544.7	125.8	199.0	220.0	2,819.8	15.1	67.6	2,737.1	714.9	145.4	101.3	464.2
Q4	4,193.3	554.1	129.2	200.7	224.2	2,917.8	15.2	67.5	2,834.9	721.6	147.4	99.8	474.4
2006 Jan.	4,225.8	554.6	128.5	200.2	225.9	2,949.9	15.1	67.4	2,867.8	719.3	146.4	97.3	475.5
Feb.	4,245.3	555.9	127.5	201.2	227.2	2,969.9	15.1	67.7	2,887.2	717.4	145.8	97.9	473.7
Mar. [†]	4,275.5	556.2	127.0	201.4	228.8	3,000.0	15.1	67.9	2,917.0	719.3	146.5	98.6	474.1
Transactions													
2003	211.6	13.1	8.4	6.2	-1.5	177.2	-5.9	1.6	181.3	21.3	-6.1	-4.9	32.2
2004	277.4	27.7	6.4	8.4	12.9	237.4	0.8	2.7	233.9	12.3	-1.9	2.0	11.1
2005 Q1	56.2	4.4	-0.3	1.6	3.1	49.5	-0.2	1.3	48.4	2.2	1.3	-0.4	1.3
Q2	102.5	15.7	4.0	6.0	5.7	75.7	0.5	0.5	74.4	11.1	5.6	0.5	5.0
Q3	90.0	8.7	1.5	2.1	5.1	83.1	0.3	1.3	81.4	-1.8	-4.7	0.1	2.7
Q4	108.7	11.5	3.8	1.8	5.8	92.3	0.2	1.6	90.5	4.9	1.7	1.1	2.1
2006 Jan.	21.3	1.3	-0.4	-0.3	2.0	19.3	-0.1	-0.1	20.0	0.2	-0.6	-0.5	1.3
Feb.	21.3	1.6	-0.9	1.0	1.4	20.1	0.0	0.2	19.8	-1.4	-0.5	0.6	-1.5
Mar. [†]	35.4	2.0	-0.3	0.0	2.4	30.7	0.1	0.2	30.4	2.8	0.9	0.9	1.0
Growth rates													
2003 Dec.	6.4	2.8	8.0	3.5	-0.2	8.1	-26.2	2.5	8.6	3.4	-4.0	-4.9	8.5
2004 Dec.	7.9	5.7	5.8	4.6	6.7	10.1	5.3	4.4	10.3	1.8	-0.6	2.1	2.5
2005 Mar.	8.0	6.2	7.1	4.5	7.2	10.1	4.3	7.8	10.2	1.9	2.0	1.2	2.1
June	8.4	6.7	6.4	5.8	7.5	10.5	4.1	4.6	10.7	2.3	3.8	0.6	2.3
Sept.	8.6	7.2	7.7	6.2	8.0	10.6	6.7	4.8	10.8	2.2	2.4	1.2	2.4
Dec.	9.4	7.8	7.4	6.1	9.6	11.5	5.6	7.5	11.7	2.3	2.7	1.3	2.4
2006 Jan.	9.4	8.1	6.9	6.4	10.4	11.6	7.5	7.7	11.8	2.3	2.3	1.5	2.4
Feb.	9.5	8.4	7.0	6.8	10.7	11.7	8.6	7.9	11.8	1.9	1.9	2.2	1.8
Mar. [†]	9.7	7.8	6.4	5.5	10.8	12.1	7.4	5.9	12.3	2.2	1.6	2.3	2.3

C6 Loans to households
(annual growth rates)

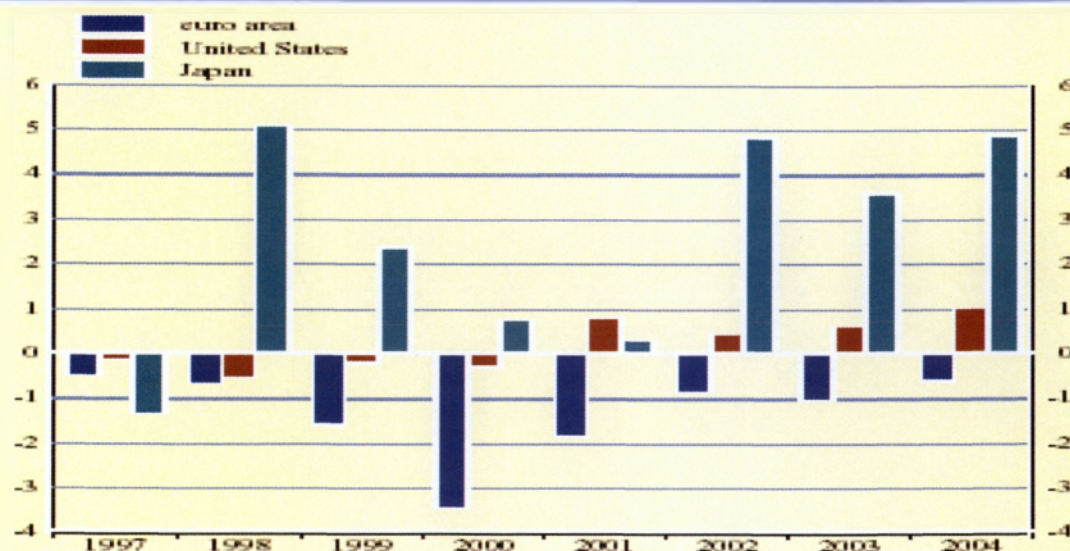
Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on ESA 95.

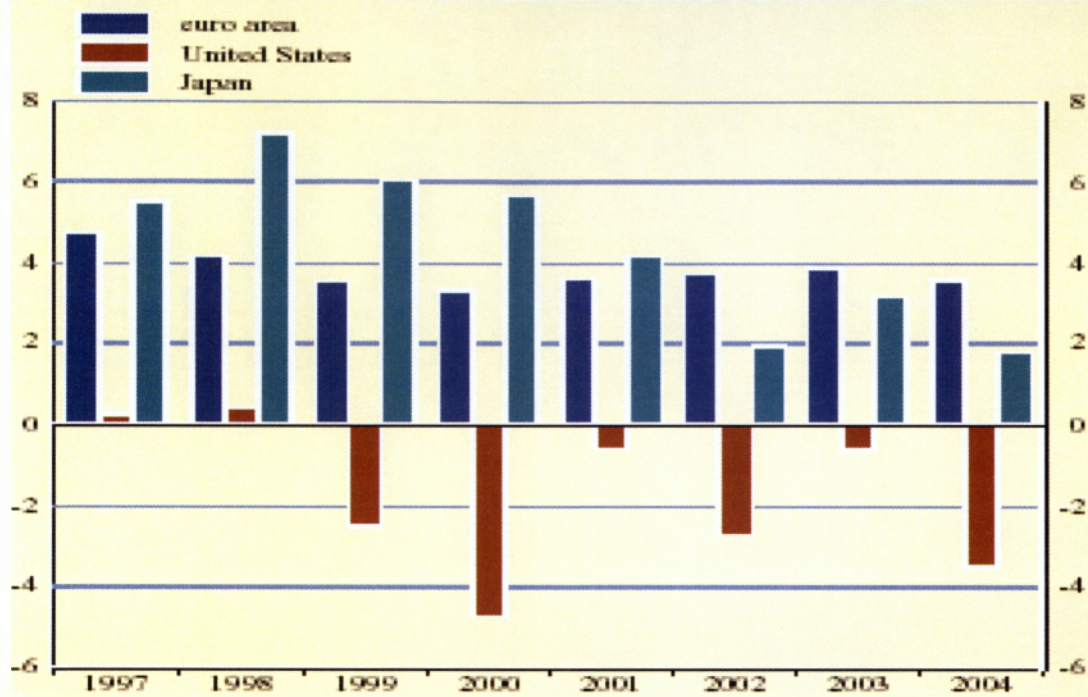
2) Including non-profit institutions serving households.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται η εξέλιξη των δανείων στις τρεις μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη και συγκεκριμένα την Ιαπωνία, τις ΗΠΑ και τη ζώνη του ευρώ. Αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι ότι κάθε οικονομία παρουσιάζει διαφορετική εικόνα από την άλλη, ανάλογα με το σε ποια φάση ανάπτυξης βρίσκεται. Για παράδειγμα στην Ιαπωνία, παρουσιάζεται σημαντική ανάπτυξη των επιχειρηματικών δανείων, καθώς η Ιαπωνική οικονομία δείχνει να ανακάμπτει από τη μακροχρόνια κρίση (με μηδενικά επιτόκια για μεγάλα χρονικά διαστήματα).

C39 Net lending of non-financial corporations
(as a percentage of GDP)

C40 Net lending of households ¹⁾ (as a percentage of GDP)

7.3. Επιτόκια

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζουμε την εξέλιξη των επιτοκίων την τελευταία πενταετία. Όπως και στην ελληνική αγορά, έτσι και στη ζώνη του ευρώ, τα επιτόκια άρχισαν να αυξάνονται μετά τα μέσα του προηγούμενου έτους (2005).

Επίσης παρουσιάζουμε και ένα συγκριτικό διάγραμμα με τα επιτόκια στις ΗΠΑ, Ιαπωνία και Ζώνη του ευρώ. Και στις τρεις οικονομίες παρατηρούμε το τελευταίο διάστημα μία αυξητική τάση στα επιτόκια (στις ΗΠΑ αυτή έχει ξεκινήσει αρκετά νωρίτερα), προκειμένου να αποφευχθεί μία υπερθέρμανση της οικονομίας και συνεπακόλουθη αύξηση του πληθωρισμού.

Πίνακας IV.19. ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΤΗΣ ΕΚΤ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ποσοστά % ετησίως)

Table IV.19. ECB AND BANK OF GREECE INTEREST RATES (percentages per annum)

1. Επιτόκια ΕΚΤ / ECB interest rates

2. Επιτόκια της Τράπεζας της Ελλάδος / Bank of Greece interest rates

Από (1)	Αποδοχή απόθεσών	Πρόχεις εφόδος αναχρηματοδότησης (3)	Όριαση χρηματοδότηση	Από	Αποδοχή καταθέσεων διάρκειας μιας ημέρας-ισοκατάβατο	Αποδοχή καταθέσεων διάρκειας μιας ημέρας-20 κλιμακώ (4)	Πρόχεις εφόδος 14 ημερών	Όριαση τοκοδότηση εν ενεργεία επίδοσης Ελληνικού Δημοσίου		
With effect from (1)	Deposit facility	Main refinancing operations (3)	Marginal lending facility	With effect from	Overnight deposit facility-in tier	Overnight deposit facility-2nd tier (4)	14-day refinancing operations	Leasahed rate		
1999	Ιαν. 1/ Jan. 1	2,00	2,00	4,50	1999	Ιαν. 16 / Jan. 14	11,50	9,75	12,00	13,50
	Ιαν. 4/ Jan. 4 (2)	2,75	3,00	3,25	Οκτ. 21/ Oct. 21	11,00	9,75	11,50	13,00	
	Ιαν. 22/ Jan.22	2,00	2,00	4,50	Δεκ. 16/ Dec. 16	10,25	9,25	10,75	12,25	
	Απρ. 9/ Apr. 9	1,50	2,50	3,50	Δεκ. 27/ Dec. 27	10,25	9,00	10,75	11,50	
	Νοβ. 5/ Nov. 5	2,00	3,00	4,00	2000	Ιαν. 27 / Jan. 27	9,50	8,50	9,75	11,00
2000	Φεβ. 4/ Feb. 4	2,25	3,25	4,25	Μάρτ. 9/ Mar. 9	8,75	8,00	9,25	10,25	
	Μάρτ. 17/ Mar. 17	2,50	3,50	4,50	Απρ. 20/ Apr. 20	8,00	7,50	8,75	9,50	
	Απρ. 26/ Apr. 26	2,75	3,75	4,75	Ιουν. 29/ June 29	7,25	6,75	8,25	9,00	
	Ιουν. 9/ June 9	3,25	4,25	5,25	Σεπτ. 6/ Sept. 6	6,50	6,00	7,50	8,25	
	Ιουν. 28/ June 28 (3)	3,25	4,25	5,25	Νοβ. 15/ Nov. 15	6,00	5,50	7,00	7,75	
	Σεπτ. 1/ Sept. 1	3,50	4,50	5,50	Νοβ. 29/ Nov. 29	5,50	5,00	6,50	7,25	
	Οκτ. 6/ Oct. 6	3,75	4,75	5,75	Δεκ. 13/ Dec. 13	4,75	4,25	5,75	6,50	
					Δεκ. 27/ Dec. 27	3,75	3,25	4,75	5,75	
2001	Μάιος 11/ May 11	3,50	4,50	5,50						
	Αυγ. 31/ Aug. 31	3,25	4,25	5,25						
	Σεπτ. 18/ Sept. 18	2,75	3,75	4,75						
	Νοβ. 9/ Nov. 9	2,25	3,25	4,25						
2002	Δεκ. 6/ Dec. 6	1,75	2,75	3,75						
2003	Μάρτ. 7/ Mar. 7	1,50	2,50	3,50						
	Ιουν. 6 / June 6	1,00	2,00	3,00						
2005	Δεκ. 6/ Dec. 6	1,25	2,25	3,25						
2006	Μαρτ. 6/ Mar. 6	1,50	2,50	3,50						

Πηγή: ΕΚΤ και Τράπεζα της Ελλάδος / Source: ECB and Bank of Greece

(1) Η ημερομηνία αφορά τις διαδικασίες αποδοχής καταθέσεων και οριακής χρηματοδότησης. Για τις πρόχεις εφόδους αναχρηματοδότησης εκτός των σημειωμένων ημερών, οι μεταβολές του επιτοκίου ισχύουν από την πρώτη ημέρα μετά την τελευταία ημερομηνία. Η μεταβολή της 16ης Δεκεμβρίου ισχύει από την ίδια αυτή ημερομηνία. / The date refers to the deposit and marginal lending facilities. For main refinancing operations, unless otherwise indicated, changes in the rate are effective from the first operation following the date indicated. The change on 16 September was effective on that same day.

(2) Στις 22 Δεκεμβρίου 1998 η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι από δημοσίευση 4-21 Ιανουαρίου 1999 θα εφαρμοζόταν ως επίσημο μέτρο ενοποίησης (από) ενοποιημένα μονόδημοτα επιτόκια των επιτοκίων της διατεταμένης οριακής χρηματοδότησης και της διατεταμένης αποδοχής καταθέσεων. Έτσι ώστε ο ανταγωνισμός στην αγορά να πραγματοποιηθεί ομαλότερα στο νέο σύστημα. / On 22 December 1998 the ECB announced that, as an exceptional measure between 4 and 21 January 1999, a average corridor of 50 basis points would be applied between the interest rates for the marginal lending facility and the deposit facility, aimed at facilitating the transition to the new regime by market participants.

(3) Μέχρι τις 21 Ιουνίου 2000 διατηρούνται οριζόντιοι επιτόκοι, από τις 28 Ιουνίου 2000 ελάττω το επιτόκιο προς όφελος σε δήμευμένες πιστώσεις κατά επιτόκιο. / Up to 21 June 2000 fixed rate tenders, from 28 June 2000 variable rate tenders at minimum bid rate.

(4) Στις 29 Ιουνίου 2000 αργότερα το δεύτερο κλιμάκιο της πρόχεις εφόδους αποδοχής καταθέσεων και το επιτόκιο αφορά πλέον τον ενιαίο λογαριασμό αποδοχής καταθέσεων. / As from 29 June 2000 the second tier of the deposit facility has been abolished and from now on the interest rate concerns the single account of the deposit facility.

Πίνακας IV.20. ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΣ (ποσοστά % ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)

Table IV.20. MONEY MARKET INTEREST RATES (percentages per annum, period averages)

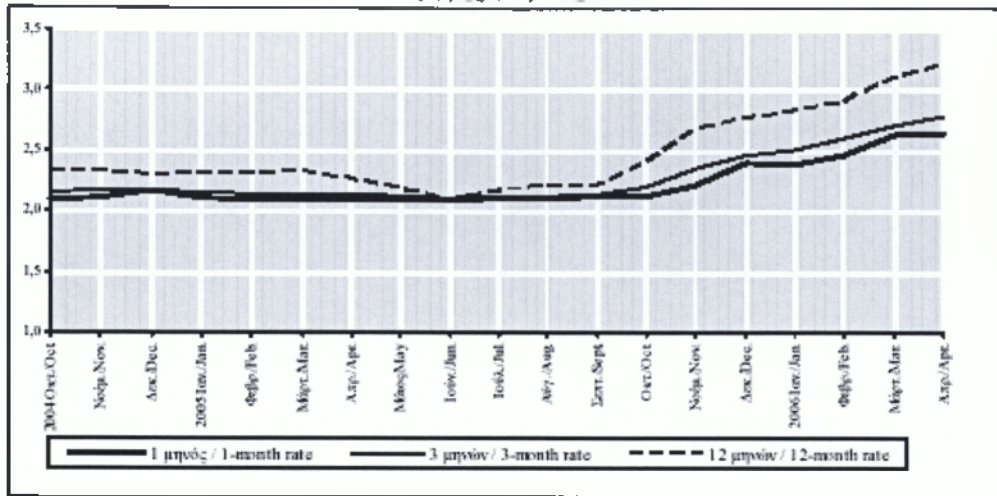
Περίοδος Period	Καταθέσεις ημέρας (1) Overnight deposits	Καταθέσεις εξάμηνης (2) 1-month deposits	Καταθέσεις 3 μηνών (2) 3-month deposits	Καταθέσεις 6 μηνών (2) 6-month deposits	Καταθέσεις 9 μηνών (2) 9-month deposits	Καταθέσεις 12 μηνών (2) 12-month deposits
2001	4.39	4.33	4.26	4.25	4.10	4.08
2002	3.29	3.20	3.32	3.35	3.41	3.49
2003	2.32	2.25	2.33	2.31	2.31	2.34
2004	2.05	2.00	2.11	2.15	2.20	2.27
2005	2.09	2.14	2.23	2.23	2.28	2.33
2004 IV	2.08	2.12	2.16	2.20	2.26	2.32
2005 I	2.06	2.11	2.14	2.19	2.25	2.32
II	2.07	2.10	2.12	2.14	2.16	2.19
III	2.07	2.11	2.13	2.15	2.18	2.20
IV	2.15	2.25	2.34	2.46	2.55	2.62
2006 I	2.40	2.49	2.61	2.75	2.86	2.95
2004 Οκτ./Oct.	2.11	2.09	2.15	2.19	2.25	2.32
Νοέμ./Nov.	2.09	2.11	2.17	2.22	2.27	2.33
Δεκ./Dec.	2.05	2.17	2.17	2.21	2.25	2.30
2005 Ιαν./Jan.	2.06	2.11	2.15	2.19	2.25	2.31
Φεβρ./Feb.	2.06	2.10	2.14	2.18	2.24	2.31
Μάρτ./Mar.	2.06	2.10	2.14	2.19	2.25	2.33
Απρ./Apr.	2.08	2.10	2.14	2.17	2.21	2.27
Μάιο/My	2.07	2.10	2.13	2.14	2.16	2.19
Ιούν./Jun.	2.06	2.10	2.11	2.11	2.10	2.10
Ιουλ./Jul.	2.07	2.11	2.12	2.13	2.15	2.17
Αύγ./Aug.	2.06	2.11	2.13	2.16	2.19	2.22
Σεπτ./Sept.	2.09	2.12	2.14	2.17	2.19	2.22
Οκτ./Oct.	2.07	2.12	2.20	2.27	2.34	2.41
Νοέμ./Nov.	2.09	2.22	2.26	2.50	2.60	2.68
Δεκ./Dec.	2.28	2.41	2.47	2.60	2.70	2.78
2006 Ιαν./Jan.	2.33	2.39	2.51	2.65	2.75	2.83
Φεβρ./Feb.	2.35	2.46	2.60	2.72	2.83	2.91
Μάρτ./Mar.	2.52	2.63	2.72	2.87	3.00	3.11
Απρ./Apr.	2.63	2.65	2.79	2.96	3.11	3.22

Πηγή Bloomberg / Source: Bloomberg

(1) Μέσος όρος του βελγικού ετασιακού ποσοστού στη ζώνη του ευρώ (EONIA) / Euro overnight interest average (EONIA)

(2) Διαπραγματευόμενα ετήσια κρισηγοσφάγια στη ζώνη του ευρώ (EURIBOR) / Euro interbank offered rates (EURIBOR)

Εξέλιξη της αγοράς χρημάτων / Money market rates

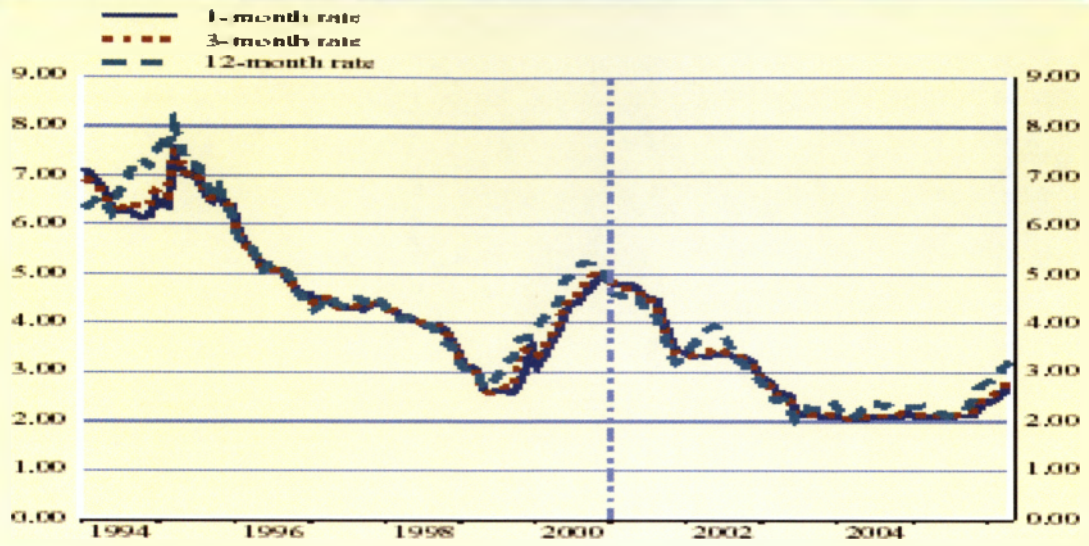

4.6 Money market interest rates

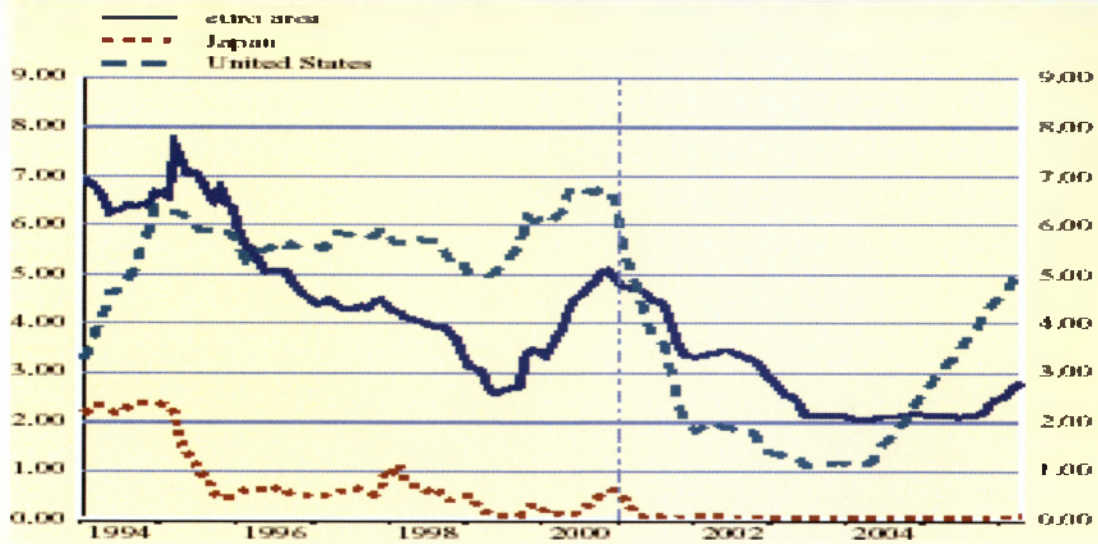
(percentages per annum; period averages)

	Euro area ^b					United States	Japan
	Overnight deposits (EONIA)	1-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (EURIBOR)	6-month deposits (EURIBOR)	12-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (LIBOR)	3-month deposits (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2003	2.32	2.35	2.33	2.31	2.34	1.22	0.06
2004	2.05	2.08	2.11	2.15	2.27	1.62	0.05
2005	2.09	2.14	2.18	2.23	2.33	3.56	0.06
2005 Q1	2.06	2.11	2.14	2.19	2.32	2.34	0.05
Q2	2.07	2.10	2.12	2.14	2.19	3.28	0.05
Q3	2.08	2.11	2.13	2.15	2.20	3.77	0.06
Q4	2.14	2.25	2.34	2.46	2.63	4.34	0.06
2006 Q1	2.10	2.20	2.26	2.35	2.49	4.76	0.08
2005 Apr.	2.08	2.10	2.14	2.17	2.27	3.15	0.05
May	2.07	2.10	2.13	2.14	2.19	3.27	0.05
June	2.06	2.10	2.11	2.11	2.10	3.43	0.05
July	2.07	2.11	2.12	2.13	2.17	3.61	0.06
Aug.	2.06	2.11	2.13	2.16	2.22	3.80	0.06
Sept.	2.09	2.12	2.14	2.17	2.22	3.91	0.06
Oct.	2.07	2.12	2.20	2.27	2.41	4.17	0.06
Nov.	2.09	2.22	2.36	2.50	2.68	4.35	0.06
Dec.	2.28	2.41	2.47	2.60	2.78	4.49	0.07
2006 Jan.	2.33	2.39	2.51	2.65	2.83	4.60	0.07
Feb.	2.35	2.46	2.60	2.72	2.91	4.76	0.07
Mar.	2.52	2.63	2.72	2.87	3.11	4.92	0.10
Apr.	2.63	2.65	2.79	2.95	3.22	5.07	0.11

C23 Euro area money market rates
(monthly; percentages per annum)

C24 3-month money market rates
(monthly; percentages per annum)

Πίνακας Α

Συνοπτικός πίνακας τραπεζικών επιτοκίων καταθέσεων από και δανείων προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ
(Ποσοστά % ετησίως, μη περιλαμβανομένων των επιβαρύνσεων. Ποσά σε εκατ. ευρώ)

			Απρ-05	Μάιος-05	Δεκ-05	Ιαν-06	Μαρ-06	Απρ-06
Καταθέσεις σε ευρώ	Μίας ημέρας από νοικοκυριά	Επιτόκιο	0.89	0.89	0.91	0.93	0.99	0.98
		Υπόλοιπο ¹	78,081	78,312	83,048	81,173	80,831	81,855
	Μίας ημέρας από μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	Επιτόκιο	0.55	0.56	0.71	0.69	0.73	0.73
		Υπόλοιπο ¹	8,517	8,554	11,875	10,253	10,183	9,384
	Νέες καταθέσεις από νοικοκυριά με συμφωνημένη διάρκεια έως 1 έτος	Επιτόκιο	2.22	2.20	2.39	2.44	2.58	2.63
		Ποσό ²	7,593	8,200	11,334	13,760	13,327	13,199
Νέες συμφωνίες επαναγοράς (repos)	Επιτόκιο	1.98	1.99	2.18	2.23	2.42	2.50	
	Ποσό ²	6,750	7,590	5,224	4,911	4,566	3,494	
Δάνεια σε ευρώ	Προς νοικοκυριά χωρίς καθορισμένη διάρκεια	Επιτόκιο	13.74	13.63	13.07	13.18	13.22	13.24
		Υπόλοιπο ¹	10,890	11,002	10,976	11,238	11,333	11,347
	Προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις χωρίς καθορισμένη διάρκεια	Επιτόκιο	6.94	6.89	7.00	6.94	7.13	7.09
		Υπόλοιπο ¹	20,511	19,988	19,750	20,066	20,749	21,470
	Νέα στεγαστικά δάνεια με επιτόκιο κωμινόμενο ή σταθερό έως 1 έτος	Επιτόκιο	4.13	4.12	3.86	3.92	3.92	3.93
		Ποσό ²	879	819	2,219	1073.934	1,172	790
	Στεγαστικά δάνεια με διάρκεια άνω των 5 ετών (υπόλοιπα)	Επιτόκιο	4.87	4.87	4.72	4.75	4.76	4.84
		Υπόλοιπο ¹	34,876	35,598	42,124	42,932	44,815	45,506

¹ Αφορά κατά περίπτωση το υπόλοιπο των καταθέσεων ή δανείων στο τέλος του μήνα.

² Αφορά κατά περίπτωση το ποσό των νέων καταθέσεων, συμφωνιών επαναγοράς ή δανείων στη διάρκεια του μήνα.

8. Το Μέλλον των Τραπεζών – είναι οι Τράπεζες ένας κλάδος σε πτώση;

Ο τραπεζικός τομέας έχει αλλάξει σημαντικά σε όλο τον κόσμο την τελευταία εικοσαετία. Οι παράγοντες που έχουν επιφέρει αυτές τις αλλαγές είναι:

- Οι αλλαγές στη νομοθεσία και τους περιοριστικούς κανονισμούς σε ορισμένες χώρες. Πιο συγκεκριμένα αναφερόμαστε στην σταδιακή κατάργηση των κανόνων που δεν επέτρεπαν το universal banking στις αγγλοσαξωνικές χώρες.
- Η έλευση της Βασιλείας II, η οποία αποτελεί τη σημαντικότερη ίσως εξέλιξη στο παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα την τελευταία δεκαετία. Η πιο σημαντική διαφοροποίηση είναι οι κανόνες που αυτή εισάγει όσον αφορά το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο, ανάλογα με τον κίνδυνο του χαρτοφυλακίου της τράπεζας. Αυτό με τη σειρά του δημιουργεί την ανάγκη για κάθε τράπεζα να έχει ένα ικανό τμήμα για risk management.
- Μία ακόμα πολύ σημαντική παγκόσμια εξέλιξη είναι οι εξαγορές και συγχωνεύσεις τραπεζικών ομίλων σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι άξιο λόγου ότι μέχρι το 2000 οι περισσότερες εξαγορές και συγχωνεύσεις αφορούσαν στην Ευρώπη τράπεζες που είχαν έδρα στο ίδιο κράτος. Πλέον όμως έχει αναπτυχθεί και η διασυνοριακή δραστηριότητα εξαγορών: Ελληνικές τράπεζες εξαγοράζουν τραπεζικά ιδρύματα σε Τουρκία και Ανατολική Ευρώπη, αλλά και ευρωπαϊκές (και όχι μόνο ευρωπαϊκές) τράπεζες επιθυμούν να εξαγοράσουν μεγάλες ελληνικές τράπεζες (π.χ. Credit Agricole – Εμπορική Τράπεζα).
- Πολύ σπουδαία μπορεί να θεωρηθεί και η τεχνολογική πρόοδος, η οποία επιτρέπει να εξελιχθούν νέα τραπεζικά προϊόντα. Για παράδειγμα οι πιστωτικές κάρτες και οι άτοκες δόσεις δε θα δούλευαν χωρίς την εξέλιξη στα ηλεκτρονικά μηχανάκια που είναι απαραίτητα.
- Η οικονομική καινοτομία (financial innovation) είναι ο καταλύτης των εξελίξεων στη βιομηχανία των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών γενικότερα.

Πιθανόν στα δάνεια να μην υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για καινοτομία, οι εξελίξεις όμως και η δημιουργία νέων προϊόντων, αγορών, υπηρεσιών και στη διανομή αυτών επηρεάζουν και τα δάνεια¹⁵.

- Ειδικά στην ελληνική αγορά έχουμε το τελευταίο διάστημα τη θέσπιση πιο αυστηρών κανόνων από την Τράπεζα της Ελλάδος, όσον αφορά τη χορήγηση δανείων. Πέραν αυτών των κανόνων, οι πιέσεις των καταναλωτικών ενώσεων και η ύπαρξη του Τραπεζικού Διαμεσολαβητή έχουν αρχίσει να εντείνονται. Μάλιστα ετοιμάζεται νομοθεσία, η οποία να επιβάλει αυστηρούς κανονισμούς στις τράπεζες όσον αφορά κάποιες χρεώσεις οι οποίες μπορούν να χαρακτηριστούν καταχρηστικές ή υπερβολικές.
- Σημαντική είναι η ανάπτυξη των ανταγωνιστών των τραπεζών (π.χ. χρηματοδοτικές εταιρείες, πιστωτικές ενώσεις, τράπεζες διαδικτύου και άλλοι μη τραπεζικοί ανταγωνιστές). Κάποιοι από αυτούς έχουν και συγκριτικό πλεονέκτημα. Για παράδειγμα η τράπεζα της General Motors ειδικεύεται στη χρηματοδότηση αγοράς αυτοκινήτων. Το πλεονέκτημά της είναι ότι σε περίπτωση που δεν αποπληρωθεί ένα δάνειο αυτοκινήτου, αυτή μπορεί να διαχειριστεί το όχημα πολύ καλύτερα από μία τράπεζα.
- Μία ακόμα παγκόσμια τάση είναι η τάση των μεγάλων εταιρειών να λαμβάνουν το δανεισμό τους απ' ευθείας από τις αγορές και όχι από τις Τράπεζες, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί λογικό καθώς ορισμένες εταιρείες έχουν καλύτερη εταιρική βαθμολόγηση όσον αφορά την πιστοληπτική τους ικανότητα από ότι οι υποψήφιος να τις χρηματοδοτήσουν τράπεζες. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται αποδιαμεσολάβηση (disintermediation). Σημειώνουμε πάντως ότι αυτό αφορά ένα πολύ μικρό μέρος των επιχειρήσεων.
- Μία ακόμα παγκόσμια τάση είναι η έκδοση διαπραγματευόμενων αξιογράφων, των οποίων η αξία καθορίζεται από τις ροές που αυτά προσφέρουν¹⁶ (securitization).

¹⁵ Koch T.W. & MacDonald S.S. (2003): "Bank Management"; 5th Edition, Thomson South - Western

¹⁶ www.oecd.org

Παρατηρώντας την τάση για αποδιαμεσολάβηση και securitization, ο Steinherr¹⁷ και άρθρο του Economist¹⁸ θεώρησαν (και υποστήριξαν με συγκεκριμένα στοιχεία) ότι η σημασία των τραπεζών όλο και μειώνεται. Αντίθετα, μελέτες των Boyd & Gertler¹⁹ για την τραπεζική αγορά των ΗΠΑ και των Schmidt, Hackethal & Tyrell²⁰ για τη γερμανική τραπεζική αγορά διατυπώνουν αντίθετες απόψεις.

Γενικά μπορούμε να πούμε ότι αυτός ο φόβος για το μέλλον των τραπεζών προέρχεται από τη δεκαετία του 1980, όταν η παγκόσμια οικονομία σίγουρα δεν ήταν στα καλύτερά της, ενώ στην Αμερική συνέβη η κατάρρευση των μισών Savings and Loans Associations (S&Ls). Μετά από την ανάπτυξη της οικονομίας τη δεκαετία του 1990, ο τραπεζικός κλάδος φαίνεται ίσως πιο υγιής από ποτέ. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι τράπεζες δε θα χάσουν ποτέ τη σημασία τους για τους εξής λόγους:

1. Εξ ορισμού οι τράπεζες μπορούν να έχουν στην κατοχή τους στοιχεία του ενεργητικού που δεν είναι ιδιαίτερα εμπορεύσιμα, μπορούν να εκδίδουν χρέος και μπορούν να προσφέρουν μέσο πληρωμής (επιταγές)²¹.
2. Οι τράπεζες έχουν όλα αυτά τα χρόνια κερδίσει τη φήμη ότι είναι αξιόπιστες (trustworthy), και για αυτό δεν αναμένεται να χάσουν τη σημασία τους²².

¹⁷ Steinherr A. (1998): "Derivatives: The Wild Beast of Finance"; Wiley

¹⁸ Economist (17-4-1999): International Banking Survey

¹⁹ Boyd J.H. & Gertler M. (Summer 1994): "Are Banks Dead? Or Are the Reports Greatly Exaggerated?"; Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review, Vol. 18, No 3

²⁰ Schmidt, Hackethal & Tyrell (1999): "Disintermediation and the Role of Banks in Europe"; Journal of Financial Intermediation 8, p. 36-67

²¹ Dowd K. (1996): "Competition and Finance", McMillan Press

²² Rajan R.G. (1996): "Why Banks Have a Future: Toward a New Theory of Commercial Banking"; Journal of Applied Corporate Finance, Vol. 9, No2

9. Επίλογος

Στην παρούσα εργασία παρουσιάσαμε την γκάμα δανείων μίας εμπορικής τράπεζας. Αφού παρουσιάσαμε πολύ περιληπτικά στην εισαγωγή τη σύγχρονη τραπεζική θεωρία, αναφερθήκαμε στο τι είναι δάνειο και τις διάφορες παραλλαγές – εκδοχές του, καθώς και σε διάφορες έννοιες οι οποίες είναι απαραίτητες για να καταλάβει κάποιος καλύτερα τη λειτουργία των δανείων γενικότερα. Στη συνέχεια προχωρήσαμε στην αναλυτική παρουσίαση των διαφόρων κατηγοριών δανείων που απευθύνονται στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Στα επόμενα δύο κεφάλαια παρουσιάσαμε σύγχρονα στοιχεία για τα υπόλοιπα των διαφόρων ειδών δανείων, αλλά και των καταθέσεων για την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο τελευταίο κεφάλαιο ασχοληθήκαμε με ένα ζήτημα που έχει ανακύψει την τελευταία κυρίως δεκαετία και εξετάζει κατά πόσο οι τράπεζες είναι ένας κλάδος σε πτώση και αν εν τέλει τίθεται ζήτημα αυτές να εξαφανιστούν.

Σαν ένα γενικό συμπέρασμα από την εργασία μπορούμε να πούμε ότι η γκάμα των δανείων είναι ικανοποιητική, ώστε να ικανοποιούν τις ανάγκες και τις επιθυμίες νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Σημειώνουμε ότι πέραν των βασικών κατηγοριών δανείων που παρουσιάσαμε, μπορούν να γίνουν συνδυασμοί και προσαρμογές αυτών (ιδίως στα επιχειρηματικά δάνεια), ώστε η τελική πρόταση δανείου να εξυπηρετεί τόσο την τράπεζα, όσο και τον υποψήφιο πελάτη.

Στην ελληνική τραπεζική αγορά, οι προσφορές ουσιαστικά όλων των εμπορικών τραπεζών κινούνται πάνω – κάτω στα ίδια επίπεδα, με τον ανταγωνισμό να πιέζει προς τα κάτω τα περιθώρια κέρδους. Για αυτό το λόγο θα πρέπει να τονίσουμε την ανάγκη διαφοροποίησης και κυρίως της ποιότητας. Ουσιαστικά η διαφοροποίηση έχει να κάνει με την ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση μετά τη λήψη του δανείου. Προς αυτή την κατεύθυνση η κάθε τράπεζα θα πρέπει κατ' αρχήν να έχει ικανοποιημένο και καλά εκπαιδευμένο προσωπικό, ώστε αυτό να είναι σε θέση να καταλάβει τις ανάγκες και τις επιθυμίες του πελάτη και να μπορεί να ανταποκριθεί έγκαιρα σε αυτές, ενώ

ταυτόχρονα η όλη κουλτούρα και φιλοσοφία της τράπεζας θα πρέπει να χτιστεί μέσα στα πλαίσια της ικανοποίησης του πελάτη, έχοντας όμως πάντα υπό όψιν τους κανόνες που τίθενται από την ίδια την τράπεζα, την Τράπεζα της Ελλάδος, τους διεθνείς τραπεζικούς κανόνες (κυρίως η Βασιλεία) και τη νομοθεσία γενικότερα.

Οι προκλήσεις για ένα σύγχρονο τραπεζικό ίδρυμα είναι πλέον πολλές. Αφού χτιστεί το οικοδόμημα πάνω σε μία σωστή νοοτροπία ικανοποίησης του πελάτη μέσα στα πλαίσια των κανόνων που τίθενται, η λογική θα πρέπει να είναι να μεγαλώσει το μέγεθος της τράπεζας ή εναλλακτικά η εξειδίκευση σε ένα κομμάτι της αγοράς που θα μπορεί να προσφέρει σημαντική κερδοφορία ακόμα και σε δύσκολες περιόδους, ώστε η τράπεζα να είναι πιο ανταγωνιστική στην ενωμένη πλέον ευρωπαϊκή τραπεζική αγορά. Στα πλαίσια μάλιστα της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικότερα της ανάπτυξης της οικονομίας σε χώρες που δεν μπορούν ακόμα να θεωρηθούν ότι έχουν ανεπτυγμένο τραπεζικό σύστημα, το στοίχημα για τις ευρωπαϊκές αλλά και σε μεγαλύτερο βαθμό για τις ελληνικές τράπεζες έχει να κάνει με το κατά πόσο αυτές μπορούν να ανταγωνιστούν στις αναδυόμενες αγορές (που επειδή είναι στην ανάπτυξη, προσφέρουν σημαντικά περιθώρια κέρδους) και να απορροφήσουν τις εξαγοραζόμενες τράπεζες.

10. Βιβλιογραφία

1. Beck R.E. Jr. & Siegel S.M. (2001): "Consumer Lending"; American Bankers Association. Μετάφραση στα Ελληνικά (2005): «Δανειοδότηση Καταναλωτών» Εκδόσεις Ανικούλα
2. Berger A.N., Demsetz R.S. & Strahan P.E. (1999): "The Consolidation of the Financial Services Industry: Causes, Consequences and Implications for the Future"; Journal of Banking and Finance Vol. 23
3. Berger A.N. & Mester L.J. (1997): "Inside the Black Box: What Explains the Differences in the Efficiencies of Financial Institutions?"; www.federalreserve.gov
4. Bhattacharya S. & Thakor A.V. (1993): "Contemporary Banking Theory"; Journal of Financial Intermediation 3, p.2-50
5. Boyd J.H. & Gertler M. (Summer 1994): "Are Banks Dead? Or Are the Reports Greatly Exaggerated?"; Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review, Vol. 18, No 3
6. Bodie Z., Kane A. & Marcus A.J. (1999): "Investments", 4th edition, Irwin/McGraw Hill
7. Brealey R.A. & Myers S. (1991): "Principles of Corporate Finance", 4th edition, McGraw Hill, Singapore
8. Calomiris C.W. & Ramirez C.D. (6/1997): "The Role of Financial Relationships in the History of American Corporate Finance"
9. Diamond D.F. & Dybvig P.H. (1983): "Bank Runs, Deposit Insurance and Liquidity"; Journal of Political Economy 91, p. 401-419
10. Dowd K. (1996): "Competition and Finance", McMillan Press
11. Economist (17-4-1999): International Banking Survey
12. Harrison T. (2000): "Financial Services Marketing"; Pearson Education Limited
13. Καραθανάσης Γ.Α. (1996): «Βασικές Αρχές Χρηματοοικονομικής Διοίκησης και Χρηματιστηριακές Αγορές», Εκδόσεις Ευαγγέλου Μπένου, Αθήνα

14. Koch T.W. & MacDonald S.S. (2003): "Bank Management"; 5th Edition, Thomson South - Western
15. Kwan S.H. (1998): "Securities Activities by Commercial Banking Firms' Section 20 Subsidiaries"; www.federalreserve.gov
16. Λυμπερόπουλος Κ. (2004): «Η Αγοραστική Προσήλωση του Τραπεζικού Πελάτη», INTERBOOKS
17. Rajan R.G. (1996): "Why Banks Have a Future: Toward a New Theory of Commercial Banking"; Journal of Applied Corporate Finance, Vol. 9, No2
18. Rose P.S. (2002): "Commercial Bank Management"; McGraw – Hill Higher Education
19. Santos dos J.C. (1998): "Commercial Banks in the Securities Business: A Review"; Working Paper No 9610, Federal Reserve Bank of Cleveland
20. Schmidt, Hackethal & Tyrell (1999): "Disintermediation and the Role of Banks in Europe"; Journal of Financial Intermediation 8, p. 36-67
21. Steinherr A. (1998): "Derivatives: The Wild Beast of Finance"; Wiley
22. Τζωάννος Ι.Γ. (1996): «Χρηματοοικονομική Διοίκηση», Εκδοτικές Επιχειρήσεις «Το Οικονομικό», Κ. και Π. Σμπίλιας ΑΕΒΕ
23. Van Damme E.: "Banking: A survey of Recent Microeconomic Theory"; Oxford Review of Economic Policy, Vol. 10, No4
24. www.bankofgreece.gr
25. www.ecb.org
26. www.aba.com
27. www.emporiki.gr
28. www.eurobank.gr
29. www.hba.gr
30. www.federalreserve.gov
31. www.oecd.org

11. Παράρτημα

Στο παρόν μέρος της εργασίας θα παρουσιάσουμε μερικές επιλεγμένες συμβάσεις Τραπεζικών δανείων. Σημειώνουμε ότι κάθε σχέση πελάτη με την Τράπεζα διέπεται από μία ή και περισσότερες συμβάσεις, οι οποίες μερικές φορές συνδέονται μεταξύ τους. Για παράδειγμα η σύμβαση ενός δανείου για την αγορά ενός παγίου από επιχείρηση συνδέεται με τη σύμβαση ανοιχτού λογαριασμού. Ο λόγος είναι ότι με αυτόν τον τρόπο, οι όποιες μορφές καλύψεων του δανείου (π.χ. η προσημείωση) θα καλύπτει και τις λοιπές οφειλές της εταιρείας που έχουν συνδεθεί με τη σύμβαση ανοιχτού λογαριασμού, όσο το δάνειο θα βαίνει μειούμενο.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τη Σύμβαση Ανοιχτού Λογαριασμού (είναι η κυριότερη μορφή σύμβασης μεταξύ επιχείρησης και τράπεζας).

Επίσης θα παρουσιάσουμε μία σύμβαση ανοιχτού καταναλωτικού δανείου, μία σύμβαση στεγαστικού δανείου και μία σύμβαση στεγαστικού δανείου με δυνατότητα με δυνατότητα ευέλικτων πληρωμών (των οποίων η εκτίμηση από πλευράς των πελατών βαίνει αυξανόμενη).

Όλες οι συμβάσεις έχουν γενικότερα παραπλήσια δομή. Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη σελίδα παρουσιάζονται:

1. Το κατάστημα ή η υπηρεσία της τράπεζας
2. Ο αριθμός της σύμβασης
3. Ο τίτλος της σύμβασης
4. Η ημερομηνία
5. Παρουσιάζονται η τράπεζα και οι εκπρόσωποί της
6. Παρουσιάζεται ο πιστούχος
7. Παρουσιάζονται οι εγγυητές. Ο πιστούχος και κάποιος εγγυητής μπορεί να είναι επιχείρηση (όχι ατομική), συνεπώς παρουσιάζεται και το άτομο που δεσμεύει (δηλαδή που έχει το δικαίωμα να υπογράψει για την εταιρεία) σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση της εταιρείας.
8. Το όριο και το ποσό της πίστωσης
9. Το εφαρμοζόμενο επιτόκιο και πώς αυτό προκύπτει
10. Το επιτόκιο καθυστέρησης (ή αλλιώς υπερημερίας)
11. Διάφορες υποχρεώσεις του δανειολήπτη – πιστούχου, αλλά και κάποια δικαιώματα της τράπεζας
12. Οι παρεχόμενες εξασφαλίσεις (π.χ. προσημείωση)

13. Όροι για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων
14. Το εφαρμοζόμενο δίκαιο
15. Κάποιοι ειδικοί όροι που αφορούν την κάθε σύμβαση ξεχωριστά

Καθώς οι συμβάσεις είναι συνήθως αρκετά μεγάλες σε μέγεθος, θα παρουσιάζουμε κάθε φορά την πρώτη σελίδα κάθε σύμβασης, όπου αναφέρονται τα στοιχεία 1-8 από αυτά που παρουσιάσαμε παραπάνω. Από εκεί και πέρα θα αναφερθούμε επιλεκτικά σε κάποιους ειδικούς όρους που διέπουν τις συμβάσεις.

Σημειώνουμε ότι τα ονόματα και οι αριθμοί που θα χρησιμοποιηθούν παρακάτω είναι τυχαίοι.

11.1. Σύμβαση Ανοιχτού Λογαριασμού

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ: 154663773

ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΜΕ ΑΝΟΙΚΤΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

Στην Καλλιθέα σήμερα, την τριακοστή (30) του μηνός Σεπτεμβρίου (09) του έτους δύο χιλιάδες έξι (2006) μεταξύ:

Α) Της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α.Ε. που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Κυθήρων 110), όπως εκπροσωπείται νόμιμα στην προκειμένη από το Κατάστημά της Καλλιθέας και από τους Ιωάννου Ιωάννη του Ιωάννου, Διευθυντή και της Μαρίας Μαράκη του Μάριου, Υποδιευθύντριας, κατοίκους Αθηνών, που αποκαλείται στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΤΡΑΠΕΖΑ", και

Β) Της Εταιρείας ΔΕΛΤΑ ΒΗΤΑ ΑΕ με διακριτικό τίτλο ΔΕΛΤΑ ΑΕ με έδρα την Καλλιθέα Αττικής, διεύθυνση Θησέως 1000, Α.Φ.Μ 9999999999 / Δ.Ο.Υ. ΑΘΗΝΩΝ ΦΑΕΕ, που εκπροσωπείται εδώ νόμιμα από τον Κωνσταντίνο Δέλτα του Κωνσταντίνου, κάτοικο Καλλιθέας Αττικής, οδός Θησέως 500, που αποκαλείται (εάν είναι περισσότεροι, καθένας ευθύνεται στο ολόκληρο) στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ", και

Γ) Των Κωνσταντίνου Δέλτα του Κωνσταντίνου και Κωνσταντίνου Βήτα του Κωνσταντίνου κατοίκων Καλλιθέας Αττικής, διεύθυνση Θησέως 500 και Θησέως 400 αντίστοιχα, ΑΔΤ Γ111111 και Ε222222 αντίστοιχα, ΑΦΜ 01111111 / Δ.Ο.Υ. Καλλιθέας και 022222222 / Δ.Ο.Υ. Καλλιθέας αντίστοιχα, που αποκαλούνται (εάν είναι περισσότεροι, καθένας ευθύνεται στο ολόκληρο) στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΕΓΓΥΗΤΗΣ",

συμφωνήθηκαν και έγιναν αποδεκτά τα παρακάτω:

Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει χορηγήσει στον ΠΙΣΤΟΥΧΟ πίστωση με ανοικτό λογαριασμό νομίσματος ΕΥΡΩ, που θα αποκαλείται βασικό νόμισμα της πίστωσης, ποσού ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000,00), με επιτρεπτά η χρήση και σε άλλα νομίσματα, βάσει των όρων που παρουσιάζονται κατωτέρω.

Στη συνέχεια της Σύμβασης Ανοιχτού Λογαριασμού επεξηγούνται και αναφέρονται διάφοροι όροι, οι σπουδαιότεροι εκ των οποίων είναι:

1. Το ανώτατο όριο της πίστωσης είναι το ποσό που αναφέρεται στον ανωτέρω όρο. Το ποσό αυτό μπορεί να μεταβάλλεται (να αυξάνεται ή να μειώνεται), κατόπιν γραπτής συμφωνίας μεταξύ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ και ΤΡΑΠΕΖΑΣ.
2. Πίστωση σημαίνει την πιστωτική διευκόλυνση που χορηγείται στον ΠΙΣΤΟΥΧΟ από την ΤΡΑΠΕΖΑ, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.
3. Διάρκεια της πίστωσης: Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ δικαιούται να χρησιμοποιεί την πίστωση έως αργότερα την τριακοστή (30) του μηνός Σεπτεμβρίου (09) του έτους δύο χιλιάδες επτά (2007). Η διάρκεια της πίστωσης παρατείνεται για δωδεκάμηνη διάρκεια, μετά από την αξιολόγηση των οικονομικών και λοιπών στοιχείων του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ και του ΕΓΓΥΗΤΗ αν υπάρχει από την ΤΡΑΠΕΖΑ, εκτός αν γνωστοποιηθεί εγγράφως διαφορετικά από την ΤΡΑΠΕΖΑ προς τον ΠΙΣΤΟΥΧΟ.
4. Επιτόκιο Αναφοράς EURIBOR σημαίνει το εκάστοτε ετήσιο επιτόκιο αναφοράς που προσδιορίζεται από την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία για διατραπεζικό δανεισμό σε ΕΥΡΩ διάρκειας ίσης προς την περίοδο εκτοκισμού, όπως αυτό εμφανίζεται στην ηλεκτρονική οθόνη EURIBOR01 του πρακτορείου REUTERS ή (εναλλακτικά σε περίπτωση μη αναγραφής) σε άλλη σελίδα ή οθόνη έγκυρου ισοδύναμου συστήματος, περίπου 11.00 ώρα Ελλάδος δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της αντίστοιχης Περιόδου Εκτοκισμού. (Σε μερικές συμβάσεις αναφέρονται και άλλα επιτόκιο, π.χ. το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ή ακόμα και το LIBOR).
5. Τόκος: Η πίστωση είναι έντοκος, προς ένα ετήσιο τελικό επιτόκιο, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά παρακάτω. Οι τόκοι που προκύπτουν από την πίστωση είναι πληρωτέοι στο τέλος του κάθε ημερολογιακού τριμήνου, δηλαδή 31 Μαρτίου, 30 Ιουνίου, 30 Σεπτεμβρίου και 31 Δεκεμβρίου. Αν συμφωνηθούν σε κάποιο άλλο έγγραφο μεταξύ του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ και της ΤΡΑΠΕΖΑΣ άλλη ημερομηνία για τον εκτοκισμό ή την εξόφληση της πίστωσης, τότε αυτή υπερισχύει.
6. Το ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ προκύπτει από την άθροιση του Βασικού Επιτοκίου ΕΥΡΩ ή του Βασικού Επιτοκίου Συναλλάγματος, το Περιθώριο και το Υποχρεωτικό Κόστος.
7. Το Βασικό Επιτόκιο ΕΥΡΩ είναι το βασικό επιτόκιο χορηγήσεων της ΤΡΑΠΕΖΑΣ, εκτός αν υπάρχει κάποια διαφορετική ειδική συμφωνία μεταξύ του

ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ και της ΤΡΑΠΕΖΑΣ. Το Βασικό Επιτόκιο ΕΥΡΩ μεταβάλλεται από την ΤΡΑΠΕΖΑ αν μεταβληθεί κάποιο επιτόκιο αναφοράς (π.χ. το επιτόκιο της ΕΚΤ). Η αναπροσαρμογή θα γίνεται στην έναρξη του κάθε ημερολογιακού τριμήνου, δηλαδή 1 Ιανουαρίου, 1 Απριλίου, 1 Ιουλίου και 1 Οκτωβρίου, και θα δημοσιεύεται στον οικονομικό τύπο.

8. Αντίστοιχοι όροι υφίστανται και για το Βασικό Επιτόκιο Συναλλάγματος.
9. Το Περιθώριο καθορίζεται σε δύο (2) ποσοστιαίες μονάδες. Η ΤΡΑΠΕΖΑ μπορεί να μεταβάλει το Περιθώριο, αν προκύψουν μεταβολές στους παράγοντες που το διαμόρφωσαν σε αυτά τα επίπεδα, όπως για παράδειγμα η χρηματοοικονομική θέση του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ, οι εξασφαλίσεις της Τράπεζας, η συναλλακτική συμπεριφορά του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ και η γενικότερη συνεργασία μεταξύ της ΤΡΑΠΕΖΑΣ και του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ. Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ θα λαμβάνει ενημέρωση από την ΤΡΑΠΕΖΑ για τυχόν μεταβολή στο Περιθώριο με επιστολή προ πενήντα (50) ημερών. Εάν ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ δεν απαντήσει αρνητικά, η εφαρμογή του περιθωρίου θα αρχίσει τριάντα (30) ημέρες μετά τη γνωστοποίηση. Εάν ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ απαντήσει αρνητικά, τότε είναι υποχρεωμένος να εξοφλήσει τις οφειλές του στην ΤΡΑΠΕΖΑ στο τέλος της επόμενης εκτοκιστικής περιόδου.
10. Το Υποχρεωτικό Κόστος σημαίνει το κόστος που προκύπτει από την υποχρεωτική εισφορά του Νόμου 128/75, το οποίο ανέρχεται σήμερα στο μηδέν κόμμα εξήντα τοις εκατό (0,60%), καθώς και κάθε άλλο υποχρεωτικό κόστος ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, της Τράπεζας της Ελλάδος ή τρίτων που αφορά την παρούσα Σύμβαση.
11. Προμήθεια Αδράνειας: Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει δικαίωμα να χρεώνει τον ΠΙΣΤΟΥΧΟ με προμήθεια αδράνειας ένα (1) τοις εκατό ετησίως, στο ημερήσιο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο της πίστωσης.
12. Κάθε φόρος, εισφορά ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, της Τράπεζας της Ελλάδος ή τρίτων που αφορά την παρούσα Σύμβαση βαρύνει τον ΠΙΣΤΟΥΧΟ.
13. Τα έξοδα για την εξέταση της πιστοδότησης ανέρχονται σε πεντακόσια (500) ΕΥΡΩ, πληρωτέα εφ' άπαξ με την πρώτη εκταμίευση.
14. Δαπάνες και έξοδα που αφορούν ενδεικτικά την νέα αξιολόγηση του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ από την ΤΡΑΠΕΖΑ, τις εξασφαλίσεις της ΤΡΑΠΕΖΑΣ και λοιπά

έξοδα που αφορούν τη σχέση ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ και ΤΡΑΠΕΖΑΣ βαρύνουν τον ΠΙΣΤΟΥΧΟ και είναι άμεσα απαιτητά. Αυτές οι δαπάνες και τα έξοδα παρουσιάζονται στο τιμολόγιο της Τράπεζας που αναρτάται σε εμφανές σημείο του Καταστήματος. Κάποια γραπτή συμφωνία μεταξύ ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ και ΤΡΑΠΕΖΑΣ όσον αφορά το ύψος των εξόδων υπερισχύει.

15. Λοιπές υποχρεώσεις του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ: Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει την ΤΡΑΠΕΖΑ για τυχόν καθυστερημένες οφειλές του σε άλλο Τραπεζικό Ίδρυμα. Επίσης ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ είναι υποχρεωμένος καθ' όλη τη διάρκεια της πίστωσης να τηρεί ασφαλισμένα σε ασφαλιστική εταιρεία πρώτης τάξεως τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας που είναι δυνατόν να ασφαλιστούν. Επίσης ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει άμεσα μόλις ζητηθούν από την ΤΡΑΠΕΖΑ ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα, οικονομικά στοιχεία, νομιμοποιητικά έγγραφα και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο τυχόν ζητήσει η ΤΡΑΠΕΖΑ κατά εύλογη κρίση ή απαιτείται σύμφωνα με κάποιο νόμο.
16. Συχνά τοποθετείται και κάποιος ειδικός όρος στη σύμβαση που αφορά για παράδειγμα υποχρέωση πιστούχων ή εγγυητών να μην παραχωρήσουν προσημειώσεις σε ακίνητα ιδιοκτησίας τους ή τα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας να είναι τέτοια ώστε να μην υπερβούν κάποιους δείκτες που έχουν καθοριστεί.
17. Εξασφαλίσεις της Πίστωσης: Σε εξασφάλιση της Τράπεζας από την πίστωση ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ και οι ΕΓΓΥΗΤΕΣ παρέχουν τις εξής εξασφαλίσεις: Νομότυπα εκχωρημένες καταθέσεις του κου ΔΕΛΤΑ ύψους τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ΕΥΡΩ, προσημείωση α' σειράς ύψους τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ΕΥΡΩ επί οικοπέδου 500τ.μ. επί της Λεωφόρου Θησέως 300 στην Καλλιθέα με τη ρητή συμφωνία των συμβαλλομένων στην παρούσα μερών ότι η προσημείωση θα εξασφαλίζει με την ίδια τάξη εγγραφής εκτός του παραπάνω ποσού ύψους τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ΕΥΡΩ και τους προβλεπόμενους από το άρθρο 1289 ΑΚ τόκους του δανείου.
18. Υπερημέρια: Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ καθίσταται υπερήμερος ένα δην αποδώσει στην ΤΡΑΠΕΖΑ οποιοδήποτε ποσό ανελήφθη στα πλαίσια της Σύμβασης και μέσα στις προθεσμίες που έχουν οριστεί, εάν ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ δεν τηρήσει τους λοιπούς όρους και υποχρεώσεις που ανέλαβε, αν κλειστεί για κάποιο λόγο ο λογαριασμός της πίστωσης. Σε κάθε περίπτωση υπερημερίας ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ

επιβαρύνεται με τόκο υπερημερίας προς Επιτόκιο Υπερημερίας, σήμερα δύο κόμμα πενήντα (2,50) εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του αντίστοιχου συμβατικού Τελικού Επιτοκίου του Δανείου. Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει δικαίωμα να αναπροσαρμόζει το Επιτόκιο Υπερημερίας μέχρι το εκάστοτε ανώτατο νόμιμο όριο (σήμερα δύο κόμμα πενήντα (2,50) εκατοστιαίες μονάδες κατά την ΠΔΤΕ 2393/96).

19. Κλείσιμο Πίστωσης: Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει δικαίωμα να κλείσει ή να περιορίσει την πίστωση κατά την καλόπιστη κρίση της ενδεικτικά και όχι περιοριστικά σε περιπτώσεις υπερημερίας, αφερεγγυότητας, δυσμενούς εξέλιξης των οικονομικών στοιχείων του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ ή του ΕΓΓΥΗΤΗ, ή απώλειας ή απομείωσης της αξίας των εξασφαλίσεων.
20. Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων: Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ και ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ συναινούν ρητά στην επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων από την ΤΡΑΠΕΖΑ κατά την έννοια του Νόμου 2472/97 σε διατραπεζικό αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς. Στα δεδομένα έχουν πρόσβαση μόνο τραπεζικά ιδρύματα. Η ανάκληση της παρούσας συναίνεσης γίνεται αποκλειστικά στο παρόν κατάστημα.
21. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ αποδέχεται τους όρους της παρούσας Σύμβασης Ανοικτού Λογαριασμού και εγγυάται προς την ΤΡΑΠΕΖΑ την τήρηση όλων των υποχρεώσεων του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ, και την πλήρη εξόφληση του καταλοίπου της Πίστωσης κατά κεφάλαιο, τόκους, προμήθειες, επιβαρύνσεις, έξοδα και ανατοκισμό, ανεξάρτητα από παραδιδόμενα από τον ΠΙΣΤΟΥΧΟ αξιόγραφα ή άλλες ασφάλειες. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ υποχρεούται να καταβάλει αμέσως σε πρώτη γραπτή ζήτηση της ΤΡΑΠΕΖΑΣ κάθε ποσό που η ΤΡΑΠΕΖΑ θα προσδιορίσει ως ανεξόφλητη οφειλή από την Πίστωση. Κάθε αναγνώριση χρέους του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ (ως αφηρημένη αναγνώριση χρέους) δεσμεύει και τον ΕΓΓΥΗΤΗ. Εάν η Πίστωση αυξομειωθεί ή τροποποιηθεί χωρίς σύμπραξη του ΕΓΓΥΗΤΗ, αυτός ευθύνεται σε κάθε περίπτωση για το ποσό της Πίστωσης μέχρι του οποίου εγγυήθηκε, πλέον τόκων, επιβαρύνσεων, εξόδων και ανατοκισμού. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ δηλώνει ότι παραιτείται από το ευεργέτημα της διζήσεως (άρθρο 855ΑΚ), καθώς και από τις ενστάσεις των άρθρων 862, 863 και 864 ΑΚ με την προϋπόθεση ότι το πταίσμα (862), η παραίτηση από τις ασφάλειες (863) ή η απόσβεση της κυρίας οφειλής (864) δεν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια της ΤΡΑΠΕΖΑΣ. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ παραιτείται από τις ενστάσεις των άρθρων 866,

867, 868 και 869 (εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση) ΑΚ συμφωνείται όμως ότι ελευθερώνεται από τη δοθείσα εγγύησή του εάν η ΤΡΑΠΕΖΑ δεν επιδιώξει δικαστικά την απαίτησή της εντός 1 έτους αφότου έγινε απαιτητή η κύρια οφειλή (866, 867 ΑΚ) ή ζητήθηκε η καταγγελία από τον ΕΓΓΥΗΤΗ (868 ΑΚ). Στην τελευταία αυτή περίπτωση (άρθρο 868 ΑΚ) η καταγγελία μπορεί να ζητηθεί μόνο εφόσον υπάρχουν λόγοι καταγγελίας από την ΤΡΑΠΕΖΑ κατά τους όρους του παρόντος προσθέτου συμφώνου και της Σύμβασης Πίστωσης με Ανοικτό Λογαριασμό. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ δηλώνει ότι έχει επαρκώς ενημερωθεί από ανεξάρτητους δικούς του συμβούλους, για την βαρύτητα και την έκταση όλων των υποχρεώσεων που ανεπιφύλακτα ως άνω αναλαμβάνει.

22. Η Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο.

Το παρόν συντάχθηκε σε δύο (2) αντίτυπα και έλαβε κάθε συμβαλλόμενος από ένα.

Καλλιθέα 30-9-2006

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ

ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ

11.2. ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ: 15466555

ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΑΝΕΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Στην Καλλιθέα σήμερα, την τριακοστή (30) του μηνός Σεπτεμβρίου (09) του έτους δύο χιλιάδες έξι (2006) μεταξύ:

Α) Της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α.Ε. που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Κυθήρων 110), όπως εκπροσωπείται νόμιμα στην προκειμένη από το Κατάστημά της Καλλιθέας και από τους Ιωάννου Ιωάννη του Ιωάννου, Διευθυντή και της Μαρίας Μαράκη του Μάριου, Υποδιευθύντριας, κατοίκους Αθηνών, που αποκαλείται στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΤΡΑΠΕΖΑ", και

Β) Του Κωνσταντίνου Δέλτα του Κωνσταντίνου, κάτοικου Καλλιθέας Αττικής, οδός Θησέως 500, επιχειρηματία ΑΔΤ Γ111111, ΑΦΜ 01111111 / Δ.Ο.Υ. Καλλιθέας που αποκαλείται (εάν είναι περισσότεροι, καθένας ευθύνεται στο ολόκληρο) στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ", και

Γ) Του Κωνσταντίνου Βήτα του Κωνσταντίνου κατοίκου Καλλιθέας Αττικής, διεύθυνση Θησέως 400, ΑΔΤ Ε222222, ΑΦΜ 022222222 / Δ.Ο.Υ. Καλλιθέας, που αποκαλούνται (εάν είναι περισσότεροι, καθένας ευθύνεται στο ολόκληρο) στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΕΓΓΥΗΤΗΣ",

συμφωνήθηκαν και έγιναν αποδεκτά τα παρακάτω:

1. Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει χορηγήσει στον ΟΦΕΙΛΕΤΗ μετά από σχετική αίτησή του δάνειο ύψους ΕΥΡΩ δέκα χιλιάδων (10.000,00).
2. Σκοπός του παρόντος δανείου είναι η κάλυψη ατομικών ή οικογενειακών καταναλωτικών αναγκών του ΟΦΕΙΛΕΤΗ.
3. Η εκταμίευση του δανείου θα γίνει εφ' άπαξ με την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης. Ρητά συμφωνείται ότι η παρούσα Σύμβαση λύεται αυτοδίκαια σε περίπτωση μη εκταμίευσης του ποσού εντός μηνός από την υπογραφή της.

4. Η διάρκεια του δανείου ορίζεται σε σαράντα οκτώ (48) μήνες, συμπεριλαμβανόμενης της περιόδου χάριτος.
5. Το δάνειο είναι έντοκο από την ημερομηνία εκταμίευσής του. Το επιτόκιο του δανείου θα αποτελείται από το βασικό επιτόκιο δανείων της ΤΡΑΠΕΖΑΣ κατά την ημέρα εκταμίευσής του σήμερα έξι κόμμα πενήντα (6,50) τοις εκατό, πλέον περιθωρίου τέσσερα (4) τοις εκατό και πλέον της εισφοράς του Νόμου 128/75, σήμερα μηδέν κόμμα δώδεκα (0,12) τοις εκατό. Το Βασικό Επιτόκιο ΕΥΡΩ μεταβάλλεται από την ΤΡΑΠΕΖΑ αν μεταβληθεί κάποιο επιτόκιο αναφοράς (π.χ. το επιτόκιο της ΕΚΤ). Η αναπροσαρμογή του γίνεται στην έναρξη του κάθε ημερολογιακού τριμήνου, δηλαδή 1 Ιανουαρίου, 1 Απριλίου, 1 Ιουλίου και 1 Οκτωβρίου, και δημοσιεύεται στον οικονομικό τύπο. Οι δε τόκοι υπολογίζονται σε βάση έτους τριακοσίων εξήντα πέντε (365) ημερών.
6. Το Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης (ΣΕΠΠΕ) του ΟΦΕΙΛΕΤΗ ανέρχεται σε δέκα κόμμα εξήντα δύο (10,62) τοις εκατό.
7. Το δάνειο είναι εξοφλητέο σε διαδοχικές ισόποσες μηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, οι οποίες θα αναπροσαρμόζονται από την ΤΡΑΠΕΖΑ προς τα πάνω ή προς τα κάτω ανάλογα με την πορεία των επιτοκίων. Το ποσό της δόσης συμπεριλαμβάνει το μηνιαίο χρεολύσιο και τον τόκο που αντιστοιχεί.
8. Η τοκοχρεωλυτική εξυπηρέτηση του δανείου ξεκινά στις τριάντα (30) Οκτωβρίου (10) του έτους δύο χιλιάδες έξι (2006).
9. Τα έξοδα για την εξέταση του δανείου ανέρχονται σε πεντακόσια (500) ΕΥΡΩ, πληρωτέα εφ' άπαξ με την πρώτη εκταμίευση. Οι λειτουργικές δαπάνες της τράπεζας για το νομικό και τεχνικό έλεγχο του ακινήτου καθώς και ενδεχόμενες ειδικές δαπάνες για την εξασφάλιση ή αναγκαστική είσπραξη των απαιτήσεων της ΤΡΑΠΕΖΑΣ θα βαρύνουν αποκλειστικά τον ΟΦΕΙΛΕΤΗ.
10. Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ και ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ ευθύνονται αλληλέγγυα και εις ολόκληρο ο καθένας για τη σωστή εκπλήρωση της παρούσας Σύμβασης.
11. Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ δύναται να προβεί σε πρόωρη καταβολή μέρους ή όλου του κεφαλαίου του δανείου, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να πληρώσει ποινή προεξόφλησης στην ΤΡΑΠΕΖΑ, με έγγραφη προειδοποίηση στην Τράπεζα τριάντα (30) εργάσιμων ημερών. Στην περίπτωση μερικής πρόωρης καταβολής, ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ μπορεί να επιλέξει να μειώσει είτε τη διάρκεια του δανείου είτε το ύψος των δόσεων.

12. Σε περίπτωση καθυστέρησης του δανείου άνω των τριών (3) μηνών, ανεξάρτητα αν αυτή προήλθε κατ' υπαιτιότητα ή όχι του ΟΦΕΙΛΕΤΗ, δίδεται το δικαίωμα στην Τράπεζα να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, να κηρύξει το δάνειο απαιτητό και να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες για την είσπραξη της απαιτήσής της. Σε κάθε περίπτωση υπερημερίας ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ επιβαρύνεται με τόκο υπερημερίας προς Επιτόκιο Υπερημερίας, σήμερα δύο κόμμα πενήντα (2,50) εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του αντίστοιχου συμβατικού Τελικού Επιτοκίου του Δανείου. Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει δικαίωμα να αναπροσαρμόζει το Επιτόκιο Υπερημερίας μέχρι το εκάστοτε ανώτατο νόμιμο όριο (σήμερα δύο κόμμα πενήντα (2,50) εκατοστιαίες μονάδες κατά την ΠΔΤΕ 2393/96).
13. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ αποδέχεται τους όρους της παρούσας Σύμβασης Ανοικτού Λογαριασμού και εγγυάται προς την ΤΡΑΠΕΖΑ την τήρηση όλων των υποχρεώσεων του ΟΦΕΙΛΕΤΗ, και την πλήρη εξόφληση του καταλοίπου της Πίστωσης κατά κεφάλαιο, τόκους, προμήθειες, επιβαρύνσεις, έξοδα και ανατοκισμό, ανεξάρτητα από παραδιδόμενα από τον ΟΦΕΙΛΕΤΗ αξιόγραφα ή άλλες ασφάλειες. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ υποχρεούται να καταβάλει αμέσως σε πρώτη γραπτή ζήτηση της ΤΡΑΠΕΖΑΣ κάθε ποσό που η ΤΡΑΠΕΖΑ θα προσδιορίσει ως ανεξόφλητη οφειλή από την Πίστωση. Κάθε αναγνώριση χρέους του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ (ως αφηρημένη αναγνώριση χρέους) δεσμεύει και τον ΕΓΓΥΗΤΗ. Εάν η Πίστωση αυξομειωθεί ή τροποποιηθεί χωρίς σύμπραξη του ΕΓΓΥΗΤΗ, αυτός ευθύνεται σε κάθε περίπτωση για το ποσό της Πίστωσης μέχρι του οποίου εγγυήθηκε, πλέον τόκων, επιβαρύνσεων, εξόδων και ανατοκισμού. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ δηλώνει ότι παραιτείται από το ευεργέτημα της διζήσεως (άρθρο 855ΑΚ), καθώς και από τις ενστάσεις των άρθρων 862, 863 και 864 ΑΚ με την προϋπόθεση ότι το πταίσμα (862), η παραίτηση από τις ασφάλειες (863) ή η απόσβεση της κυρίας οφειλής (864) δεν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια της ΤΡΑΠΕΖΑΣ. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ παραιτείται από τις ενστάσεις των άρθρων 866, 867, 868 και 869 (εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση) ΑΚ συμφωνείται όμως ότι ελευθερώνεται από τη δοθείσα εγγύησή του εάν η ΤΡΑΠΕΖΑ δεν επιδιώξει δικαστικά την απαίτησή της εντός 1 έτους αφότου έγινε απαιτητή η κύρια οφειλή (866, 867 ΑΚ) ή ζητήθηκε η καταγγελία από τον ΕΓΓΥΗΤΗ (868 ΑΚ). Στην τελευταία αυτή περίπτωση (άρθρο 868 ΑΚ) η καταγγελία μπορεί να ζητηθεί μόνο εφόσον υπάρχουν λόγοι καταγγελίας από την ΤΡΑΠΕΖΑ κατά τους όρους του παρόντος προσθέτου συμφώνου και της Σύμβασης Πίστωσης με Ανοικτό Λογαριασμό. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ δηλώνει ότι έχει επαρκώς ενημερωθεί από ανεξάρτητους δικούς του συμβούλους,

για την βαρύτητα και την έκταση όλων των υποχρεώσεων που ανεπιφύλακτα ως άνω αναλαμβάνει.

14. Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων: Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ και ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ συναινούν ρητά στην επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων από την ΤΡΑΠΕΖΑ κατά την έννοια του Νόμου 2472/97 σε διατραπεζικό αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς. Στα δεδομένα έχουν πρόσβαση μόνο τραπεζικά ιδρύματα. Η ανάκληση της παρούσας συναίνεσης γίνεται αποκλειστικά στο παρόν κατάσταση.

15. Η Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο.

Το παρόν συντάχθηκε σε δύο (2) αντίτυπα και έλαβε κάθε συμβαλλόμενος από ένα.

Καλλιθέα 30-9-2006

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ

Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ

11.3. ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ: 15466000

ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Στην Καλλιθέα σήμερα, την τριακοστή (30) του μηνός Σεπτεμβρίου (09) του έτους δύο χιλιάδες έξι (2006) μεταξύ:

Α) Της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α.Ε. που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Κυθήρων 110), όπως εκπροσωπείται νόμιμα στην προκειμένη από το Κατάστημά της Καλλιθέας και από τους Ιωάννου Ιωάννη του Ιωάννου, Διευθυντή και της Μαρίας Μαράκη του Μάριου, Υποδιευθύντριας, κατοίκους Αθηνών, που αποκαλείται στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΤΡΑΠΕΖΑ", και

Β) Του Κωνσταντίνου Δέλτα του Κωνσταντίνου, κάτοικου Καλλιθέας Αττικής, οδός Θησέως 500, επιχειρηματία ΑΔΤ Γ111111, ΑΦΜ 01111111 / Δ.Ο.Υ. Καλλιθέας που αποκαλείται (εάν είναι περισσότεροι, καθένας ευθύνεται στο ολόκληρο) στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ", και

Γ) Του Κωνσταντίνου Βήτα του Κωνσταντίνου κατοίκου Καλλιθέας Αττικής, διεύθυνση Θησέως 400, ΑΔΤ Ε222222, ΑΦΜ 022222222 / Δ.Ο.Υ. Καλλιθέας, που αποκαλούνται (εάν είναι περισσότεροι, καθένας ευθύνεται στο ολόκληρο) στη συνέχεια χάριν συντομίας "ΕΓΓΥΗΤΗΣ",

συμφωνήθηκαν και έγιναν αποδεκτά τα παρακάτω:

1. Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει χορηγεί στον ΟΦΕΙΛΕΤΗ μετά από σχετική αίτησή του δάνειο ύψους ΕΥΡΩ διακοσίων χιλιάδων (200.000,00).
2. Σκοπός του παρόντος δανείου είναι η κάλυψη στεγαστικών αναγκών του ΟΦΕΙΛΕΤΗ και συγκεκριμένα η αγορά διαμερίσματος 3^{ου} υπέρ του ισογείου ορόφου 120τμ επί της Λεωφόρου Θησέως 300 στην Καλλιθέα.
3. Η εκταμίευση του δανείου θα γίνει μετά την προσκόμιση του αγοραπωλητηρίου συμβολαίου και των σχετικών πιστοποιητικών του Υποθηκοφυλακείου. Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ οφείλει να προσκομίσει πιστοποιητικό του Υποθηκοφυλακείου με την εγγραφή α' σειράς προσημείωσης επί ακινήτου ποσού ΕΥΡΩ διακοσίων σαράντα

χιλιάδων (240.000,00), με τη ρητή συμφωνία των συμβαλλομένων στην παρούσα μερών ότι η προσημείωση θα εξασφαλίζει με την ίδια τάξη εγγραφής εκτός του παραπάνω ποσού ύψους διακοσίων χιλιάδων (200.000) ΕΥΡΩ και τους προβλεπόμενους από το άρθρο 1289 ΑΚ τόκους του δανείου. Το προσφερόμενο για την προσημείωση ακίνητο είναι ένα διαμέρισμα 3^{ου} υπέρ του ισογείου ορόφου 120τμ επί της Λεωφόρου Θησέως 300 στην Καλλιθέα.

4. Η εκταμίευση του δανείου θα γίνει τμηματικά, με την έκδοση δίγραμμης τραπεζικής επιταγής στο όνομα του πωλητή ή με πίστωση του καταθετικού λογαριασμού του.
5. Η διάρκεια του δανείου ορίζεται σε δεκαπέντε (15) χρόνια από την εκταμίευσή του, και είναι εξοφλητέο σε εκατόν ογδόντα (180) διαδοχικές ισόποσες μηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, οι οποίες θα αναπροσαρμόζονται από την ΤΡΑΠΕΖΑ προς τα πάνω ή προς τα κάτω ανάλογα με την πορεία των επιτοκίων. Το ποσό της δόσης συμπεριλαμβάνει το μηνιαίο χρεολύσιο και τον τόκο που αντιστοιχεί.
6. Συμφωνείται περίοδος χάριτος έξι (6) μηνών, η οποία περιλαμβάνεται στη συνολική διάρκεια του δανείου. Οι τόκοι για την περίοδο χάριτος θα καταβάλλονται από τον ΟΦΕΙΛΕΤΗ κατά την ημέρα του καταλογισμού τους.
7. Το δάνειο είναι έντοκο από την ημερομηνία εκταμίευσής του. Το επιτόκιο του δανείου θα αποτελείται από το βασικό επιτόκιο στεγαστικών δανείων της ΤΡΑΠΕΖΑΣ κατά την ημέρα εκταμίευσής του σήμερα τρία κόμμα πενήντα (3,50) τοις εκατό, πλέον περιθωρίου ένα (1) τοις εκατό και πλέον της εισφοράς του Νόμου 128/75, σήμερα μηδέν κόμμα δώδεκα (0,12) τοις εκατό. Το Βασικό Επιτόκιο στεγαστικών δανείων μεταβάλλεται από την ΤΡΑΠΕΖΑ αν μεταβληθεί κάποιο επιτόκιο αναφοράς (π.χ. το επιτόκιο της ΕΚΤ). Η αναπροσαρμογή του γίνεται στην έναρξη του κάθε ημερολογιακού τριμήνου, δηλαδή 1 Ιανουαρίου, 1 Απριλίου, 1 Ιουλίου και 1 Οκτωβρίου, και δημοσιεύεται στον οικονομικό τύπο. Οι δε τόκοι υπολογίζονται σε βάση έτους τριακοσίων εξήντα πέντε (365) ημερών.
8. Το Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης (ΣΕΠΠΕ) του ΟΦΕΙΛΕΤΗ ανέρχεται σε δέκα κόμμα εξήντα δύο (4,62) τοις εκατό.
9. Η τοκοχρεωλυτική εξυπηρέτηση του δανείου ξεκινά στις τριάντα (30) Απριλίου (04) του έτους δύο χιλιάδες επτά (2007).
10. Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ είναι υποχρεωμένος καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου να τηρεί το προσημειωμένο ακίνητο ασφαλισμένο κατά πυρός και σεισμού σε ασφαλιστική εταιρεία πρώτης τάξεως, με δικά του έξοδα και να παραδίδει στην ΤΡΑΠΕΖΑ το

σχετικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο, με την αναφορά της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ως ενυπόθηκου δανείστριας.

11. Τα έξοδα για την εξέταση του δανείου ανέρχονται σε χίλια πεντακόσια (1.500,00) ΕΥΡΩ, πληρωτέα εφ' άπαξ με την πρώτη εκταμίευση. Οι λειτουργικές δαπάνες της τράπεζας για το νομικό και τεχνικό έλεγχο του ακινήτου καθώς και ενδεχόμενες ειδικές δαπάνες για την εξασφάλιση ή αναγκαστική είσπραξη των απαιτήσεων της ΤΡΑΠΕΖΑΣ θα βαρύνουν αποκλειστικά τον ΟΦΕΙΛΕΤΗ.
12. Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ και ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ ευθύνονται αλληλέγγυα και εις ολόκληρο ο καθένας για τη σωστή εκπλήρωση της παρούσας Σύμβασης.
13. Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ δύναται να προβεί σε πρόωρη καταβολή μέρους ή όλου του κεφαλαίου του δανείου, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να πληρώσει ποινή προεξόφλησης στην ΤΡΑΠΕΖΑ, με έγγραφη προειδοποίηση στην Τράπεζα τριάντα (30) εργάσιμων ημερών. Στην περίπτωση μερικής πρόωρης καταβολής, ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ μπορεί να επιλέξει να μειώσει είτε τη διάρκεια του δανείου είτε το ύψος των δόσεων.
14. Σε περίπτωση καθυστέρησης του δανείου άνω των τριών (3) μηνών, ανεξάρτητα αν αυτή προήλθε κατ' υπαιτιότητα ή όχι του ΟΦΕΙΛΕΤΗ, δίδεται το δικαίωμα στην Τράπεζα να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, να κηρύξει το δάνειο απαιτητό και να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες για την είσπραξη της απαιτήσής της. Σε κάθε περίπτωση υπερημερίας ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ επιβαρύνεται με τόκο υπερημερίας προς Επιτόκιο Υπερημερίας, σήμερα δύο κόμμα πενήντα (2,50) εκατοστιαίες μονάδες ανώτερο του αντίστοιχου συμβατικού Τελικού Επιτοκίου του Δανείου. Η ΤΡΑΠΕΖΑ έχει δικαίωμα να αναπροσαρμόζει το Επιτόκιο Υπερημερίας μέχρι το εκάστοτε ανώτατο νόμιμο όριο (σήμερα δύο κόμμα πενήντα (2,50) εκατοστιαίες μονάδες κατά την ΠΔΤΕ 2393/96).
15. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ αποδέχεται τους όρους της παρούσας Σύμβασης Ανοικτού Λογαριασμού και εγγυάται προς την ΤΡΑΠΕΖΑ την τήρηση όλων των υποχρεώσεων του ΟΦΕΙΛΕΤΗ, και την πλήρη εξόφληση του καταλοίπου της Πίστωσης κατά κεφάλαιο, τόκους, προμήθειες, επιβαρύνσεις, έξοδα και ανατοκισμό, ανεξάρτητα από παραδιδόμενα από τον ΟΦΕΙΛΕΤΗ αξιόγραφα ή άλλες ασφάλειες. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ υποχρεούται να καταβάλει αμέσως σε πρώτη γραπτή ζήτηση της ΤΡΑΠΕΖΑΣ κάθε ποσό που η ΤΡΑΠΕΖΑ θα προσδιορίσει ως ανεξόφλητη οφειλή από την Πίστωση. Κάθε αναγνώριση χρέους του ΠΙΣΤΟΥΧΟΥ (ως αφηρημένη αναγνώριση χρέους) δεσμεύει και τον ΕΓΓΥΗΤΗ. Εάν η Πίστωση

αυξομειωθεί ή τροποποιηθεί χωρίς σύμπραξη του ΕΓΓΥΗΤΗ, αυτός ευθύνεται σε κάθε περίπτωση για το ποσό της Πίστωσης μέχρι του οποίου εγγυήθηκε, πλέον τόκων, επιβαρύνσεων, εξόδων και ανατοκισμού. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ δηλώνει ότι παραιτείται από το ευεργέτημα της διζήσεως (άρθρο 855ΑΚ), καθώς και από τις ενστάσεις των άρθρων 862, 863 και 864 ΑΚ με την προϋπόθεση ότι το πταίσμα (862), η παραίτηση από τις ασφάλειες (863) ή η απόσβεση της κυρίας οφειλής (864) δεν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια της ΤΡΑΠΕΖΑΣ. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ παραιτείται από τις ενστάσεις των άρθρων 866, 867, 868 και 869 (εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση) ΑΚ συμφωνείται όμως ότι ελευθερώνεται από τη δοθείσα εγγύησή του εάν η ΤΡΑΠΕΖΑ δεν επιδιώξει δικαστικά την απαίτησή της εντός 1 έτους αφότου έγινε απαιτητή η κύρια οφειλή (866, 867 ΑΚ) ή ζητήθηκε η καταγγελία από τον ΕΓΓΥΗΤΗ (868 ΑΚ). Στην τελευταία αυτή περίπτωση (άρθρο 868 ΑΚ) η καταγγελία μπορεί να ζητηθεί μόνο εφόσον υπάρχουν λόγοι καταγγελίας από την ΤΡΑΠΕΖΑ κατά τους όρους του παρόντος προσθέτου συμφώνου και της Σύμβασης Πίστωσης με Ανοικτό Λογαριασμό. Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ δηλώνει ότι έχει επαρκώς ενημερωθεί από ανεξάρτητους δικούς του συμβούλους, για την βαρύτητα και την έκταση όλων των υποχρεώσεων που ανεπιφύλακτα ως άνω αναλαμβάνει.

16. Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων: Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ και ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ συναινούν ρητά στην επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων από την ΤΡΑΠΕΖΑ κατά την έννοια του Νόμου 2472/97 σε διατραπεζικό αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς. Στα δεδομένα έχουν πρόσβαση μόνο τραπεζικά ιδρύματα. Η ανάκληση της παρούσας συναίνεσης γίνεται αποκλειστικά στο παρόν κατάσταση.

17. Η Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό Δίκαιο.

Το παρόν συντάχθηκε σε δύο (2) αντίτυπα και έλαβε κάθε συμβαλλόμενος από ένα.

Καλλιθέα 30-9-2006

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α.Ε.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Ο ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ

Ο ΕΓΓΥΗΤΗΣ

11.4. ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΕΥΕΛΙΚΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Οι συμβάσεις των στεγαστικών δανείων αυτού του τύπου είναι πανομοιότυπες με αυτές των στεγαστικών δανείων, με τη διαφορά ότι περιλαμβάνουν κάποιους όρους για να διαμορφώσουν τα «όρια ευελιξίας» των στεγαστικών δανείων, οι σπουδαιότεροι εκ των οποίων είναι:

- ❖ Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ έχει το δικαίωμα ορισμού εκ των προτέρων και για διάστημα δώδεκα (12) ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών το ποσό κεφαλαίου που θα καταβάλει. Το ελάχιστο ποσό κεφαλαίου μπορεί να ανέρχεται στο 50% του κεφαλαίου που θα προέκυπτε αν η αποπληρωμή του δανείου γινόταν με ίσες δόσεις κεφαλαίου.
- ❖ Η μηνιαία τοκοχρεωλυτική δόση θα προκύπτει από την άθροιση του κεφαλαίου που καταβάλλεται πλέον των τόκων που αντιστοιχούν.
- ❖ Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ έχει το δικαίωμα τρεις (3) μήνες το έτος, ακόμα και συνεχόμενους, να μην κάνει καμία καταβολή για εξόφληση του δανείου.
- ❖ Ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ έχει το δικαίωμα να ορίσει εξ αρχής πότε θα κάνει καταβολή των δόσεων.
- ❖ Η αποπληρωμή του εν λόγω δάνειο γίνεται με άνισες μηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις.
- ❖ Αν υπάρχει ληξιπρόθεσμη τοκοχρεωλυτική δόση για πάνω από τριάντα (30) μέρες, τότε ο ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ χάνει το δικαίωμα να επανακαθορίσει τις δόσεις του.